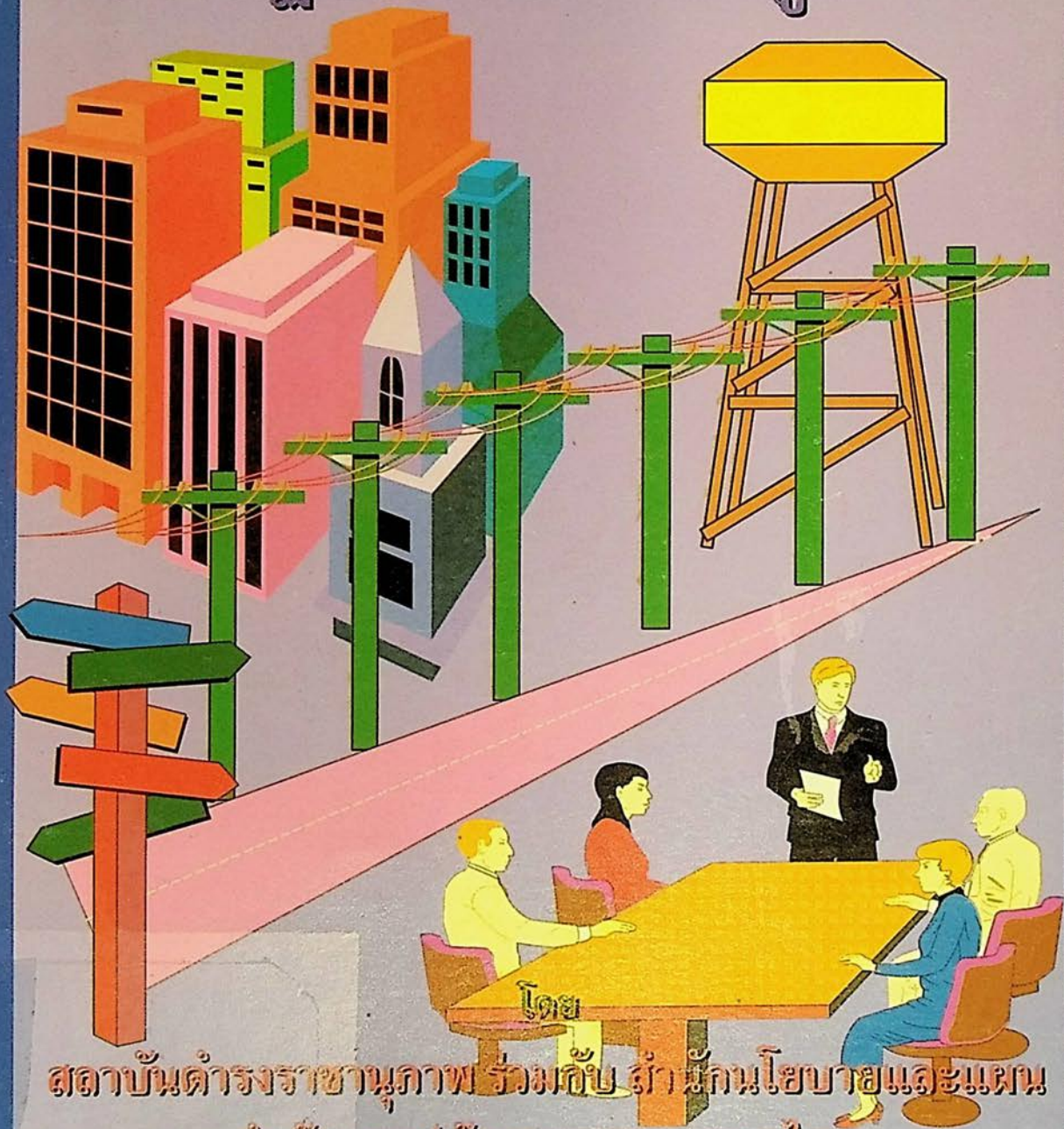

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ประสิทธิภาพการประสาน การปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

โดย สถาบันดำรงราชานุภาพ ร่วมกับ สำนักนโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

เอกสารวิชาการ สดร. 7//2542

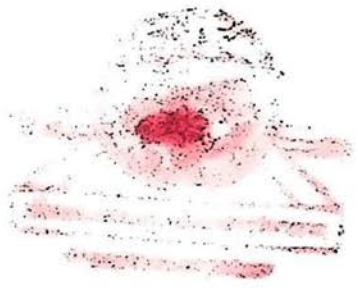

เลขทะเบียน 00556/1941
เลขหมู่ 00556/1941
ปี เดือน ปี 1 ส.อ. 2543

รายงานการวิจัย
เรื่อง
ประสิทธิภาพการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปริมณฑล

เลขทะเบียน 095469
สาร ๖๖๖
เลขหมู่ สาร ๖๖๖
วัน เดือน ปี ๖1 ส.อ. ๕๕

โดย

สถาบันดำรงราชานุภาพ ร่วมกับ สำนักงานนโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

เอกสารวิชาการ สดร. 7/2542

หนังสือห้องสมุด

ส่วนกลาง

นำส่ง

รายงานการวิจัย

เรื่อง "ประสิทธิภาพการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขภาค"

โดย สถาบันดำรงราชานุภาพ ร่วมกับ สำนักนโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

พิมพ์ครั้งที่ 1 : เดือน พฤษภาคม 2543

จำนวน : 200 เล่ม

ประเภทหนังสือ : รายงานการวิจัย

ขนาด : 8 หน้ากพิเศษ

จำนวนหน้า : 139 หน้า

เอกสารวิจัยฉบับนี้ เป็นของสถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย การอ้างอิง การคัดลอกหรือการคัดย่อเพื่อประโยชน์ต่อการค้นคว้าย่อมกระทำได้ แต่หากจะนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อย่างอื่น จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสถาบันดำรงราชานุภาพ อนึ่ง ผลการศึกษาที่ปรากฏในเอกสารนี้ เป็นความคิดเห็นของผู้ศึกษา ไม่ถือว่าเป็นความคิดเห็นของสถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

คำนำ

การพัฒนาเมืองในเขตเทศบาลต่างๆ มักจะประสบปัญหาในการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสาธารณูปโภค โดยเฉพาะการก่อสร้างซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภคในพื้นที่ถนน หรือทางเท้า แม้ว่าทางราชการได้ใช้แผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค เป็นเครื่องมือในการประสานการปฏิบัติงานแล้วก็ตาม แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงมีอยู่และก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนและเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐ

ดังนั้น สถาบันดำรงราชานุภาพ ร่วมกับสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จึงได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ ขั้นตอนและวิธีการจัดทำแผนและโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสาธารณูปโภคระดับจังหวัด วิธีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคและการนำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไปปฏิบัติ

การวิจัยในครั้งนี้ ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากหัวหน้าส่วนราชการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค ได้แก่ สำนักงานจังหวัด โยธาธิการจังหวัด ผังเมืองจังหวัด แขวงการทางจังหวัด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด การประปาในพื้นที่จังหวัด ไทรศัพท์จังหวัด นายกเทศมนตรีและพนักงานเทศบาล ใน 6 จังหวัดตัวอย่าง คือ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน สงขลา สตูล เลยและระยอง รวมทั้งหน่วยงานในระดับเขตและส่วนกลาง ที่กรุณาให้ข้อมูล จึงขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ และหวังว่า รายงานการวิจัยฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นแนวทางในการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคระดับจังหวัดได้ตามสมควร

สถาบันดำรงราชานุภาพ
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
พฤษภาคม 2543

สารบัญ

	หน้า	
คำนำ	ก	
สารบัญ	ข	
สารบัญตาราง	ง	
สารบัญแผนภูมิ	จ	
สารบัญภาพ	ฉ	
บทที่ 1	บทนำ	
1.	ความเป็นมาและความสำคัญของเรื่อง	1
2.	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
3.	ขอบเขตการศึกษา	3
4.	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2	วิธีการจัดทำแผนและงบประมาณของหน่วยงานสาธารณสุขปกศ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1.	การจัดทำแผน	4
1.1	ส่วนราชการ	4
1.2	หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	11
1.3	เทศบาล	26
2.	ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
บทที่ 3	ระเบียบวิธีการวิจัย	
1.	หน่วยในการวิเคราะห์	36
2.	กลุ่มตัวอย่าง	36
3.	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	37
4.	การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
บทที่ 4	ผลการวิจัย	40

	หน้า
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	109
ผนวก ก บัญชีรายชื่อ ส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และเทศบาล ที่เป็นตัวอย่างในการวิจัย	111
ผนวก ข ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานสาธารณูปโภค พ.ศ. 2540	113
ผนวก ค คำสั่งคณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคที่ 2/2541 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด	120
ผนวก ง แนวทางการจัดทำแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค	123
ผนวก จ วิธีการและ ขั้นตอนการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด	127
ผนวก ฉ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกองทุนทดรองจ่าย สำหรับงานสาธารณูปโภค พ.ศ. 2540	129
ผนวก ช ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่ายสำหรับงาน สาธารณูปโภคว่าด้วยวิธีการส่งเงิน การให้ยืมเงินและการชำระคืน เงินยืมกองทุนทดรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค พ.ศ. 2541	135
ผนวก ฉ รายชื่อคณะผู้วิจัย	139

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1. สรุปผลการศึกษากการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโคคของหน่วยงาน 79

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. กระบวนการบริหารแผนวิสาหกิจ	18
2. กระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	19
3. การจัดทำแผนของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแต่ละระดับ	20
4. การจัดทำแผนของโทรศัพท์แต่ละระดับ	24
5. ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น	26
6. องค์กรวางแผนพัฒนาเทศบาล	27
7. ขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล	28
8. ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี	29
9. ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี	30
10. โครงสร้างและภารกิจการประสานงานสาธารณสุขปโคค ตามแนวทางที่ 1	101
11. โครงสร้างและภารกิจการประสานงานสาธารณสุขปโคค ตามแนวทางที่ 2	106

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. แผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด	43
2. ถนน ฅ 3 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	50
3. การก่อสร้างถนนมหาดล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่	54
4. แผนพัฒนาเทศบาลประจำปี	63

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด้วยคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อ 8 เมษายน 2529 เห็นชอบให้มีระเบียบว่าด้วยการประสานงานด้านสาธารณสุขปโภค พ.ศ. 2529 ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานสาธารณสุขปโภคของหน่วยงานต่างๆ ประสานกันในด้านนโยบาย แผนงาน โครงการ การปฏิบัติงานและการติดตามผลการปฏิบัติงาน ต่อมาได้มีการยกเลิกระเบียบฉบับนี้ และได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานสาธารณสุขปโภค พ.ศ. 2540 โดยมีคณะกรรมการและอนุกรรมการ ดังนี้

1. ส่วนกลาง มีคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภค มีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค โดยสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภคเป็นองค์กรที่ทำหน้าที่ในการติดตามและประสานงานสาธารณสุขปโภคตามแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด เพื่อเสนอผลการติดตามการประสานงานสาธารณสุขปโภคของคณะอนุกรรมการประจำจังหวัดต่อคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภคพิจารณา

2. ส่วนภูมิภาค มีคณะอนุกรรมการประสานงานภูมิภาคจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด และเป็นศูนย์กลางในการประสานนโยบาย แผนงาน โครงการสาธารณสุขปโภคของทุกหน่วยงาน รวมทั้งประสานการปฏิบัติงานตามแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด

สำหรับการจัดทำแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคนั้น ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตามกรอบ แนวทาง ระยะเวลา และงบประมาณประจำปีที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยกำหนด ที่ผ่านมานี้ในแต่ละปีกระทรวงมหาดไทยได้จัดสรรงบประมาณให้จังหวัดเพื่อจ่ายค่าเบี้ยประชุมคณะอนุกรรมการจังหวัดละ 2,000 - 3,000 บาท เท่านั้น แต่ปัจจุบันกระทรวงมหาดไทยมิได้จัดสรรงบประมาณให้จังหวัดแต่อย่างใด

นอกจากนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ.2540-2544 ได้กำหนดให้การเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาของภูมิภาคเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน เป็นยุทธศาสตร์หลักประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ โดยให้มีการกำหนดรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการบริหารงานพัฒนาในด้านการจัดทำแผน การประสานแผน และการบริหารงบประมาณ ระหว่างหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง หน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาค และหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องและสนับสนุนซึ่งกันและกัน รวมทั้งได้กำหนดแนวทางที่จะกระจายอำนาจการบริหารงานและงบประมาณให้แก่หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมากขึ้น ซึ่งหมายถึงหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องมีภาระหน้าที่ในการพัฒนาสาธารณูปโภคมากยิ่งขึ้น จึงต้องมีหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติงานโดยการใช้แผนประสานงานสาธารณูปโภคเป็นแนวทางในการประสานงาน

แผนประสานงานสาธารณูปโภคจะเป็นเครื่องมือในการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคในความรับผิดชอบของหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง หน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาคและหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติงาน และก่อให้เกิดการประหยัดงบประมาณในการพัฒนาสาธารณูปโภค แต่ปัจจุบันส่วนใหญ่ยังมีปัญหาการไม่ประสานการปฏิบัติงานกันในพื้นที่ เนื่องจากได้รับงบประมาณไม่พร้อมกัน มีลักษณะต่างคนต่างทำ หรือไม่ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายในการกระจายอำนาจการบริหารให้หน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นดำเนินการมากขึ้น รวมทั้งที่ผ่านมาไม่เคยมีการศึกษาวิจัยเพื่อให้ทราบถึงผลสำเร็จและปัญหาอุปสรรคของการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคของหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง หน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาค และหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาประสิทธิภาพการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค เพื่อให้ทราบถึงแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการบริหารงานในการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค และใช้เป็นแนวทางการประสานการปฏิบัติงานด้านสาธารณูปโภคสำหรับหน่วยราชการต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษา รูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการจัดทำแผนและโครงการ การจัดสรรงบประมาณ การดำเนินงานตามโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณูปโภค

2.2 เพื่อศึกษารูปแบบการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคระดับจังหวัด การนำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไปสู่การปฏิบัติ

2.3 เพื่อศึกษาวิธีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด

2.4 เพื่อเสนอแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประสานการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขปโภคในระดับจังหวัดที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ขอบเขตการศึกษา

3.1 ศึกษาปัญหา อุปสรรคในการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค

3.2 ศึกษารูปแบบ ขั้นตอน วิธีการ การดำเนินการประสานการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขปโภค เฉพาะที่ดำเนินการในเขตชุมชนเมือง และเป็นงานที่ดำเนินการในพื้นที่ถนนทางเท้า หรือเกาะกลางถนนเท่านั้น

3.3 ศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งของการใช้แผนสาธารณสุขปโภคเป็นเครื่องมือในการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค

3.4 ศึกษากฎหมาย ระเบียบ นโยบายของรัฐบาล กระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 เป็นข้อมูลที่สำคัญในการกำหนดและปรับปรุงนโยบาย รูปแบบ และวิธีการประสานการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขปโภคของหน่วยบริหารราชการส่วนกลาง หน่วยบริหารราชการส่วนภูมิภาค และหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.2 เป็นข้อมูลที่สำคัญที่จะนำไปสู่การประสานการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขปโภคที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการประหยัดงบประมาณในการพัฒนาสาธารณสุขปโภคของภาครัฐ ลดปัญหาด้านการจราจรและความเดือดร้อนของประชาชนที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาสาธารณสุขปโภคที่ซ้ำซ้อนและไม่สอดคล้องกัน

บทที่ 2

การจัดทำแผนของหน่วยงานสาธารณสุขปโภคและ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในบทนี้ จะนำเสนอ 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 นำเสนอเรื่องการจัดทำแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุขปโภค และส่วนที่ 2 นำเสนอผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดทำแผนของหน่วยงานสาธารณสุขปโภค

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุขปโภค แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

- 1.1 ส่วนราชการ
- 1.2 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
- 1.3 เทศบาล

1.1 ส่วนราชการ

คณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น (กนภ.) มีมติเห็นชอบให้กำหนดขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 4 ขั้นตอน คือ ¹

ขั้นตอนที่ 1 : การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

เป็นการกำหนดภาพรวม ทิศทางการพัฒนาจังหวัดในระยะยาว 10 - 20 ปี (Longange Plan) ที่มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ครอบคลุมในทุกด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ศักยภาพ โอกาส และข้อจำกัดของจังหวัดนั้น โดยมีการกำหนดภารกิจหลัก (Mission) วัตถุประสงค์ (Objective) กลยุทธ์ (Strategy) เป้าหมาย (Target) และกรอบแนวทางการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจังหวัดสามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี ต่อไป

---

¹ กองแผนพัฒนาจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย. คู่มือแนวทางการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาจังหวัด. (เอกสารจัดสำเนา) ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์

ขั้นตอนที่ 2 : การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี

เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาจังหวัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การ
พัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล และปัญหา
ความต้องการของจังหวัด โดยกำหนดกรอบแผนงาน/โครงการ ที่จังหวัดจะต้องนำมาจัดทำเป็น
แผนดำเนินการของจังหวัด ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตามช่วงเวลาของแผนชาติ

ขั้นตอนที่ 3 : การจัดทำแผนความต้องการของจังหวัดประจำปี

เป็นการจัดทำเพื่อเตรียมการในเรื่องของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม และพื้นที่
เป้าหมายดำเนินงาน ที่จังหวัดจะดำเนินการในแต่ละปีงบประมาณ ตามที่ได้ปรับแนวทาง
การพัฒนาจังหวัดประจำปีจากแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี ให้สอดคล้องกับความจำเป็นเร่งด่วนใน
การแก้ไขปัญหาความต้องการในระดับพื้นที่ และเพื่อสนองตอบต่อนโยบายที่ได้รับจากส่วนกลาง
ให้ดำเนินการในปีนั้นๆ ทั้งนี้เพื่อรองรับการจัดสรรงบประมาณและโครงการที่มาจากแหล่ง
งบประมาณต่างๆ

ขั้นตอนที่ 4 : การจัดทำแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปี

เป็นการจัดทำแผนเพื่อแสดงผลการพิจารณาของจังหวัด โดยคณะกรรมการ
พัฒนาจังหวัด (กพจ.) ในการจัดสรรงบประมาณและโครงการลงสู่พื้นที่เป้าหมาย ตามแผน
พัฒนาจังหวัดประจำปี ซึ่งจะจัดทำภายหลังจากที่ได้รับแจ้งผลการอนุมัติงบประมาณจาก
ส่วนกลาง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประสานกับส่วนกลางในการอนุมัติเงินประจำงวดและใน
การติดตามประเมินผลของส่วนกลาง และในขณะเดียวกันก็ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน
ของจังหวัด

ขั้นตอนการจัดทำแผนและการประสานแผนพัฒนาจังหวัดประจำปี

คณะอนุกรรมการประสานการวางแผนพัฒนาจังหวัด (อผจ.) ได้กำหนดให้
กระบวนการของการจัดทำแผนและการประสานแผนพัฒนาจังหวัดประจำปีประกอบด้วย ขั้นตอน
ปฏิบัติ รวม 8 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : กำหนดแนวทางการพัฒนาจังหวัดประจำปี

แนวทางการพัฒนาจังหวัดจะต้องสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล กระทรวง
ทบวง กรมต่างๆ ที่มีการดำเนินงานลงสู่พื้นที่ของจังหวัด ดังนั้น ในการกำหนดแนวทางการ
พัฒนาจังหวัดประจำปี จึงแยกดำเนินการเป็น 2 ส่วนคือ

ส่วนแรก เป็นการดำเนินการเฉพาะส่วนกลาง ตามแนวทางปฏิบัติ
ดังต่อไปนี้

1) สำนักงานเลขาธิการ กนภ. แจ้างแนวทางการพัฒนาที่จะลงไปสู่จังหวัด ตามนโยบายใหม่ หรือนโยบายพิเศษของรัฐบาล ที่จะดำเนินการในปีงบประมาณนั้น ให้กระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) กระทรวง/กรม กำหนดหรือปรับแนวทางการพัฒนาเงื่อนไขการดำเนินงาน ตามแนวทางการพัฒนาของกระทรวงที่จะลงไปสู่การพัฒนาจังหวัด

3) คณะอนุกรรมการประสานการวางแผนพัฒนาจังหวัด (อผจ.) แจ้างนโยบาย แนวปฏิบัติ และวงเงินค่าใช้จ่ายในส่วนที่ กนภ. เห็นชอบให้จังหวัดทราบ

กนภ. และ อผจ. ร่วมกับกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ประสานงานร่วมกันเพื่อ แปลงนโยบายของรัฐบาลและ กนภ. จัดทำเป็นกรอบแนวทางการพัฒนาของทุกกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องแล้วแจ้างจังหวัดเพื่อดำเนินการ แยกได้เป็น 2 กรณี คือ

1) เป็นการแจ้างเฉพาะนโยบายหรือการสั่งการที่เป็นเรื่องใหม่ หรือเรื่องที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หรือนโยบายเฉพาะพื้นที่

2) เป็นการแจ้างเฉพาะในส่วนที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากนโยบายเดิม หรือแนวทางที่จังหวัดได้ดำเนินการอยู่แล้ว

ส่วนที่สอง เป็นการดำเนินการเฉพาะส่วนภูมิภาค ตามแนวทางปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

1) คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) กำหนดนโยบายการพัฒนาจังหวัด ประจำปี จากนโยบายการพัฒนาจังหวัดของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนา จังหวัด 5 ปี โดยพิจารณาจุดเน้นของการพัฒนาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของจังหวัด นโยบายของรัฐบาลและนโยบายหน่วยงานส่วนกลางที่ได้แจ้างดำเนินการในแต่ละปี เพื่อเป็น แนวทางปฏิบัติสำหรับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสภาตำบล

2) ส่วนราชการ/คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น แปลงนโยบายการพัฒนา จังหวัดประจำปีที กพจ. กำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาจังหวัดประจำปีของหน่วยงาน โดย พิจารณาแผนงาน / โครงการที่ได้บรรจุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (ฉบับ พ.ศ. 2540 - 2544) และนโยบายตามข้อ 1) มากำหนดแผนงาน / โครงการที่จะดำเนินการในแต่ละแนวทางการพัฒนา

3) ส่วนราชการ/คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พิจารณาสาระสำคัญของแผน งาน / โครงการในประเด็นต่อไปนี้

(1) วัตถุประสงค์ของโครงการ

(2) กิจกรรมที่จะดำเนินการในแต่ละโครงการ (ถ้ามี)

(3) หลักเกณฑ์เงื่อนไขของการดำเนินงานของแต่ละโครงการ / กิจกรรม

(4) ลักษณะงานของโครงการ / กิจกรรม

(5) จำนวน / ปริมาณเป้าหมายโครงการ/กิจกรรม

(6) ศักยภาพและขีดความสามารถในการดำเนินงานของหน่วยงาน

- แหล่งสนับสนุนงบประมาณ และประเภทของงบประมาณ
- วงเงินงบประมาณที่เคยได้รับ และอัตราที่คาดว่าจะได้รับเพิ่มขึ้น

จากแต่ละแหล่งงบประมาณ

- ประมาณการค่าใช้จ่ายต่อหน่วย
- กำหนดระยะเวลาดำเนินการ

(7) หน่วยรับผิดชอบดำเนินโครงการ / กิจกรรม

4) กพจ. พิจารณาบททวนและกลั่นกรอง แผนงาน/โครงการ และกิจกรรมที่ ส่วนราชการและหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น จะดำเนินการในปีงบประมาณ เพื่อจัดลำดับความสำคัญและความสัมพันธ์ของโครงการในแต่ละกลุ่มงานโครงการหรือแต่ละแผนงาน ที่แต่ละหน่วยได้พิจารณาตามประเด็น ข้อ 3 เพื่อกำหนดเป็นแนวทางการพัฒนา จังหวัดประจำปี

ขั้นตอนที่ 2 : กำหนดแนวทางการพัฒนาอำเภอประจำปี

ภายหลังจากที่ กพจ. ให้ความเห็นชอบแนวทางการพัฒนาจังหวัดประจำปีแล้ว กพจ. แจกแนวทางการพัฒนาจังหวัดประจำปีให้ กพอ. พิจารณาแปลงแนวทางการพัฒนาจังหวัดประจำปี ให้เป็นแนวทางการพัฒนาอำเภอประจำปี โดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของอำเภอและแผนพัฒนาอำเภอ 5 ปี ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับอำเภอ และสภาตำบล ใช้เป็นแนวทางในการจัดลำดับความสำคัญและความสัมพันธ์ของโครงการในแต่ละกลุ่มงานโครงการหรือแต่ละแผนงาน

ขั้นตอนที่ 3 : จัดทำแผนความต้องการของตำบลและท้องถิ่นประจำปี

1) กพอ. พิจารณาจัดทำแนวทางการพัฒนาอำเภอประจำปี แล้วแจ้งแนวทางการพัฒนาอำเภอประจำปีให้สภาตำบล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับอำเภอ พิจารณาแปลงแนวทางการพัฒนาอำเภอประจำปี จัดทำเป็นแผนความต้องการของตำบลและท้องถิ่นประจำปี โดยสอดคล้องกับสภาพปัญหาของตำบล/ท้องถิ่นและแนวทางการพัฒนาอำเภอประจำปี

2) จัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอบรรจุไว้ในแผนความต้องการของตำบล / ท้องถิ่นประจำปี การจัดทำแผนความต้องการของตำบล/ท้องถิ่นเป็นการกำหนดงาน /

โครงการและกิจกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ในแต่ละกลุ่มปัญหาที่กำหนดไว้ โดย คปต. หรือคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการ

3) ตำบลและหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ส่งแผนความต้องการของตำบล / ท้องถิ่นประจำปี ที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาตำบลหรือคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว ให้คณะกรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.) พิจารณา

ขั้นตอนที่ 4 : จัดทำแผนความต้องการของอำเภอประจำปีและประสานแผนส่วนท้องถิ่น

1) เทศบาลที่อยู่ในเขตอำเภอใด ให้เสนอโครงการ / งานและกิจกรรมที่จะขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลาง ต่อ กพอ. ของอำเภอนั้น เพื่อบรรจุไว้ในแผนความต้องการของอำเภอประจำปี

2) องค์การบริหารส่วนตำบล เสนอโครงการพัฒนาที่จะขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลางต่อ กพอ. เพื่อบรรจุไว้ในแผนความต้องการของอำเภอประจำปี

3) กพอ. พิจารณากลับกรองแผนความต้องการของตำบล/องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับปัญหาความต้องการในพื้นที่ และแนวทางการพัฒนาอำเภอ เพื่อจัดทำแผนความต้องการของอำเภอประจำปี

4) กพอ. เสนอแผนความต้องการของอำเภอประจำปีให้ผู้แทน 8 กระทรวงหลัก 2 หน่วยงานเสริม ในระดับจังหวัดพิจารณา

ขั้นตอนที่ 5 : จัดทำแผนความต้องการของจังหวัดประจำปี

กพจ. จัดทำแผนความต้องการของจังหวัดประจำปี ในลักษณะของแผนดำเนินการ เพื่อรองรับการจัดสรรงาน/โครงการ และกิจกรรม รวมทั้งงบประมาณลงสู่พื้นที่ โดยพิจารณาจากแผนความต้องการของอำเภอประจำปี งาน/โครงการ และกิจกรรม ที่หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเสนอขอบรรจุไว้ในแผนความต้องการของจังหวัดประจำปี เพื่อเป็นการเตรียมพื้นที่เป้าหมายดำเนินการให้เหมาะสมกับปัญหาของพื้นที่ และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจังหวัดประจำปีที่กำหนดไว้ ตามแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

1) ส่วนราชการ/องค์รปกครองส่วนท้องถิ่น ที่รับผิดชอบงาน/โครงการและกิจกรรม ที่ได้กำหนดไว้ในแนวทางการพัฒนาจังหวัดประจำปี เป็นหน่วยงานจัดทำรายละเอียดคำขอของงบประมาณประจำปีของแต่ละงาน/โครงการ และกิจกรรมนั้นๆ โดยจัดทำเฉพาะในส่วนแผนงานและโครงการพัฒนาที่จะขอรับการสนับสนุนจากงบปกติของส่วนราชการ

2) กพจ. รวบรวมรายละเอียดคำขอประมาณจากส่วนราชการ/หน่วยงานระดับจังหวัดและหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เพื่อพิจารณาจัดทำเป็นแผนความต้องการของจังหวัดประจำปี เสนอขอความเห็นชอบจาก กจ. แล้วส่งให้กระทรวงที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานเลขาธิการ กนภ. (สกนภ.) พร้อมทั้งรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบในฐานะที่เป็นหน่วยรับผิดชอบการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการประสานการวางแผนพัฒนาจังหวัด (อผจ.) ทั้งนี้การจัดส่งคำขอประมาณประจำปี จะต้องเป็นไปตามกำหนดระยะเวลาปฏิทินการประสานแผนพัฒนาจังหวัดประจำปี หรือตามที่ อผจ. กำหนด

3) กพจ. จะใช้กรอบแนวทางการพัฒนาจังหวัดประจำปีที่ได้ทำเป็นคำขอประมาณประจำปี เป็นแนวทางในการชี้แจงให้ระดับอำเภอทราบ และใช้เป็นข้อมูลเชิงนโยบายในการเตรียมการสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับตำบล/ท้องถิ่นและระดับอำเภอ ซึ่งจะจัดทำหลังจากที่จังหวัดได้รับแจ้งผลการพิจารณาคำขอประมาณประจำปีจากส่วนกลาง

ขั้นตอนที่ 6 : แจ้งผลการอนุมัติงบประมาณ

ก. ดำเนินการโดยส่วนกลาง ตามแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

1) กรมเจ้าของงบประมาณ

(1) พิจารณาคำขอประมาณจากแผนความต้องการของจังหวัดประจำปี

(2) นำผลการพิจารณาเบื้องต้น มาจัดทำเป็นคำขอประมาณประจำปีของกรม และเสนอกระทรวงเพื่อรวบรวมจัดทำเป็นคำขอประมาณประจำปีของกระทรวง แล้วนำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะเสนอไปยังสำนักงานงบประมาณตามกระบวนการงบประมาณประจำปี (ในกรณีโครงการของ 8 กระทรวงหลัก และ 2 หน่วยงานเสริม ในระบบ กนภ. ผลการพิจารณาเบื้องต้นที่จะนำมาจัดทำเป็นคำขอประมาณประจำปีของกระทรวง จะต้องได้รับการพิจารณาจาก กนภ.)

(3) แจ้งผลการพิจารณาคำขอประมาณประจำปี ให้ฝ่ายเลขาธิการ กพจ. หน่วยงานในสังกัดระดับจังหวัดและฝ่ายเลขาธิการ อผจ. ทราบ โดยระบุเป็นจำนวน/ปริมาณของเป้าหมายแต่ละกิจกรรมในแต่ละงาน/โครงการ ที่กรมจะสามารถให้การสนับสนุนได้ ลงในใบคำขอประมาณประจำปีของจังหวัด แล้วส่งให้จังหวัด ในกรณีที่เป็นงานโครงการ ที่ส่วนกลางเป็นผู้กำหนดพื้นที่ กรมเจ้าของงบประมาณจะระบุพื้นที่เป้าหมายให้จังหวัดทราบด้วย

2) ให้แจ้งผลการพิจารณาคำขอของงบประมาณปีละ 2 ครั้ง ดังนี้

(1) เมื่อกระทรวงรวบรวมจัดทำคำขอของงบประมาณประจำปีเสนอสำนักงานงบประมาณแล้ว ให้แจ้งคำขอของงบประมาณเบื้องต้น ภายในเดือนเมษายน

(2) เมื่อรัฐสภาผ่านความเห็นชอบ พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว ให้แจ้งผลการอนุมัติงบประมาณ ภายในสิ้นเดือนกันยายน หรืออย่างช้าไม่ควรเกินวันที่ 15 ตุลาคม

ภายหลังการประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี กระทรวง/กรมเจ้าของงบประมาณ แจ้งผลการอนุมัติงบประมาณตามคำขอของงบประมาณประจำปี ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและดำเนินการ ดังนี้

(1) กระทรวงแจ้งผลการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้กรมทราบ

(2) กรม (ผู้อำนวยการโครงการของกรม) รวบรวมผลการอนุมัติงบประมาณเฉพาะแผนงาน/โครงการที่ทำการประสาน สรุปเป็นภาพรวมของกรมแจ้งให้จังหวัดและผู้ประสานแผนกระทรวงทราบ

(3) ผู้ประสานแผนกระทรวง รวบรวมผลการอนุมัติงบประมาณของแต่ละกรม สรุปเป็นภาพรวมของกระทรวงส่งให้ อผจ.

(4) ฝ่ายเลขานุการ อผจ. รวบรวมผลการอนุมัติงบประมาณของแต่ละกระทรวงนำเสนอ อผจ. ทราบ และแจ้งจังหวัดเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

ข. ดำเนินการโดยจังหวัดตามแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

1) กพจ. พิจารณาจัดสรรงบประมาณลงสู่พื้นที่เป้าหมายตามแผนพัฒนาจังหวัด ตามที่ได้รับแจ้งจากส่วนกลาง

2) กพจ. แจ้งผลการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ กพอ. ทราบและพิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการอำเภอประจำปี

ขั้นตอนที่ 7 : จัดทำแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปี

1) กพจ. รวบรวมรายชื่องาน/โครงการ และกิจกรรมที่ได้รับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงาน โดยปรับแนวทางการพัฒนาจังหวัดประจำปี ให้สอดคล้องกับผลการพิจารณาคำขอของงบประมาณและแนวทางการดำเนินการของจังหวัด ตามที่ได้รับแจ้งจากส่วนกลาง

เลขที่ ๐๐๕๕๖/๑๙๙๖
 วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๓๖
 วันที่ เดือน ปี - ๑ สิงหาคม ๒๕๓๖

2) กพจ. แจกผลการดำเนินการตามข้อ 1) ให้ กพอ. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการ
 ปรับแผนพัฒนาอำเภอประจำปี

3) กพอ. ปรับแนวทางการพัฒนาจังหวัดประจำปี เป็นแนวทางการพัฒนา
 อำเภอประจำปี แล้วแจ้งไปยังตำบล/ท้องถิ่น เพื่อให้เป็นข้อมูลในการจัดทำแผนปฏิบัติการ
 ตำบล/ท้องถิ่นประจำปี

4) สภาตำบล/องค์กรปกครองท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการตำบล/ท้องถิ่น
 ประจำปี ส่ง กพอ.

5) กพอ. จัดทำแผนปฏิบัติการอำเภอประจำปี ส่ง กพจ. เพื่อใช้เป็นฐาน
 ข้อมูลด้านพื้นที่ดำเนินการในการจัดทำแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปี

ขั้นตอนที่ 8 : ประสานแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปี

1) กพจ. ส่งแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปี ส่งให้กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ฝ่าย
 เลขานุการคณะอนุกรรมการประสานการวางแผนพัฒนาจังหวัด (อผจ.) และสำนักงาน
 เลขานุการ กนภ. เพื่อประสานขอรับการจัดสรรอนุมัติเงินประจำงวดที่กำหนดระยะเวลาดำเนินการ
 และใช้ในการติดตามและประเมินผล

2) กพจ. ส่งแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปีให้ส่วนราชการระดับจังหวัดและ
 กพอ. และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ดำเนินการตามแผนฯ โดยมี กพจ.
 รับผิดชอบกำกับกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปี

1.2 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ตามพระราชบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. 2502 มาตรา 4 บัญญัติว่า
 รัฐวิสาหกิจ หมายถึง องค์กรของรัฐหรือหน่วยธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ รวมทั้งบริษัทจำกัดและ
 ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่ส่วนราชการและหรือรัฐวิสาหกิจ มีหุ้นอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ 50² ใน
 ปัจจุบันหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่มีกิจกรรมด้านสาธารณูปโภค ประกอบด้วย

- (1) การประปานครหลวง
- (2) การประปาสวนภูมิภาค
- (3) การไฟฟ้านครหลวง
- (4) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

² เอกสารงบประมาณ ฉบับที่ 6 อ่างในอวัช วิชัยดิษฐ. "การพัฒนาวิสาหกิจ : การสร้างความพร้อมเพื่อรับการ
 พัฒนาไปสู่สังคมอุตสาหกรรมใหม่." เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ปีการศึกษา 2534 - 2535.

- (5) การไฟฟ้าฝ่ายผลิต
- (6) องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
- (7) การรถไฟแห่งประเทศไทย

1.2.1 การบริหารของรัฐวิสาหกิจ

ในการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐวิสาหกิจ จะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลของคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการอื่น ดังนี้

1.2.1.1 คณะรัฐมนตรี

กฎหมายรัฐวิสาหกิจได้ให้อำนาจคณะรัฐมนตรีในการให้ความเห็นชอบการดำเนินงานบางอย่าง เช่น การเพิ่มหรือลดทุน การลงทุนในวงเงินที่กำหนด การกู้ยืมเงิน การออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นๆ เพื่อการลงทุน การจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ การกำหนดอัตราค่าบริการ การเข้าร่วมกิจกรรมกับบุคคลอื่น³

1.2.1.2 กระทรวงเจ้าสังกัด

รัฐมนตรีเจ้าสังกัด มีอำนาจกำกับการบริหารทั่วไป โดยอาจสั่งให้รัฐวิสาหกิจชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น รายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานได้ รวมทั้งมีบทบาทในการกำหนดตัวบุคคลผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ

1.2.1.3 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีอำนาจเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ และการควบคุมการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจ ตามพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 และระเบียบว่าด้วยการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2522 ดังนี้⁴

ก) อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521

³ แสงชัย สุนทรวัฒน์. "การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ : กรณีศึกษา องค์การฟอกหนัง. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร." ปีการศึกษา 2533: หน้า 16.

⁴ ธวัช วิชัยดิษฐ. เรื่องเดียวกัน. หน้า 75 - 77.

มาตรา 12 บัญญัติให้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีหน้าที่

(1) พิจารณาแผนงานและโครงการพัฒนาของรัฐวิสาหกิจ ประสานแผนงานและโครงการพัฒนาเพื่อวางแผนส่วนรวมสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่ง (ห้าปี) ตามจุดมุ่งหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามกำลังทรัพยากรที่มีอยู่ และตามลำดับความสำคัญ

(2) ศึกษาเกี่ยวกับกำลังเงิน กำลังคนและทรัพยากรที่มีอยู่ และที่อาจหาได้ และวางแผนการใช้และการจัดหาทรัพยากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ของรัฐ

(3) จัดทำข้อเสนอโดยหารือกับกระทรวง ทบวง กรม ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณแผ่นดินในเรื่องที่เกี่ยวกับรายจ่ายประจำของรัฐวิสาหกิจ สำหรับทรัพย์สินถาวรหลักที่เพิ่มขึ้น เพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งจำนวนเงินที่ใช้จ่ายไม่ว่าจะจ่ายจากงบประมาณเงินกู้ยืม เงินกำไร หรือเงินอื่นใด

(4) ศึกษา และวิเคราะห์รายจ่ายที่จ่ายจริง สำหรับการก่อสร้างหรือบำรุงรักษาทรัพย์สินถาวรหลัก เพื่อให้คำแนะนำแก้ไขเท่าที่จำเป็น

(5) ศึกษาและวิเคราะห์รายจ่ายที่จ่ายจริงสำหรับบริหารทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการแก้ไขเท่าที่จำเป็น

(6) พิจารณาให้คำแนะนำ และกำหนดหลักการให้รัฐวิสาหกิจ จัดทำแผน และโครงการพัฒนาที่จะขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(7) ติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาของรัฐวิสาหกิจ ให้คำแนะนำ เร่งรัดหรือล้มเลิกโครงการเมื่อเห็นสมควร

มาตรา 13 ให้รัฐวิสาหกิจเสนอโครงการพัฒนาหรือแผนงานต่อคณะกรรมการพัฒนา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นประกอบการพิจารณากำหนดงบประมาณรายจ่ายในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีงบประมาณ หรือร่างพระราชบัญญัติเพิ่มเติมงบประมาณประจำปีงบประมาณ

มาตรา 14 สศช. มีอำนาจเรียกให้รัฐวิสาหกิจปฏิบัติการดัง ต่อไปนี้

(1) เสนอแผนงานและโครงการพัฒนาตลอดจนรายละเอียดทางวิชาการและการเงินกับสถิติและรายการต่างๆ ที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจ

และสังคมของประเทศ รวมทั้งเสนอแผนงานและโครงการพัฒนาที่ขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศและรายการต่างๆ ที่จำเป็นแก่การศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

(2) เสนอข้อเท็จจริงที่จำเป็นเพื่อพิจารณาผลงานโครงการพัฒนาที่กำลังดำเนินการอยู่

ข) อำนาจหน้าที่ตามระเบียบว่าด้วยงบประมาณของรัฏฐวิสาหกิจ พ.ศ.2522 กำหนดให้ สศช. มีบทบาทในการลงทุนของรัฏฐวิสาหกิจ ดังนี้

(1) ให้รัฏฐวิสาหกิจทุกแห่งจัดทำงบประมาณเพิ่มเติมตามโครงการและงบลงทุนประจำปีตามแบบและวิธีของ สศช. พิจารณาก่อนจึงจะดำเนินการได้ การเปลี่ยนแปลงงบลงทุนเพิ่มเติมตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว จะต้องให้ สศช. พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

(2) ให้คณะกรรมการพิจารณางบลงทุนมีอำนาจและหน้าที่พิจารณางบลงทุนของรัฏฐวิสาหกิจ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้รัฏฐวิสาหกิจแต่ละแห่งถือปฏิบัติ

(3) การเสนองบลงทุนประจำปีให้เสนอต่อ สศช. อย่างน้อย 60 วัน ก่อนวันเริ่มงวดการบัญชีต่อไป และ สศช. จะต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน 45 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับงบลงทุน

(4) การเปลี่ยนแปลงงบลงทุน จะต้องได้รับอนุมัติจาก คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(5) ให้รัฏฐวิสาหกิจจัดทำทะเบียนลงทุนแสดงรายการตามงบลงทุนที่ได้รับอนุมัติ การโอนงบประมาณ การเปลี่ยนแปลง การเพิ่มเติม การใช้จ่ายประจำปี ตามงบลงทุนและรายการที่ขอผูกพันไว้จ่ายในปีต่อไป

(6) งบลงทุนที่ได้รับอนุมัติแล้ว หากยังมีได้ดำเนินการและถ้าเห็นว่ารายการลงทุนนั้นไม่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันแล้ว ให้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ คณะรัฐมนตรี สั่งระงับได้

(7) ห้ามมิให้รัฏฐวิสาหกิจจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันงบลงทุนเกินกว่าที่ได้รับอนุมัติ เว้นแต่กรณีฉุกเฉินในข้อ 10 ตามระเบียบว่าด้วยงบประมาณของรัฏฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2522

(8) ถ้ารัฐวิสาหกิจไม่ปฏิบัติตาม ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินแจ้งข้อแก้ไขให้รัฐวิสาหกิจทราบ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องให้เป็นไปตามระเบียบ หากรัฐวิสาหกิจไม่เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินให้เสนอเรื่องต่อ สศช. พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

จะเห็นว่ารัฐวิสาหกิจ จะต้องเสนอแผนงานและโครงการ รายละเอียดทางวิชาการ การเงิน และข้อมูลที่สำคัญ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณา

1.2.1.4 กระทรวงการคลัง

กระทรวงการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารรัฐวิสาหกิจ ตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 ระเบียบว่าด้วยการบัญชีและการเงินของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2520 และมติคณะรัฐมนตรี กำหนดให้กระทรวงการคลัง มีหน้าที่ควบคุม ดูแล และจัดหาแหล่งเงินกู้ต่างประเทศให้รัฐวิสาหกิจ ดูแลด้านการบริหารหนี้สาธารณะ และ เงินกู้ภายในประเทศ การค้าประกันเงินกู้ให้รัฐวิสาหกิจในกรณีที่รัฐวิสาหกิจร้องขอให้กระทรวงการคลัง ดำเนินการให้ รวมทั้งดูแลงานด้านบริหารต่าง ๆ ได้แก่ ระเบียบบัญชีและการเงิน เงินเดือน ค่าจ้าง วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ

1.2.1.5 สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ตามพระราชบัญญัติการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2522 ระเบียบว่าด้วยการบัญชีและการเงินของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2520 และระเบียบว่าด้วยงบประมาณของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2522 กำหนดให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของรัฐวิสาหกิจ ในประเด็น 1) การตรวจรับรองการเงินและแสดงความคิดเห็นตามมาตรฐานการตรวจสอบบัญชีรับรองทั่วไป ถ้าการตรวจสอบพบว่า มีข้อบกพร่อง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จะแจ้งข้อบกพร่อง และวิธีการแก้ไขให้รัฐวิสาหกิจและประธานกรรมการรัฐวิสาหกิจทราบ เพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง ถ้าหากรัฐวิสาหกิจไม่เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ก็เสนอเรื่องให้กระทรวงการคลังเป็นผู้วินิจฉัย 2) การตรวจสอบ สืบสวนในกรณีที่มีการร้องเรียนและตรวจสอบสัญญาการจัดซื้อและจัดจ้าง 3) การตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษา การใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินอื่นของหน่วยงาน⁵

⁵ ธวัช วิชัยดิษฐ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 83 - 84.

1.2.1.6 สำนักงานประมาณ

ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2511 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติ (ฉบับที่ 203) พ.ศ. 2515 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2517 กำหนดให้สำนักงานประมาณ มีหน้าที่ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีของรัฐวิสาหกิจ ที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน การควบคุมและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ การบริหารงบรายได้ รัฐวิสาหกิจเพื่อกำหนดวงเงินที่จะนำส่งเข้ารัฐ⁶

1.2.1.7 คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแห่งชาติ

คณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแห่งชาติ จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดูแลรัฐวิสาหกิจ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ ติดตามการดำเนินงาน เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา เสนอความเห็นในการกำหนดค่าบริการ และเสนอหลักเกณฑ์ให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในรัฐวิสาหกิจ⁷

1.2.1.8 หน่วยงานอื่น เช่น กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ฯลฯ

1.2.2 การจัดทำแผนและงบประมาณของรัฐวิสาหกิจ

โดยทั่วไปหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง จะต้องจัดทำแผนและงบประมาณเพื่อกำหนดทิศทาง แนวทาง และเป้าหมายในการดำเนินงาน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ในที่นี้จะศึกษาเฉพาะการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การประปาส่วนภูมิภาคและองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานสาธารณูปโภคระดับจังหวัด ทั้งนี้แต่ละหน่วยงานรัฐวิสาหกิจมีการจัดทำแผนและงบประมาณ ดังนี้

⁶ ธวัช วิชัยดิษฐ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 81.

⁷ ธวัช วิชัยดิษฐ, เรื่องเดียวกัน, หน้า 85.

1.2.2.1 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีการจัดทำแผนและงบประมาณ ดังนี้

1) แผนวิสาหกิจ⁸

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้มีการจัดทำแผนวิสาหกิจแล้ว 4 ฉบับ ในปัจจุบันเป็นแผนวิสาหกิจฉบับที่ 4 ปี (2540-2544) โดยเน้นการวางกลยุทธ์ในเชิงธุรกิจ การจัดทำแผนวิสาหกิจของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นการวางนโยบายระบบ Top Down และระบบ Bottom Up ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540-2544) และแผนมหาดไทยฉบับที่ 6 (2540-2544) รวมทั้งสอดคล้องกับทิศทางการแปรรูปเป็นองค์กรเชิงธุรกิจ การแปรรูปเป็นบริษัทจำกัด และการแปรรูปเป็นบริษัทมหาชน ดำเนินการโดยวิธีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานการจัดทำแผนวิสาหกิจและคณะกรรมการสาขาต่างๆ อีก 13 สาขา

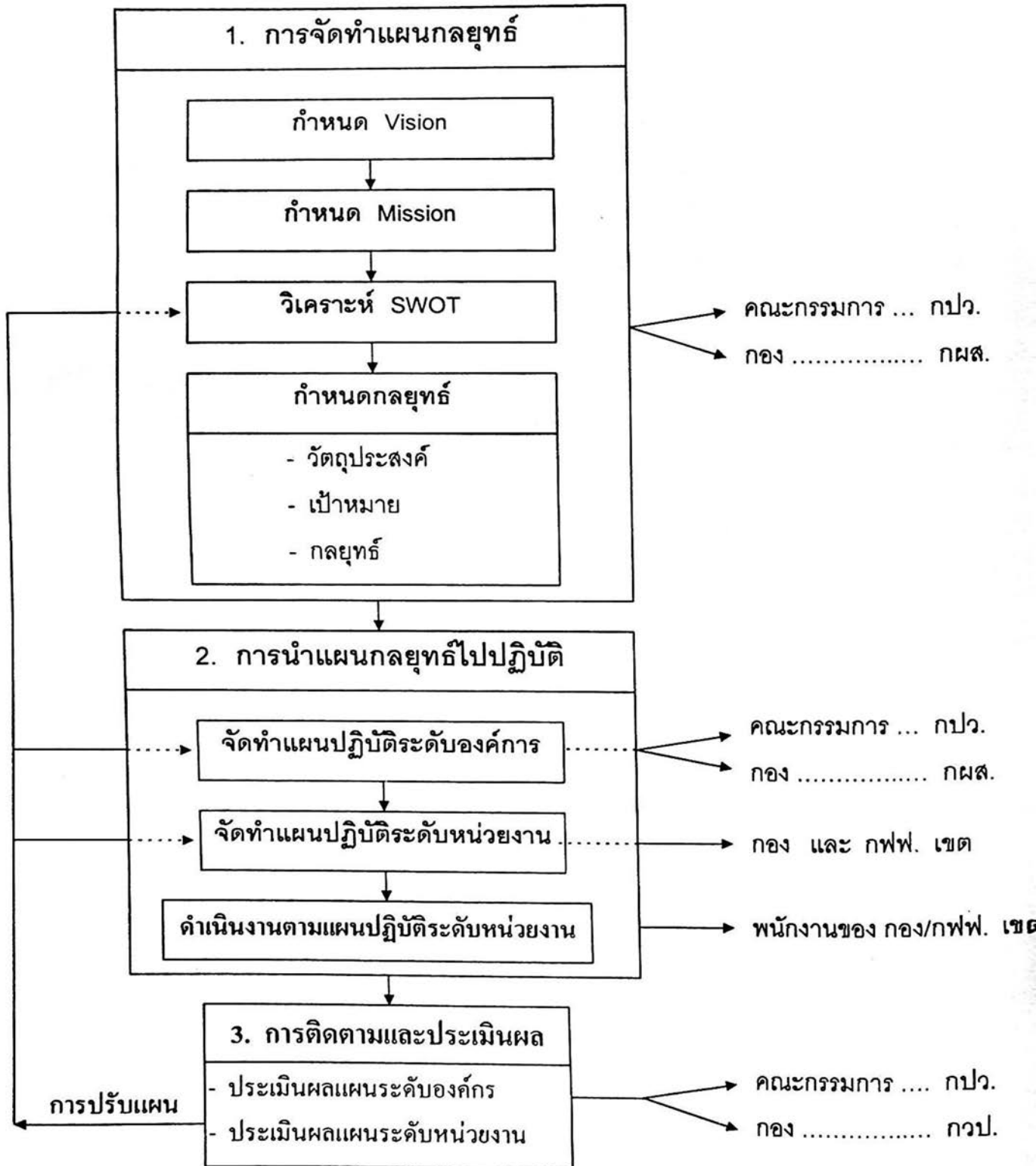
ทั้งนี้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะมีการพิจารณาปรับแผนวิสาหกิจทุกปี โดยคณะกรรมการฯ นำเสนอผู้ว่าการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค คณะกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และกระทรวงมหาดไทยตามลำดับขั้นตอน ปรากฏตามแผนภูมิที่ 1

⁸ คณะกรรมการประสานงานการจัดทำแผนวิสาหกิจ, แผนปฏิบัติระดับหน่วยงานปี 2542 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค.
กรุงเทพฯ : ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, 2542.

แผนภูมิที่ 1 กระบวนการบริหารแผนวิสาหกิจ

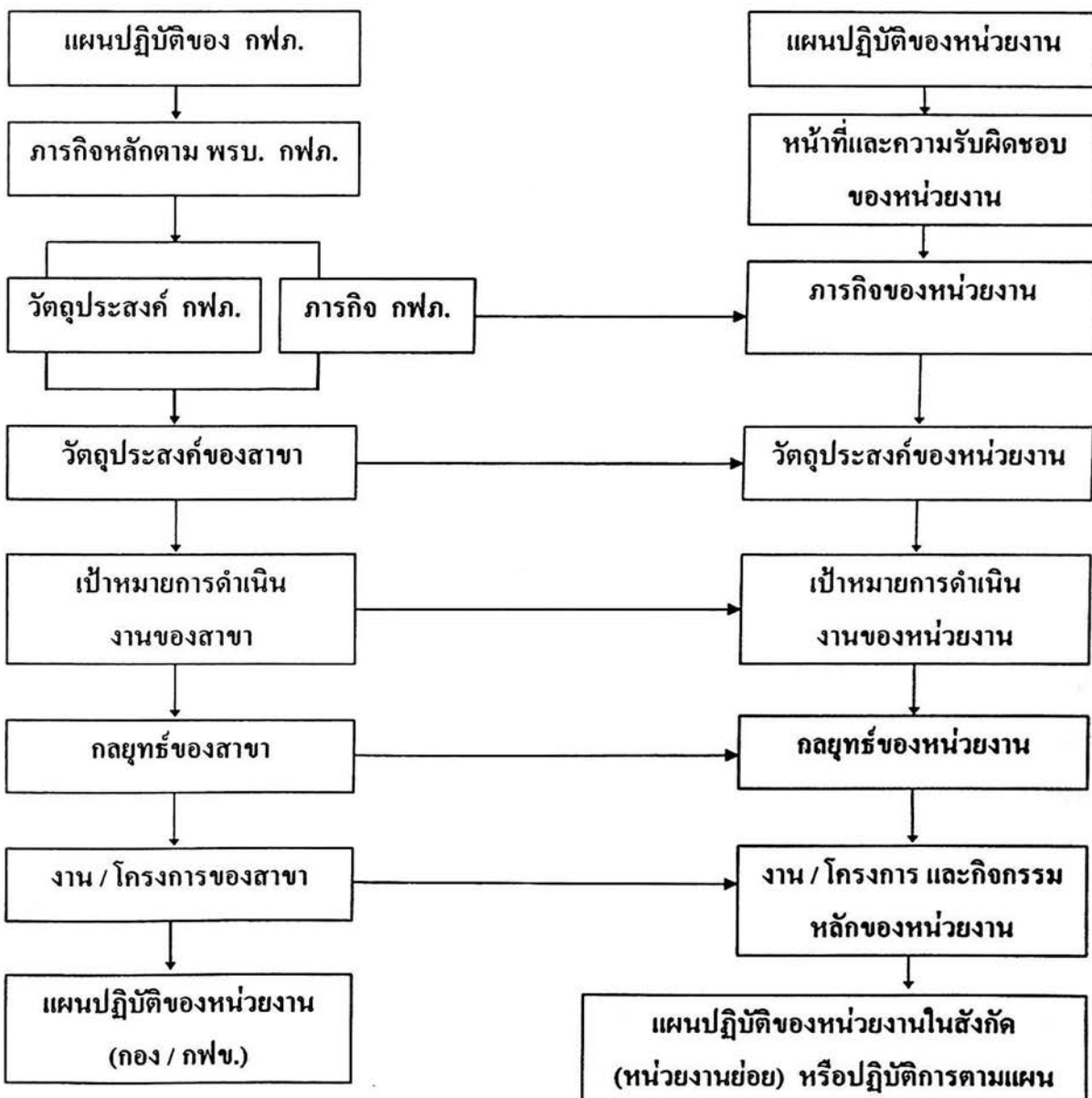
กระบวนการบริหารแผนวิสาหกิจ

2) แผนปฏิบัติของหน่วยงาน

หลังจากที่คณะกรรมการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้ความเห็นชอบแผนวิสาหกิจแล้ว คณะกรรมการประสานงานการจัดทำแผนวิสาหกิจ กำหนดแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติ โดยมีคณะอนุกรรมการของสาขาต่าง ๆ ช่วยในการจัดทำแผนปฏิบัติระดับหน่วยงาน ประจำปีของแต่ละสาขา เสนอคณะกรรมการประสานงานการจัดทำแผนวิสาหกิจ คณะผู้บริหารระดับสูง ผู้ว่าการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค คณะกรรมการบริหารของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และคณะกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคตามลำดับ แล้วแจ้งให้หน่วยงานระดับกอง / การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต จัดทำแผนปฏิบัติระดับหน่วยงาน ส่วนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด ไม่มีการจัดทำแผนปฏิบัติของหน่วยงานแต่อย่างใด ขั้นตอนปรากฏตามแผนภูมิที่ 2

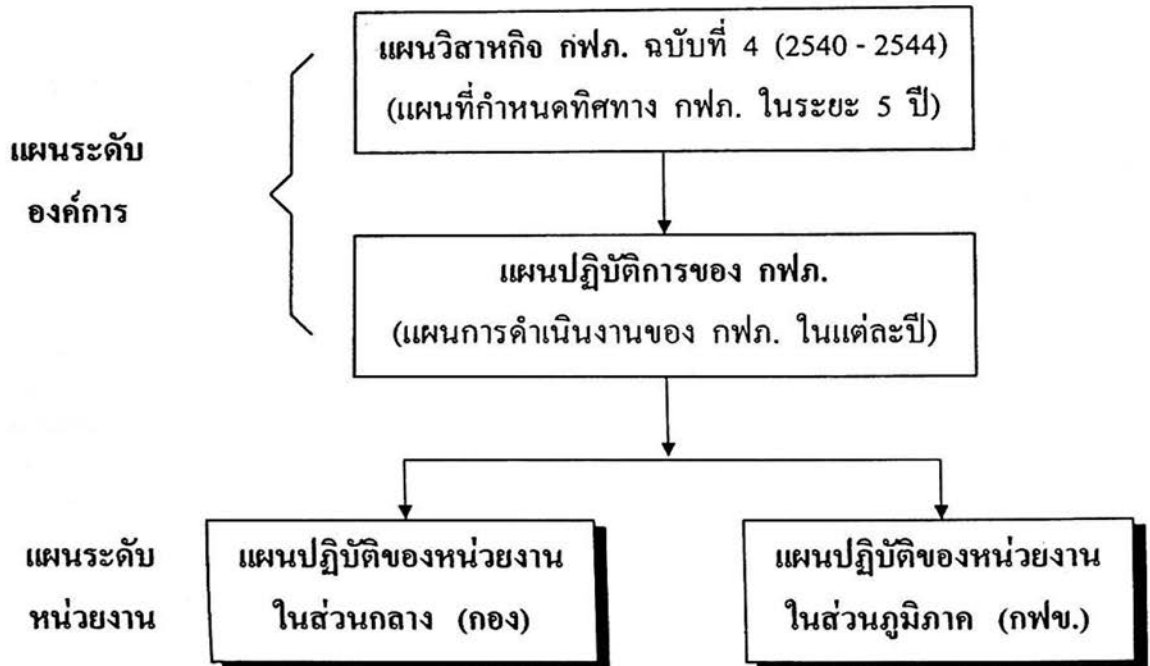
แผนภูมิที่ 2 การจัดทำแผนปฏิบัติของหน่วยงาน (กอง / กฟข.)

กล่าวโดยสรุป การจัดทำแผนของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แต่ละระดับ
ขั้นตอนมีความสัมพันธ์กัน ปรากฏตามแผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 ขั้นตอนการจัดทำแผนของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคแต่ละระดับ

3) การจัดทำงบประมาณของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น
2 ประเภท ได้แก่

1. งบทำการ หมายถึง งบประมาณที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย
ในการปฏิบัติงาน เป็นงบประมาณได้มาจากรายได้ของรัฐวิสาหกิจเอง
2. งบลงทุน หมายถึง งบประมาณเพื่อการลงทุนที่จัดทำเป็น
แผนงาน และการลงทุนในโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งการจัดตั้งลงทุนของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
จะต้องดำเนินการตามแบบและวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติกำหนดรวมทั้งเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพิจารณา

ขั้นตอนในการจัดทำงบประมาณ มีดังนี้

1. จัดทำปฏิทินกำหนดการจัดทำงบประมาณประจำปี
2. แจ้งทุกหน่วยงานจัดทำคำขอตั้งงบประมาณและรวบรวม
คำเสนอขอตั้งงบประมาณจาก กอง / สำนัก และโครงการต่างๆ
3. ตรวจสอบความถูกต้องและจัดทำร่างงบประมาณ

4. นำเสนองบประมาณต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณ ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่ออนุมัติงบประมาณและให้ความเห็นชอบงบประมาณ

5. เสนองบลงทุนให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ โดยผ่านการพิจารณาของกระทรวงมหาดไทยและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

6. แจกผลการอนุมัติงบประมาณให้กอง / สำนักและผู้ดำเนินงาน ตามโครงการทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

1.2.2.2 การจัดทำแผนและงบประมาณของการประปาส่วนภูมิภาค⁹

1) การจัดทำแผนวิสาหกิจ

การประปาส่วนภูมิภาค ได้มีการจัดทำแผนวิสาหกิจแล้ว 3 ฉบับ ปัจจุบันเป็นแผนวิสาหกิจฉบับที่ 3 (2540 - 2544) โดยฝ่ายนโยบาย ดำเนินการยกร่างแผนวิสาหกิจที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 และแผนมหาดไทยแล้ว นำเสนอคณะผู้บริหาร บุคลากรจากหน่วยงานของการประปาส่วนภูมิภาค ผู้มีความรู้และประสบการณ์ต่างๆ พิจารณา ขณะนี้ (2544) อยู่ระหว่างการจัดทำแผนวิสาหกิจฉบับที่ 4

2) แผนปฏิบัติของหน่วยงาน

แผนปฏิบัติของหน่วยงานเป็นแผนรายปี ดำเนินการที่ส่วนกลาง

3) การจัดทำงบประมาณ

งบประมาณของการประปาส่วนภูมิภาค แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

(1) งบทำการ หมายถึง งบประมาณการรายจ่ายเพื่อดำเนินงานตามปกติที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการดำเนินงาน ได้แก่ เงินเดือน เครื่องมือเครื่องใช้สำนักงาน

(2) งบลงทุน หมายถึง งบประมาณการที่แสดงรายการที่คาดว่าจะจ่าย เพื่อก่อให้เกิดสินทรัพย์ถาวร เพื่อขยายงาน หรือเป็นการปรับปรุงสินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น งบลงทุนแบ่งออกเป็น

- งบลงทุนเพื่อการดำเนินงานปกติ ใช้งบประมาณจากรายได้ของการประปาส่วนภูมิภาคเอง ประกอบด้วยงบลงทุนที่จัดทำเป็นแผนระยะยาว และงบลงทุนที่ขออนุมัติรายปี

⁹ สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

- งบลงทุนที่ทำเป็นโครงการ ใช้งบประมาณจากรายได้ของการประชาสัมพันธ์ เงินอุดหนุนจากรัฐบาลและเงินกู้จากต่างประเทศ
- นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์ ได้ตั้งเงินสำรองไว้ในงบลงทุน ดังนี้
  - งบสำรองราคา เป็นเงินสำรองที่ตั้งขึ้นเพื่อนำไปใช้ในกรณีที่รายการในงบลงทุนที่ได้รับอนุมัติมีราคาสูงกว่าที่ขอตั้งไว้
  - งบสำรองกรณีจำเป็นเร่งด่วน เป็นเงินสำรองที่ตั้งขึ้นเพื่อใช้ในกรณีที่มีความจำเป็น แต่ไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้ เช่น การย้ายหอ ภัยแล้ง โดยกองงบประมาณ เป็นหน่วยควบคุมดูแลการจัดสรรงบประมาณให้ กอง / สำนักงาน

1.2.2.3 การจัดทำแผนและงบประมาณขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย¹¹

การจัดทำแผนขององค์การโทรศัพท์ ๔ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- 1) แผนกลยุทธ์ ดำเนินการโดยสำนักนโยบายและแผนวิเคราะห์ขีดสมรรถนะภายใน สภาพแวดล้อมภายนอกและรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วกร่างแผนกลยุทธ์เสนอคณะกรรมการพิจารณากลยุทธ์ โดยมีผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ ๔ เป็นประธาน ปัจจุบันเป็นการจัดทำแผนลักษณะ ROLLING PLAN
- 2) แผนงานรวม ฝ่าย / สำนัก ศึกษาแผนกลยุทธ์กำหนดแนวทางการดำเนินงานและจัดทำร่างแผนงานรวมส่งสำนักนโยบายและแผนเพื่อวิเคราะห์ร่างแผนและงบประมาณร่วมกับฝ่ายการเงินและงบประมาณ เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและบริหารงาน โดยมีผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ ๔ เป็นประธาน
- 3) แผนปฏิบัติของหน่วยงาน ฝ่าย / สำนัก ศึกษาแผนงานรวมและจัดทำร่างแผนปฏิบัติการส่งสำนักนโยบายและแผนเพื่อวิเคราะห์ร่างแผนและงบประมาณร่วมกับฝ่ายการเงินและงบประมาณ เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและบริหารงานแล้วนำไปปฏิบัติ

การจัดทำงบประมาณ

งบประมาณประจำปีขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จะมีการจัดทำงบประมาณล่วงหน้าเป็นเวลา 2 ปี โดยแบ่งประเภทงบประมาณออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

¹¹ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย, คู่มือปฏิบัติงาน, เอกสารอัดสำเนา, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์, และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

(1) งบทำการ หมายถึง ประมาณการรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินงานและประมาณการรายจ่ายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในการดำเนินงาน ในรอบระยะเวลา 1 ปี (ตั้งแต่ 1 ตุลาคม - 30 กันยายนของปีถัดไป)

(2) งบลงทุน หมายถึง ประมาณการที่แสดงรายการที่คาดว่าจะจ่าย เพื่อก่อให้เกิดสินทรัพย์ถาวรหลักเพื่อขยายงาน หรือทดแทนสินทรัพย์เดิมหรือเป็นการปรับปรุงสินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่เดิม ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น งบลงทุนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- งบลงทุนเพื่อการดำเนินงานปกติ คือ งบลงทุนที่จัดทำเป็นแผนรายปี โดยมีการกำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนงานประจำปี นโยบาย ระเบียบขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

- งบลงทุนที่เป็นโครงการ คือ งบลงทุนที่จัดทำเป็นแผนระยะยาว พร้อมทั้งกำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการ รวมทั้งแผนการงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ ขั้นตอนในการจัดทำงบประมาณ มีดังนี้

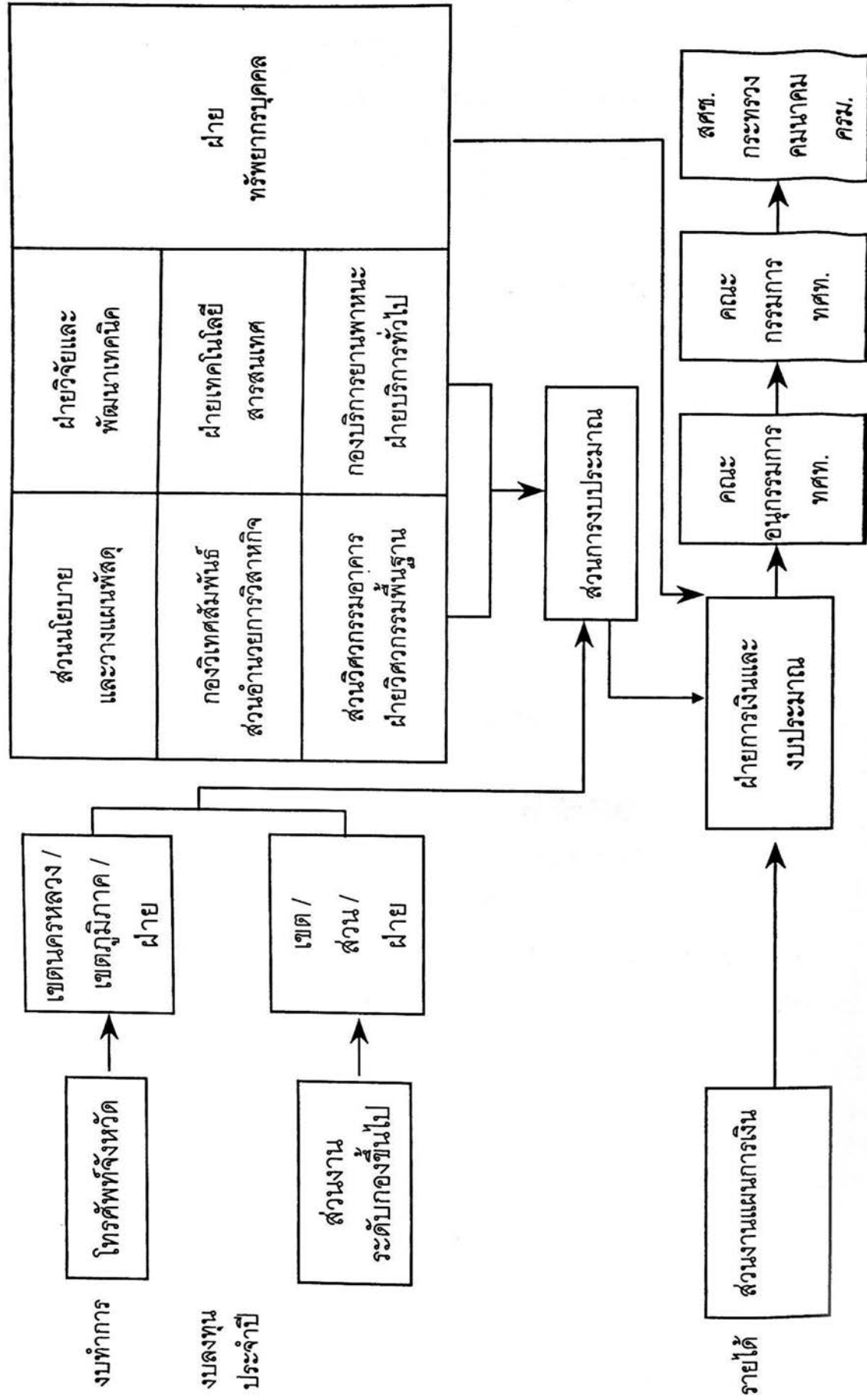
(1) ส่วนการงบประมาณ จะเป็นหน่วยกำหนดปฏิทินงบประมาณให้ส่วนงานต่างๆ จัดตั้งงบประมาณการใช้จ่ายที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ แผนงานและเป้าหมายขององค์การฯที่กำหนดไว้ รวมทั้งสถิติการใช้จ่ายงบประมาณปีที่ผ่านมา

(2) ส่วนงานระดับศูนย์ / กอง / โทรศัพท์จังหวัด มีหน้าที่ในการจัดทำงบประมาณประจำปี เสนอส่วนงานระดับส่วน / เขต และฝ่ายพิจารณางบประมาณในภาพรวมเสนอต่อหัวหน้าหน่วยงาน ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

(3) ส่วนการงบประมาณ ติดตาม รวบรวมข้อมูลความต้องการใช้งบประมาณของหน่วยงานต่างๆ ของทั้งองค์การโทรศัพท์ ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และพิจารณาปรับปรุงแก้ไขงบประมาณก่อนเสนอฝ่ายการเงินและงบประมาณ คณะอนุกรรมการพิจารณางบประมาณ คณะกรรมการองค์การโทรศัพท์ พิจารณานุมัติงบประมาณและเห็นชอบงบลงทุน

(4) ส่งให้กระทรวงคมนาคมพิจารณาเห็นชอบงบทำการและงบลงทุน สำนักงานงบประมาณ รับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงคมนาคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณางบลงทุนรัฐวิสาหกิจก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจกลั่นกรองและนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามลำดับ รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 ขั้นตอนการจัดทำงบประมาณขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

กล่าวโดยสรุปหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกแห่ง จะต้องจัดทำแผนเพื่อกำหนดทิศทาง แนวทางและเป้าหมายในการดำเนินงาน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การจัดทำแผนของรัฐวิสาหกิจ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

- 1) แผนวิสาหกิจ เป็นแผนระยะ 5 ปี ถือได้ว่าเป็นแผนแม่บทหรือแผนหลัก ที่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน ทั้งนี้ แผนวิสาหกิจจะครอบคลุมงานหลักทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน แผนกลยุทธ์ แผนงานและโครงการ
- 2) แผนปฏิบัติ (Action Plan) เป็นแผนระดับล่างสุด เพื่อให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบถือปฏิบัติ มีระยะเวลา 1 ปี

ส่วนการงบประมาณของรัฐวิสาหกิจนั้น รัฐวิสาหกิจเป็นองค์กรของรัฐแต่เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารงาน จึงมีกระบวนการจัดทำงบประมาณที่แตกต่างจากหน่วยราชการทั่วไป กล่าวคือ งบประมาณของรัฐวิสาหกิจ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1) งบทำการ หมายถึง งบประมาณที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงาน เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าวัสดุอุปกรณ์ ค่าใช้สอย ค่าตอบแทน ในรอบระยะเวลา 1 ปี (ตั้งแต่ 1 ตุลาคม - 30 กันยายน ของ ปีถัดไป) งบทำการนี้ เป็นงบประมาณที่ได้มาจากเงินรายได้ของรัฐวิสาหกิจเอง
- 2) งบลงทุน หมายถึง งบประมาณที่คาดว่าจะใช้จ่ายเพื่อก่อให้เกิดทรัพย์สินถาวร เพื่อการขยายงาน หรือทดแทนทรัพย์สินเดิมหรือเป็นการปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น งบลงทุน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
  - (1) งบลงทุนเพื่อการดำเนินงานปกติ เป็นงบลงทุนที่จัดทำเป็นแผนงานรายปี สอดคล้องกับแผนงาน นโยบายของหน่วยงาน
  - (2) งบลงทุนที่เป็นโครงการ เป็นงบลงทุนที่จัดทำเป็นแผนระยะยาว หรือเป็นโครงการขนาดใหญ่ ที่สอดคล้องกับแผน

ดังนั้น งบลงทุน จึงเป็นงบประมาณรายจ่ายหมวดครุภัณฑ์ หมวดค่าที่ดิน หมวดก่อสร้างหรือรายจ่ายตามโครงการขยายงาน เป็นการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ แต่อย่างไรก็ตาม รัฐวิสาหกิจต้องจัดทำงบลงทุน ตามแบบและวิธีการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด และเสนอต่อคณะกรรมการบริหารพิจารณา

ก่อน จึงจะดำเนินการได้ แต่ในบางกรณีกฎหมายบัญญัติให้รัฐวิสาหกิจต้องเสนอโครงการต่อ คณะรัฐมนตรีก่อน โดยรัฐวิสาหกิจเสนอโครงการผ่านกระทรวงเจ้าสังกัด สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะ รัฐมนตรี⁸

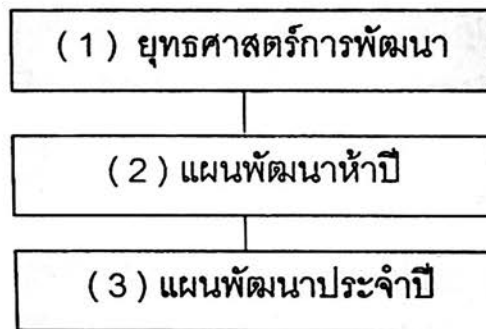
1.3 เทศบาล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ได้กำหนดให้ท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไว้ 3 ระดับ คือ

- 1) ยุทธศาสตร์การพัฒนา
- 2) แผนพัฒนาห้าปี
- 3) แผนพัฒนาประจำปี

รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิที่ 5

แผนภูมิที่ 5 ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น

การจัดทำแผนของท้องถิ่นโดยเฉพาะเทศบาล มีองค์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน ของเทศบาลดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล ประกอบด้วยนายกเทศมนตรี เป็นประธาน ปลัด เทศบาล เป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่

(1) กำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ การผังเมือง ปัญหาของเทศบาล และให้คำปรึกษา หรือเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

(2) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา การพิจารณาให้ข้อคิดเกี่ยวกับแผน พัฒนา และติดตามประเมินผลแผนพัฒนา

⁸ มุสดี สัตยมานะ . รัฐวิสาหกิจไทย : องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529 หน้า 55 - 56.

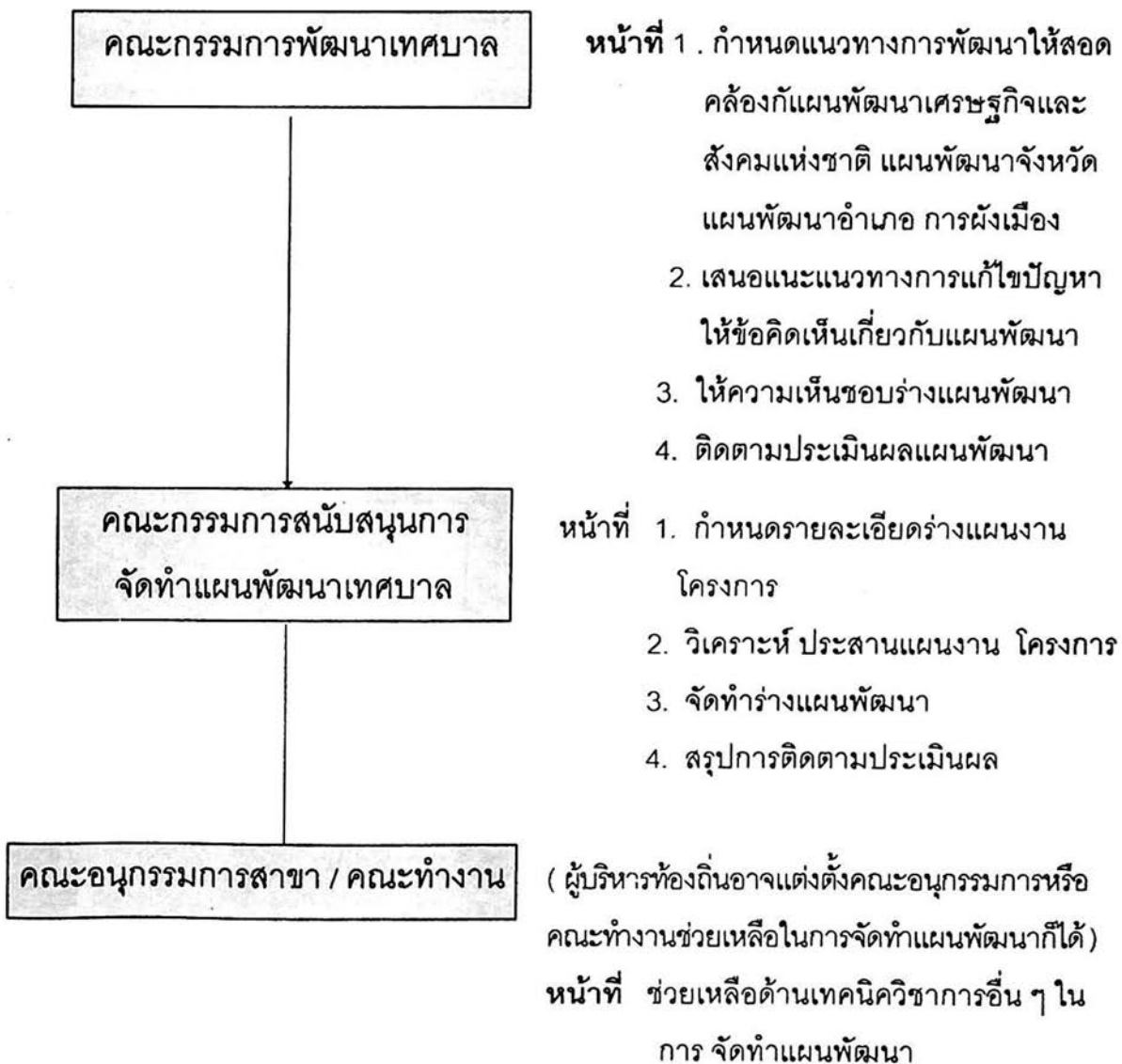
(3) ให้ความเห็นชอบร่างแผนพัฒนา

2. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ประกอบด้วยปลัดเทศบาล เป็นประธาน ผู้อำนวยการ / หัวหน้ากองวิชาการและแผนหรือหัวหน้างานวิเคราะห์นโยบายและแผนหรือเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน เป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่

- (1) กำหนดแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของเทศบาล
- (2) วิเคราะห์ และประสานแผนงาน โครงการของท้องถิ่น
- (3) จัดทำร่างแผนพัฒนา

3. คณะอนุกรรมการสาขาหรือคณะทำงานพัฒนาเทศบาล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนายกเทศมนตรีว่า จะแต่งตั้งเพื่อช่วยเหลือการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลหรือไม่ รายละเอียดปรากฏตามแผนภูมิที่ 6

แผนภูมิที่ 6 แสดงองค์กรวางแผนพัฒนาเทศบาล

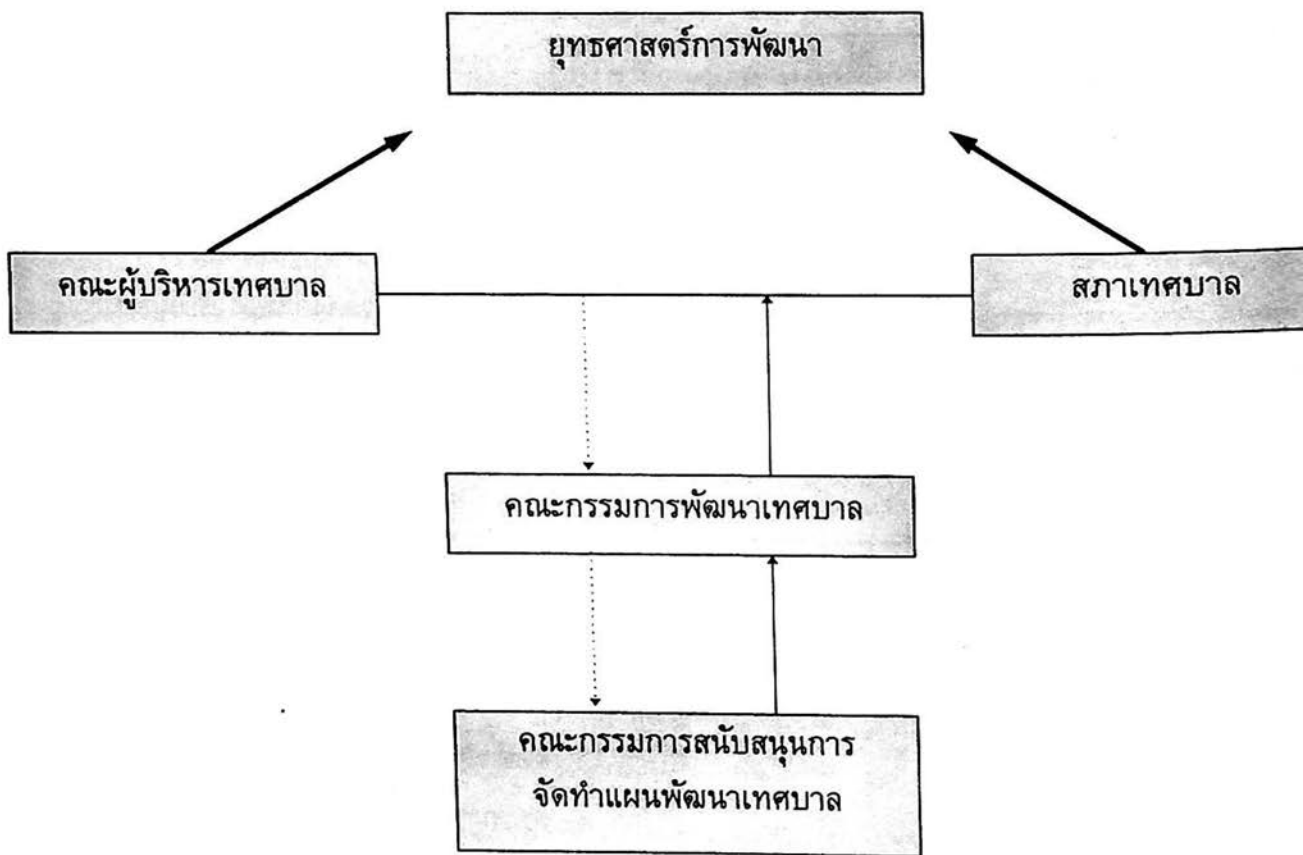
การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

1. การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา จะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอน

- คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล จัดทำร่างยุทธศาสตร์การพัฒนา นำเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล
- ขอรับความเห็นชอบจากสภาเทศบาล
- ขอรับอนุมัติจากผู้บริหารเทศบาล

แผนภูมิที่ 7 ขั้นตอนการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา

.....> หมายถึง การกำหนดแนวทางการพัฒนา

————> หมายถึง การจัดทำร่างและเสนอ

————> หมายถึง การพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติ

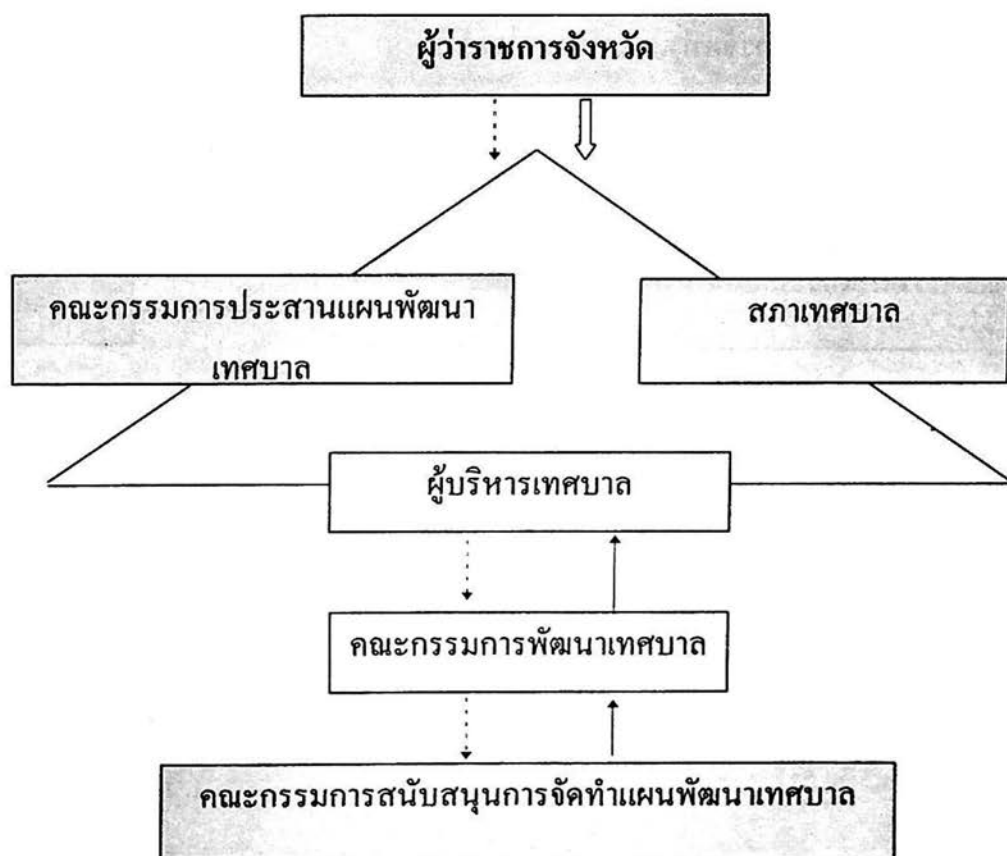
2. การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี

การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปีของเทศบาลจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอน

- คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล วิเคราะห์ข้อมูล กำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาและจัดทำร่างแผนพัฒนา 5 ปี ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล
- เสนอร่างแผนพัฒนา 5 ปี ให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาเทศบาลให้ความเห็น
- เสนอขอรับความเห็นชอบจากสภาเทศบาล
- เสนอขออนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด

แผนภูมิที่ 8 ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี

- ..... หมายถึง การกำหนดแนวทางการพัฒนา
- หมายถึง การจัดทำร่างและเสนอ
- ⇒ หมายถึง การพิจารณาอนุมัติ

ในกรณีที่สภาเทศบาลไม่เห็นชอบร่างแผนพัฒนา 5 ปี ให้พิจารณาทบทวนใหม่ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่สภาเทศบาลไม่เห็นชอบ แล้วนำมาเสนอใหม่ หากสภาเทศบาลยืนยันไม่เห็นชอบอีก ให้ชี้แจงเหตุผลที่ไม่เห็นชอบต่อผู้บริหารเทศบาลเพื่อเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา

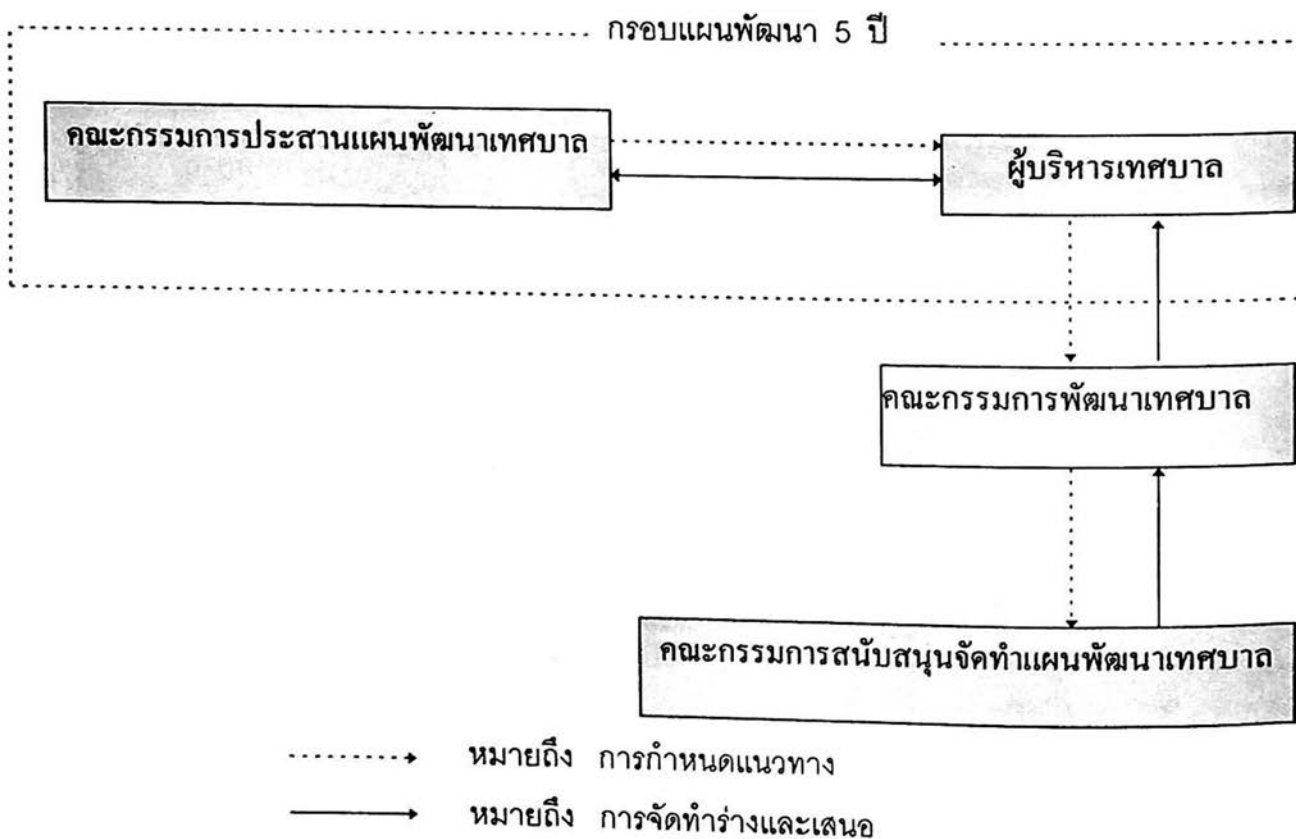
ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาร่างแผนพัฒนา 5 ปีของเทศบาล หากเห็นชอบให้ลงนามอนุมัติ ถ้าไม่เห็นชอบ ให้ส่งคืนพร้อมทั้งแจ้งเหตุผลเพื่อพิจารณาทบทวนแล้วเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาใหม่

ในกรณีผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วย ให้ส่งสภาเทศบาลพิจารณาใหม่ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับคืนมา ถ้าสภาเทศบาลมีมติยืนยันด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลเท่าที่มีอยู่ให้ถือเป็นที่สุด

3. การจัดทำแผนพัฒนาประจำปี

การจัดทำแผนพัฒนาประจำปีจะต้องพิจารณาทบทวนจากแผนพัฒนา 5 ปี โดยมีขั้นตอนดังนี้

แผนภูมิที่ 9 ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี

ขั้นตอน

- คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ทบทวนแผนพัฒนา 5 ปี และจัดทำร่างแผนพัฒนาประจำปี กำหนดรายละเอียดของโครงการ ระบุที่มาของงบประมาณ และจัดทำร่างแผนพัฒนาประจำปี แล้วเสนอขอรับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล
- เสนอร่างแผนพัฒนาประจำปีให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาเทศบาลให้ความเห็น
- เสนอร่างแผนพัฒนาประจำปีเพื่อขอรับความเห็นชอบจากผู้บริหารเทศบาล

ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติการจัดทำแผนพัฒนาประจำปีจะต้องทำตามระยะเวลา ดังนี้

1. ทบทวนแผนพัฒนาเทศบาล 5 ปี ภายในเดือนกุมภาพันธ์
2. จัดทำร่างแผนพัฒนาประจำปีภายใน 15 มีนาคม
3. ประมาณการรายจ่าย ภายใน 15 เมษายน
4. เสนอร่างแผนพัฒนาประจำปีและประมาณการรายรับ ภายใน 15 พฤษภาคม
5. พิจารณาวิเคราะห์ขั้นต้น และเสนอคณะผู้บริหาร ภายใน 30 พฤษภาคม
6. อนุมัติแผนพัฒนาประจำปีและจัดทำร่างงบประมาณเสนอคณะผู้บริหารเทศบาล

ภายใน 30 มิถุนายน

7. เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายต่อสภาเทศบาล ภายใน 15 สิงหาคม
8. สภาเทศบาลพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างงบประมาณ ภายใน 30 สิงหาคม

หรือตามระยะเวลาที่สภาเทศบาลอนุญาต

2. ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จำลอง อติกุล¹² ได้ให้ความหมายการประสานแผนในแง่มุมมองต่าง ๆ ดังนี้

- 1) การประสานแผนในแง่มุมมองของยุทธศาสตร์การวางแผน หมายถึง การวางแผนที่มีการผนึกความพยายามให้เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งให้สัมพันธ์กับแนวทางและทิศทางการพัฒนาของพื้นที่ ทั้งระดับที่สูงกว่าและระดับที่ต่ำกว่า
- 2) การประสานแผนในแง่มุมมองของศิลปะการวางแผน หมายถึง ความพยายามในการระดมความร่วมมือจากกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ความชำนาญและอาชีพหรือสังกัดที่แตกต่างกันมาร่วมกันวางแผน

¹² ช่างในวิระพล สมมาตย์, ศักยภาพของสำนักงานจังหวัดด้านการวางแผนพัฒนา. ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2539.

3) การประสานแผนในแง่มุมของระเบียบวิธีการวางแผน หมายถึง วิธีการให้เกิดการวางแผนที่มีการประสานแผนระหว่างระดับ การประสานแผนระหว่างเนื้อหา การประสานแผนระดับพื้นที่

สำนักนายกรัฐมนตรี¹³ ได้ให้ความหมายคำว่า "แผนประสานงานสาธารณูปโภค" หมายถึง โครงการหรือแผนงานของหน่วยงานที่นำมาประสานกัน

สถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ ร่วมกับสำนักนโยบายและแผนมหาดไทย¹⁴ ได้ศึกษาวิจัยเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของสำนักงานจังหวัดด้านการวางแผนพัฒนาชนบทระดับจังหวัด พบว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนฯ ของสำนักงานจังหวัดส่วนหนึ่งยังขาดความรู้เชิงวิชาการด้านการวิเคราะห์ข้อมูลและแผนงาน โครงการ แต่มีความตระหนักต่อการจัดทำแผนฯ ดีและไม่เป็นปัญหาต่อการปฏิบัติงาน ภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนฯ มีปริมาณมาก บางครั้งเกินขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่จะทำได้ งบประมาณไม่เพียงพอ ระบบการวางแผนมีการสั่งการซ้ำซ้อนและล่าช้า ขาดระบบข้อมูลที่ดี การอนุมัติโครงการไม่สอดคล้องกับข้อเสนอของจังหวัด

นิรันดร์ชัย เพชรสิงห์¹⁵ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดในอนาคต พบว่า การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดในอดีตจนถึงปัจจุบันยังมีปัญหาและจุดอ่อนที่สำคัญ คือ

(1) ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการวางแผน

การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดนั้นไม่มีการวางแผน (process of planning) ที่แท้จริง กล่าวคือ ไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่ปรากฏการกำหนดทางเลือกและการวิเคราะห์ทางเลือก โดยมีทางเลือกเดียว รวมทั้งไม่ปรากฏขั้นตอนการประเมินผลแผนที่ชัดเจน ผลการวิเคราะห์ในประเด็นนี้สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเห็นว่ายังมีปัญหาและจุดอ่อนในเรื่องของกระบวนการวางแผน ซึ่งจะต้องแก้ไขอีกมาก

¹³ สำนักนายกรัฐมนตรี, ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานสาธารณูปโภค, พ.ศ. 2540.

¹⁴ สถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการและสำนักนโยบายและแผนมหาดไทย, การปรับปรุงประสิทธิภาพของสำนักงานจังหวัดด้านการวางแผนพัฒนาจังหวัด, ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์, 2534.

¹⁵ นิรันดร์ชัย เพชรสิงห์, ยุทธศาสตร์การวางแผนเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดในอนาคต, เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2536 - 2537, หน้า 134 - 136.

(2) ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาของแผน

แผนพัฒนาจังหวัดที่ผ่านมาไม่ครอบคลุมทุกสาขาการพัฒนาในจังหวัด ทำให้เกิดปัญหาต่างคนต่างทำแผนในสาขาของตนเอง และลงไปปฏิบัติในพื้นที่จังหวัดก่อให้เกิดความสับสนต่อผู้ปฏิบัติ เนื่องจากมีแผนหลากหลายในรอบปี รวมทั้งไม่มีเนื้อหาการพัฒนาของภาคเอกชนปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัด ทั้งๆ ที่มีเนื้อหา / โครงการของเอกชนมากมายในจังหวัด ซึ่งอาจมีงบประมาณลงทุนมากกว่างบประมาณของภาครัฐก็ได้ในบางจังหวัด ตลอดจนไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแผนทางด้านกายภาพ (physical planning) หรือผังเมือง (city planning) มาผสมในการวางแผนพัฒนาจังหวัดให้เป็นแผนสมบูรณ์แบบ (comprehensive plan)

(3) ปัญหาเกี่ยวกับองค์กรและบุคลากรในการวางแผน

องค์กรและบุคลากรในการวางแผนพัฒนาจังหวัดยังมีปัญหาในเรื่องต่างๆ เช่น บทบาทในการวางแผนเป็นของบุคลากรภาครัฐ บุคลากรในภาครัฐเองยังมีศักยภาพไม่เพียงพอและมีจำนวนน้อย องค์กรร่วมระหว่างรัฐกับเอกชนยังฉีกกำลังและร่วมมือกันยังไม่ชัดเจน

(4) ปัญหาเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารและงบประมาณ

ส่วนราชการและกรมในส่วนกลางซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าของงบประมาณยังสงวนอำนาจในการบริหารแผนงานและงบประมาณที่ลงไปดำเนินการในพื้นที่จังหวัด ดังจะเห็นได้ชัดเจนจากแบบบัญชีโครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดประจำปี ซึ่งจะต้องมีช่อง "ผลการอนุมัติจากส่วนกลาง" เป็นรายโครงการ ส่งผลให้จังหวัดไม่มีโอกาสในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโครงการกับงบประมาณเองเลย ทำให้แนวความคิดระบบงบประมาณที่ย้าในการวางแผนหรือที่เรียกว่า Planning – Programming Budgeting System (PPBS) ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในระดับจังหวัด

มนุชญ์ วัฒนโกเมร ¹⁶ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด ได้สรุปจุดอ่อน จุดแข็ง การดำเนินงานตามกระบวนการวางแผนพัฒนาจังหวัดไว้ ดังนี้

จุดอ่อน

1) โครงสร้างและองค์กรในการวางแผนพัฒนาจังหวัดเป็นการกำหนดโดยอาศัยองค์กรภาคราชการเป็นหลัก ในแต่ละระดับยังไม่ได้กำหนดให้องค์กรภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการชัดเจน

¹⁶ มนุชญ์ วัฒนโกเมร. ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัด. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. 2534 - 2535.

2) รูปแบบ วิธีการวางแผน ยังไม่เปิดโอกาสให้เกิดลักษณะของการชี้้นำการพัฒนา ในลักษณะของการรองรับสถานการณ์ ยังคงเป็นการวางแผนที่มุ่งจะแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการพื้นฐานของภาคราชการเป็นหลักเหมือนเดิม เป็นการวางแผนในลักษณะกิจกรรมของการพัฒนาเท่านั้น

3) ไม่มีความชัดเจนในการประสานแผนและโครงการต่างๆ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์ สูงสุด ยังมีลักษณะของการประมวลโครงการและการจัดหมวดหมู่ของโครงการเท่านั้น ขาดการมอง ปัญหาและเป้าหมายพัฒนาร่วมกันอย่างจริงจังในรูปของการประสานแผนการปฏิบัติจริงและมีทิศทางที่ชัดเจน

ไพโรจน์ สิตปรีชา และคณะ¹⁷ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนพัฒนาระดับจังหวัด พบว่า การวางแผนพัฒนาจังหวัดมีปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

1. ปัญหาโครงสร้างและการจัดองค์การบริหาร ยังไม่เอื้อต่อการวางแผนพัฒนา จังหวัด
2. ปัญหาการขาดระบบข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย ซึ่งจะนำมาใช้ในการวางแผน พัฒนาจังหวัด
3. ปัญหาการขาดรูปแบบเกี่ยวกับกระบวนการ และขั้นตอนการจัดทำแผน

สำนักนโยบายและแผน กระทรวงมหาดไทย¹⁸ ได้สรุปผลเกี่ยวกับปัญหาการ วางแผนพัฒนาจังหวัดไว้ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจการวางแผนไปยังส่วนภูมิภาคยังไม่เกิดอย่างเป็นรูปธรรม จะเห็นได้ว่า แผนงานและโครงการพัฒนาชนบท ถูกกำหนดเบ็ดเสร็จจากส่วนกลางในรูป ของกรอบนโยบายของกระทรวง ซึ่งมีผลกระทบต่อการวางแผนพัฒนาชนบทระดับจังหวัดตามมา กล่าวคือ แผนงานและโครงการตามกรอบนโยบายของกระทรวง ยังไม่สามารถสนองความต้องการ ของประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้อย่างเต็มที่ เพราะลักษณะพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน
2. การกระจายอำนาจทางด้านการคลังและงบประมาณไปยังส่วนภูมิภาค เป็นไป อย่างจำกัด ยังมีการสงวนอำนาจในการอนุมัติงบประมาณไว้ที่ส่วนกลาง ทำให้เกิดปัญหาการ บริหารงบประมาณในระดับจังหวัด กล่าวคือ เกิดความล่าช้าและอนุมัติงบประมาณไม่พร้อมกัน ทำให้ไม่สามารถประสานการปฏิบัติตามโครงการต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

¹⁷ ไพโรจน์ สิตปรีชา และคณะ. รายงานวิจัยเรื่อง การวางแผนพัฒนาชนบทระดับจังหวัด. รายงานการวิจัยเสนอต่อ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2534.

¹⁸ สำนักนโยบายและแผน. ประสานการวางแผนพัฒนาจังหวัด. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสยามรัตนพิมพ์. ไม่ปรากฏ ปีที่พิมพ์.

จากการศึกษาการจัดทำแผนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณูปโภคและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การจัดทำแผนมี 2 ระดับ คือ แผนระยะยาว 5 ปี และแผนปฏิบัติประจำปี ส่วนการวางแผนการพัฒนาระดับจังหวัดมีปัญหาเกี่ยวกับระบบการวางแผน บุคลากรมีศักยภาพไม่เพียงพอ การส่งวนอำนาจการบริหารและงบประมาณไว้ที่ส่วนกลาง ระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงได้นำผลการศึกษาดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการประสานการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขปโภคในระดับจังหวัด เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและการไม่ประสานในการปฏิบัติงานของหน่วยงานสาธารณสุขปโภค ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับหน่วยราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะผู้วิจัยจึงได้กำหนดวิธีการศึกษา ดังนี้

1. หน่วยในการวิเคราะห์ (unit of analysis) ได้แก่ ส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และเทศบาล ที่รับผิดชอบงานด้านสาธารณสุขปโภคของจังหวัด

2. กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาในครั้งนี้ เลือกจังหวัดตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยพิจารณาจากจังหวัดที่มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาจราจรของสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก (สจร.) และแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคของจังหวัดที่จังหวัดได้จัดส่งให้คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภค (กปส.) โดยแบ่งจังหวัดออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มจังหวัดที่มีระดับความเป็นเมืองสูง ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ สงขลา และระยอง

2) กลุ่มจังหวัดที่มีระดับความเป็นเมืองน้อย ได้แก่ จังหวัดลำพูน เลย สตูล

ทั้งนี้ในการเก็บข้อมูลจะทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเฉพาะที่เกี่ยวข้องและมีการประสานแผนงาน / โครงการในการจัดทำแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด ซึ่งกลุ่มบุคคลที่ทำการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	จำนวน	6	คน
2) หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน และ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานจังหวัด	จำนวน	10	คน
3) โยธาธิการจังหวัด	จำนวน	6	คน

4) หัวหน้าฝ่ายบริหาร และ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านแผน สำนักงานโยธาธิการจังหวัด	จำนวน	11	คน
5) นายช่างแขวงการทาง	จำนวน	7	คน
6) หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน และ เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านแผน สำนักงานแขวงการทาง	จำนวน	14	คน
7) ผังเมืองจังหวัด	จำนวน	2	คน
8) ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด	จำนวน	6	คน
9) ผู้จัดการประปาในพื้นที่จังหวัด	จำนวน	6	คน
10) โทรศัพทจังหวัด	จำนวน	3	คน
11) ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต	จำนวน	2	คน
12) ผู้จัดการประปาเขต	จำนวน	2	คน
13) เขตโทรศัพท์	จำนวน	1	คน
14) ปลัดเทศบาล	จำนวน	12	คน
15) ผู้อำนวยการกองช่าง และเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบงานด้านแผนของเทศบาล	จำนวน	20	คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ความรู้และประสบการณ์จากการจัดทำแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค และจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการสร้างเครื่องมือ โดยใช้วิธีการประชุมระดมสมอง ซึ่งแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 แบบ คือ

แบบที่ 1 แบบสัมภาษณ์หัวหน้าสำนักงานจังหวัด หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน และเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานจังหวัด เป็นการสัมภาษณ์ขั้นตอนวิธีการ ระยะเวลา ปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค จังหวัด การร้องเรียนของประชาชน / การวิจารณ์ของสื่อมวลชน ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นในเรื่องการประสานการดำเนินงานสาธารณูปโภค

แบบที่ 2 แบบสัมภาษณ์หัวหน้าหน่วยราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เทศบาล และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานด้านแผน เป็นการสัมภาษณ์ขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลา ในการจัดทำแผน / โครงการสาธารณูปโภค การร้องเรียนของประชาชน / การวิจารณ์ของสื่อมวลชน ปัญหา อุปสรรคและวิธีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความคิดเห็นในเรื่องการจัดทำแผน

ประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคจังหวัด และข้อเสนอแนะในการประสานการดำเนินงาน
สาธารณูปโภค

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การรวบรวมข้อมูลมีความครบถ้วน คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 การศึกษาจากเอกสาร เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ หนังสือที่เกี่ยวข้อง ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภค ผลการประชุมคณะกรรมการประสานงานด้านสาธารณูปโภคจังหวัด แผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคจังหวัด เอกสารข้อมูลจังหวัด แนวความคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 การเก็บข้อมูลภาคสนาม เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประสานการปฏิบัติงานด้านสาธารณูปโภค ประกอบด้วย หัวหน้าสำนักงานจังหวัด โยธาธิการจังหวัด นายช่างแขวงทางจังหวัด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด ประปาจังหวัด ผู้แทนเทศบาล เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานนโยบายและแผนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และเทศบาล

เพื่อให้การเก็บรวบรวมข้อมูลมีความสมบูรณ์และครอบคลุมมากยิ่งขึ้น คณะผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ส่วนราชการและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจระดับเขต/ภาคเพิ่มเติม เช่น ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 ภาคเหนือ ผู้จัดการประปา เขต 9 เชียงใหม่ ผู้จัดการประปา เขต 5 สงขลา ผู้อำนวยการเขตโทรศัพท์ภาคเหนือที่ 1 และผังเมืองจังหวัด

ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลในแต่ละจังหวัด ตามกำหนดการ ดังนี้

1. จังหวัดเชียงใหม่	ระหว่างวันที่ 1 - 2 และ 4 มิถุนายน 2542
2. จังหวัดลำพูน	วันที่ 3 มิถุนายน 2542
3. จังหวัดเลย	ระหว่างวันที่ 7 - 8 มิถุนายน 2542
4. จังหวัดสงขลา	ระหว่างวันที่ 14 - 15 มิถุนายน 2542
5. จังหวัดสตูล	ระหว่างวันที่ 16 - 17 มิถุนายน 2542
6. จังหวัดระยอง	ระหว่างวันที่ 23 - 24 มิถุนายน 2542

5. การทดสอบแบบสอบถาม

5.1 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วไปปรึกษากับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบแก้ไขความชัดเจน ความถูกต้องและความครบถ้วนของเนื้อหา ตลอดจนข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์

5.2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มประชากรในพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี เพื่อหาข้อบกพร่องของคำถามในแบบสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้นำข้อมูลที่เป็นเอกสาร และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา แล้วประมวลกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ประกอบการเขียนรายงานการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค ได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาเฉพาะในส่วนภูมิภาค (ระดับจังหวัด) และเฉพาะพื้นที่ในเขตเมือง (เขตเทศบาล) โดยเน้นการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคที่ดำเนินการในถนนเป็นหลักเพื่อลดปัญหาการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน และบ่อยครั้งบนผิวการจราจรและทางเท้าของหน่วยงานต่างๆ อันส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้ใช้ถนนและทางเดินเท้า โดยศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานจังหวัด เทศบาล กรมโยธาธิการ กรมทางหลวง กรมการผังเมือง การประปาส่วนภูมิภาค การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งการศึกษาคั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้แทนของ หน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 8 หน่วยงาน ได้แก่ กรมการปกครอง กรมโยธาธิการ กรมทางหลวง การประปาส่วนภูมิภาค การประปานครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานในพื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน สงขลา สตูล เลย และระยอง ซึ่งในแต่ละจังหวัดได้สัมภาษณ์หน่วยงานต่างๆ ดังนี้ สำนักงานจังหวัด เทศบาล สำนักงานโยธาธิการจังหวัด สำนักงานแขวงการทาง สำนักงานผังเมืองจังหวัด สำนักงานการประปาในพื้นที่จังหวัด สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด และโทรศัพท์จังหวัด และบางจังหวัดสัมภาษณ์สำนักงานทางหลวง สำนักงานประปาเขต สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต องค์การโทรศัพท์เขต เพิ่มเติม ซึ่งผลศึกษาปรากฏดังนี้

สำนักงานจังหวัด

1. การจัดทำแผนพัฒนา

1.1 การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี

การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี จะมีการจัดทำเป็นแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี ซึ่งเป็นแผนที่รวบรวมแผนงาน / โครงการของหน่วยงานต่างๆ แต่ก็เป็นแผนที่เน้นเฉพาะแผนงาน / โครงการพัฒนาจังหวัดในระบบนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น (กนภ.)

ซึ่งจะมีหน่วยงานในส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของหน่วยงานที่สังกัด ส่วนกลาง เช่น แขวงทางจังหวัด และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จะไม่มีแผนงาน / โครงการรวมอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี

จังหวัดตัวอย่างทั้ง 6 จังหวัดมีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี โดยในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี นั้น ส่วนใหญ่สำนักงานจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) จะแจ้งให้หน่วยงานในระบบ กนภ. และส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนงาน / โครงการที่ประมาณการว่าจะดำเนินการในแต่ละปี แล้วรวบรวมแผนงาน / โครงการของหน่วยงานต่างๆ ตามหมวดหมู่ และแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ ไม่มีการวิเคราะห์ ประกอบกับแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี เป็นเพียงแผนพัฒนาจังหวัดที่กำหนดทิศทางพัฒนาจังหวัดในภาพกว้างๆ เท่านั้น

ดังนั้น การใช้ประโยชน์จากแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี จึงยังมีน้อย โดยใช้เป็นกรอบเบื้องต้นในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดประจำปีเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติแล้วหน่วยงานส่วนใหญ่มักไม่ได้นำแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี มาใช้ในการกำหนดแผนงาน / โครงการในแต่ละปี ทั้งนี้หน่วยงานส่วนใหญ่อ้างว่าแผนงาน / โครงการตามแผนพัฒนาประจำปีจะตรงกับแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี เพราะแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี เป็นแผนที่กำหนดแผนงาน/โครงการไว้กว้างๆ และมีการกำหนดไว้กว้างกว่าความเป็นจริง ดังนั้นเมื่อนำแผนงาน / โครงการจากแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี มาจัดทำเป็นแผนพัฒนาประจำปีก็จะไม่อยู่นอกกรอบของแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี

ประเด็นสำคัญ คือ แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี หรือแผนพัฒนา 5 ปีของแต่ละหน่วยงานเป็นแผนที่รวมโครงการทุกประเภท สำหรับโครงการพัฒนาด้านสาธารณสุขไม่ได้มีการจัดทำเป็นแผนพัฒนาสาธารณสุข 5 ปี และแผนประสานงานสาธารณสุข 5 ปี จึงทำให้การประสานแผนล่วงหน้ามากกว่าหนึ่งปีไม่มีการดำเนินการ

1.2 การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดประจำปี

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดประจำปีนั้น แยกได้เป็น 2 ส่วน คือ แผนความต้องการของจังหวัดประจำปีและแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปี

แผนความต้องการของจังหวัดประจำปี สำนักงานจังหวัด เป็นฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) รับผิดชอบ การจัดทำแผน ในกระบวนการจัดทำแผนได้ใช้วิธีรวบรวมแผนงาน / โครงการของส่วนราชการในระบบ กนภ. และจากแผนความต้องการของอำเภอประจำปีมาจัดเป็นหมวดหมู่ ตามกรอบที่ส่วนกลางกำหนดให้ โดยไม่มีการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และการประสานของแผนงาน / โครงการ เนื่องจากแต่ละหน่วยงานจะประสานกับ

กรมของตนเองในส่วนกลางในประเด็นกรอบนโยบายและกรอบวงเงิน และประสานเบื้องต้นกับ อำเภอ ตำบล และส่วนท้องถิ่นที่จะเป็นพื้นที่ดำเนินการ ดังนั้น สำนักงานจังหวัด จึงเป็นเพียงผู้รวบรวมแผนของส่วนราชการที่เป็นผู้แทนกระทรวงต่างๆ 8 กระทรวงหลัก และ 2 หน่วยงานเสริมเท่านั้น

ในการจัดทำแผนความต้องการของจังหวัดประจำปี เมื่อสำนักงานจังหวัดรวบรวมแผนความต้องการของส่วนราชการต่างๆ เสร็จแล้ว จะนำร่างแผนความต้องการจังหวัดประจำปี เสนอคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ และจัดส่งให้ส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น (สกนภ.) กระทรวงที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับแจ้งให้กองแผนพัฒนาจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ในฐานะสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการประสานการวางแผนพัฒนาจังหวัด (อผจ.) ภายในวันที่ 30 กันยายน ล่วงหน้าก่อนปีงบประมาณหนึ่งปี (แผนความต้องการของจังหวัดประจำปี 2544 จะต้องส่งให้ส่วนกลางภายในวันที่ 30 กันยายน 2542) พร้อมทั้งแจ้งให้ อำเภอ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัดทราบ

แผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปี เป็นขั้นตอนที่ดำเนินการรวบรวมกรอบแนวทางแผนงาน / โครงการต่างๆ ของส่วนราชการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินงานในจังหวัด แล้วแจ้งให้อำเภอเพื่อจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการอำเภอประจำปี ซึ่งในแผนดังกล่าว จะกำหนดพื้นที่ดำเนินการไว้เป็นเบื้องต้น จากนั้นจังหวัดจะจัดส่งแผนปฏิบัติการอำเภอประจำปี ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาและจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของแต่ละส่วนราชการและจัดส่งให้จังหวัด เพื่อรวบรวมเป็นแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปี เมื่อจัดทำแล้วเสร็จจะแจกจ่ายให้ส่วนราชการ อำเภอ และส่วนท้องถิ่น ใช้เป็นข้อมูลในการประสานการดำเนินงาน และติดตามและประเมินผลแผนงาน / โครงการต่อไป โดยปกติการจัดทำแผนปฏิบัติการจังหวัดจะดำเนินการแล้วเสร็จประมาณเดือนมกราคมของปีงบประมาณ

ปัญหาและข้อจำกัดในการจัดทำแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปีที่สำคัญ คือ ส่วนราชการในจังหวัดมักจะได้รับแจ้งกรอบการจัดสรรงบประมาณจากกรมที่สังกัดไม่พร้อมกัน และแต่ละส่วนราชการจะแจ้งการจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดไม่ครบทุกโครงการ การแจ้งผลการจัดสรรงบประมาณจะเป็นลักษณะทยอยแจ้งเป็นรายโครงการ นอกจากนั้น สำนักงานจังหวัด ในฐานะเลขาธิการ กพจ. มักจะได้รับแจ้งการจัดสรรงบประมาณรวมของกระทรวงต่างๆ จากคณะกรรมการประสานการวางแผนพัฒนาจังหวัด (อผจ.) ล่าช้า และเป็นการทยอยแจ้งเป็นรายโครงการเช่นกัน ดังนั้น กว่าที่ส่วนราชการในจังหวัด และสำนักงานจังหวัดจะรวบรวมข้อมูลการแจ้งผลการจัดสรรงบประมาณได้เกือบครบทุกโครงการ (ประมาณ 70 %) ก็ประมาณเดือน

มีนาคม - เมษายน ของปีงบประมาณ และนอกจากนั้นยังมีการเปลี่ยนแปลงโครงการ และเพิ่มเติมโครงการอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้แผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปีไม่นิ่ง และมักจะไม่ได้มีนำไปการใช้ประโยชน์ในการประสานการดำเนินงานระหว่างส่วนราชการ รายละเอียดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ได้กล่าวไว้ในบทที่ 2

1.3 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

ภาพที่ 1 แผนประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด

จังหวัดตัวอย่างทั้ง 6 จังหวัดมีการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคประจำปี แต่จังหวัดตัวอย่างส่วนใหญ่จะทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคแล้วเสร็จไม่ทันตามห้วงเวลาที่ส่วนกลางกำหนดไว้ กล่าวคือ จังหวัดต้องจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคให้แล้วเสร็จและจัดส่งให้ส่วนกลางภายในเดือนมีนาคมของปีงบประมาณ ซึ่งในหลักการแล้วการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคจะดำเนินการจัดทำภายหลังจากที่จังหวัดได้จัดทำแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปีเสร็จสิ้นลงแล้ว

ปัญหาสำคัญที่ทำให้การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคแล้วเสร็จไม่ทันตามกำหนด เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรอการอนุมัติหรือเห็นชอบโครงการจากส่วนกลาง ดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว ในการจัดทำแผนปฏิบัติการจังหวัดประจำปี ดังนั้น การรวบรวมแผนงาน / โครงการที่ได้รับงบประมาณของแต่ละหน่วยงานจัดส่งให้สำนักงานจังหวัดล่าช้า

ในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคระดับจังหวัด จากการสอบถามถึงขั้นตอนการจัดทำ และการใช้ประโยชน์ของแผนประสานงานสาธารณูปโภค คณะผู้วิจัยพบว่า

สำนักงานจังหวัดในฐานะเป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประสานงานด้านสาธารณสุขปโภคจังหวัด ทำหน้าที่ในการประสานการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัด แต่ในทางปฏิบัติของสำนักงานจังหวัด มีขั้นตอน วิธีดำเนินการ และข้อจำกัดในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค ดังนี้

(1) แจ้งแนวทางการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคของจังหวัดที่คณะกรรมการประสานงานด้านสาธารณสุขปโภคได้กำหนดไว้ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวบรวมแผนงาน / โครงการและกรอกข้อมูลในแบบฟอร์มที่กำหนดให้ในการประสานงานของสำนักงานจังหวัดมีข้อจำกัดสำคัญ คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เข้าใจแนวทางการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค และไม่เข้าใจการกรอกแบบฟอร์มที่กำหนดให้ จึงเป็นผลให้การรวบรวมแผนงาน / โครงการด้านสาธารณสุขปโภคไม่ถูกต้อง ขาดความสมบูรณ์ และล่าช้าไม่ทันตามกำหนดเวลา

(2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวบรวมแผนงาน / โครงการที่รับทราบการจัดสรรงบประมาณแล้ว กรอกข้อมูลลงตามแบบฟอร์มที่กำหนด ในกรณีที่ยังไม่ทราบข้อมูลการอนุมัติงบประมาณจากส่วนกลาง หน่วยงานส่วนใหญ่จะรอจนกว่าจะได้ทราบแผนงาน / โครงการที่ได้รับอนุมัติงบประมาณ จึงรวบรวมแผนงาน / โครงการส่งให้สำนักงานจังหวัดต่อไป

(3) วิเคราะห์และรวมแผนของหน่วยงาน ในขั้นตอนนี้ ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานจังหวัดมักจะนำแผนงาน / โครงการของหน่วยงานต่างๆ มาจัดเป็นหมวดหมู่ หรือรวมแผนงาน / โครงการไว้ด้วยกันโดยแยกประเภทของโครงการ หรือแยกตามหน่วยงาน หรือแยกตามพื้นที่ดำเนินงาน ปัญหาสำคัญ คือ ไม่มีการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของแผนงาน / โครงการของหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการของการจัดทำแผน จึงมักเป็นเพียงการนำข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานส่วนอื่นๆ มารวมเป็นเล่มเพื่อนำเสนอต่อการประชุมคณะกรรมการ ฯ พิจารณา

(4) การพิจารณาของคณะกรรมการ ฯ เป็นการพิจารณาในภาพกว้าง ไม่ได้ลงรายละเอียดที่จะมุ่งให้เกิดการประสานการปฏิบัติ ประกอบกับมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก และการสั่งการจากส่วนกลางได้กำหนดให้นำแผนงาน / โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลมารวมในแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคด้วย

จากข้อมูลที่รวบรวมได้ พบว่า จังหวัดตัวอย่างมีขั้นตอนในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัดตามแนวทางที่ส่วนกลางกำหนดให้ (รายละเอียดขั้นตอนการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค ศึกษาได้ในภาคผนวก ง.)

สำหรับการใช้ประโยชน์จากแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค พบว่า จังหวัดตัวอย่างในภาพรวมมีการใช้ประโยชน์น้อยมาก และสำนักงานจังหวัดก็ไม่ได้มีการติดตามการใช้

ประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคผ่านการพิจารณาจาก คณะอนุกรรมการ ฯ แล้ว ก็จัดส่งให้ส่วนกลางและแจกจ่ายให้หน่วยงานในระดับจังหวัด แต่ไม่มีระบบการติดตามผลการปฏิบัติตามแผน

2. การประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค

การนำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัดไปสู่การปฏิบัติ พบว่า จังหวัดตัวอย่าง มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ น้อยมาก และสำนักงานจังหวัดในฐานะที่เป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด ไม่ได้มีบทบาทในการผลักดันให้แผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัดไปสู่การปฏิบัติ โดยมองว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งมีการประสานงานกันโดยตรงอยู่แล้ว สำนักงานจังหวัดควรมองและติดตามผลในภาพรวมมากกว่า จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้บทบาทของคณะอนุกรรมการฯ มีหน้าที่เพียงการพิจารณาแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัดในแต่ละปีเท่านั้น

ในภาพรวมของการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค โดยเฉพาะในเขตเมือง ยังมีปัญหาอยู่ กล่าวคือ มีการดำเนินงานที่ไม่ประสานงานกัน เช่น เทศบาลปรับปรุงถนนไปยังไม่ถึงปี การประชาสัมพันธ์ภาค หรือโทรศัพท์จังหวัดก็มาขุดถนนเพื่อวางท่อ หรือซ่อมท่อทำให้ถนนเสียหาย และก่อให้เกิดปัญหาการจราจรด้วย

การประสานการปฏิบัติงานในพื้นที่เทศบาล สำนักงานจังหวัดตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า เทศบาล ในฐานะเจ้าของพื้นที่ส่วนใหญ่ต้องทำหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค แต่ที่ผ่านมากการประสานงานส่วนใหญ่เป็นการประสานอย่างไม่เป็นทางการ ยังไม่มีระบบหรือแบบแผนที่ดี และเห็นว่า การประสานงานยังมีปัญหา ทั้งจากหน่วยงานเจ้าของถนน และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่ยังขาดความคล่องตัวในการจัดการแก้ปัญหา ต้องขอรับความเห็นชอบจากหน่วยเหนือขึ้นไป

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค

จากการสัมภาษณ์หัวหน้าสำนักงานจังหวัดมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค สรุปได้ ดังนี้

3.1 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า แผนประสานงานสาธารณสุขปโภคควรจะมีอยู่ต่อไป แต่ควรปรับปรุงในประเด็น ต่อไปนี้

- ปรับปรุงระยะเวลาการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคใหม่ ให้สามารถนำไปใช้ได้ทันกับการบริหารงบประมาณของหน่วยงาน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เพราะที่ผ่านมา กว่าจะทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคเสร็จ หน่วยงานต่างๆ ก็ลงมือทำงานตามโครงการไปแล้วบ้าง หรือหน่วยงานที่จะต้องประสานงานกันก็ไม่สามารถของงบประมาณมาดำเนินการได้พร้อม ๆ กัน ทำให้การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ

ในประเด็นนี้ มีข้อคิดเห็นว่า การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค จะต้องทำเป็นแผนล่วงหน้า 2 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดทำคำของบประมาณ แต่ก็มีข้อจำกัดที่ระบบการวางแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจมีความแตกต่างจากหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค กล่าวคือ หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค จัดทำแผนเป็นรายปี ไม่มีการทำแผนล่วงหน้า

- ให้มีแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค แต่อาจต้องปรับปรุงระดับที่ใช้เป็นจุดประสาน

- ขอบเขตของแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค ควรจำกัดเฉพาะพื้นที่ในเขตเมืองเท่านั้น ไม่ควรรวมแผนงาน / โครงการขององค์กรบริหารส่วนตำบล หากจะรวมก็ควรเน้นเฉพาะ อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 2 เท่านั้น

- รูปแบบและวิธีการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคให้เหมาะสม ได้มีผู้เสนอแนวทางไว้ ดังนี้

ก. ให้จังหวัดจัดทำเฉพาะแผนทิศทาง หรือแผนระยะปานกลาง (3 - 5ปี) และเป็นแผนที่ปรับได้ตลอดเวลา (Rolling Plan) และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแปลงแผนประสานงานเป็นแผนปฏิบัติการ

ข. ไม่ต้องมีแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัด ให้จัดทำเป็นแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคระดับท้องถิ่นแทน

ค. การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด ส่วนกลางจะต้องกำหนดนิยามความหมายของคำว่า "สาธารณสุขปโภค" "พื้นที่ต้องประสาน" และ"หน่วยงาน" ให้ชัดเจน

ง. แบ่งแผนออกเป็น 3 ระดับ คือ แผนพัฒนาจังหวัด เป็นแผนในภาพรวมที่กำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัด โดยแยกเรื่องสาธารณสุขปโภคออกเป็น

แผนงานหนึ่ง และต้องมีแผนพัฒนาเมือง (City Plan) เป็นแผนกรอบทิศทางการพัฒนาเมืองที่สอดคล้องกับผังเมือง และมีแผนงานพัฒนาสาธารณูปโภคของเมืองในลักษณะ Mapping Plan นอกจากนั้น จะต้อง มีแผนประสานการปฏิบัติ (Action Plan) ที่แต่ละท้องถิ่นเป็นผู้จัดทำและประสานการปฏิบัติงานตามโครงการต่างๆ

- จ. ควรมีการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคในระดับท้องถิ่นก่อน เพราะเป็นพื้นที่ขนาดเล็ก มีการวิเคราะห์ในรายละเอียดได้มากกว่า แล้วจึงนำโครงการที่ต้องมีการประสานการปฏิบัติ หรือโครงการที่มีปัญหาในการประสานงานเข้าสู่ที่ประชุมของคณะอนุกรรมการฯ พิจารณา มากกว่าที่จะให้คณะอนุกรรมการฯ เป็นหน่วยจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคทั้งจังหวัด ซึ่งมีขนาดใหญ่ และพิจารณาในรายละเอียดไม่ได้

3.2 ปรับปรุงโครงสร้างของคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด มีประเด็นที่มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ และมีประเด็นที่มีความเห็นเป็น 2 แนวทาง ดังนี้

- ให้คงคณะอนุกรรมการฯ ไว้ และเน้นการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคมากกว่าการจัดทำแผน และทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยหรือหาข้อยุติในกรณีที่มีปัญหาการประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน
- ให้คงคณะอนุกรรมการฯ ไว้ แต่ให้เป็นคณะอนุกรรมการฯ ใน กพจ. เพื่อให้ กพจ. เห็นภาพรวมของการพัฒนาจังหวัด และเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดมีลักษณะบูรณาการ
  - ให้ลดขนาดของคณะอนุกรรมการฯ ลง
  - ไม่ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นส่วนหนึ่งของแผนประสานงานสาธารณูปโภค (บางจังหวัดเห็นว่า อาจยกเว้นให้ อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 2 ร่วมเป็นอนุกรรมการฯ ด้วยก็ได้)
  - ปรับบทบาทของอนุกรรมการฯ
  - จัดตั้งศูนย์ประสานงานสาธารณูปโภคในระดับท้องถิ่นหรือให้หน่วยงานเจ้าของถนนเป็นแกนในการจัดประชุมประสานการปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ หรือแต่ละโครงการ

- เปลี่ยนฝ่ายเลขานุการ (บางจังหวัดเสนอให้สำนักงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ บางจังหวัดเสนอให้สำนักงานผังเมืองจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ และบางจังหวัดเสนอให้เทศบาลเป็นฝ่ายเลขานุการ)

3.3 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ

- ควรเพิ่มอำนาจในการประสานงานระหว่างหน่วยงานให้มากขึ้นและให้ป็นองค์กรกำหนดทิศทางการพัฒนาสาธารณูปโภค

3.4 การประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

- ควรมีการประสานแผนงาน / โครงการล่วงหน้า เพื่อให้หน่วยงานมีระยะเวลาเพียงพอที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้ทัน

- ควรมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ และอำนาจในการจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคได้ในระดับจังหวัด ไม่ควรรวมอำนาจไว้ที่ส่วนกลางทั้งหมด

- ควรจัดตั้งศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคขึ้น ทำหน้าที่ประชุมหรือเพื่อแก้ปัญหาการก่อสร้างถนน และก่อสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ในพื้นที่

- การประสานแผนงาน / โครงการโดยเฉพาะโครงการก่อสร้างถนนใหม่หรือปรับปรุงถนนขนาดใหญ่ (ของกรมทางหลวง) ควรมีการประสานงานจากส่วนกลางก่อน เนื่องจากอำนาจตัดสินใจต่างๆ อยู่ที่ส่วนกลาง

- กระบวนการประสานงานจะต้องเน้นที่การจัดสรรงบประมาณ ซึ่งเป็นหน้าที่ของส่วนกลาง เพราะในบางโครงการที่จังหวัดมีความเห็นชอบร่วมกันแล้วมอบให้แต่ละหน่วยงานไปเสนอขอจัดตั้งงบประมาณจากส่วนกลางภายในปีเดียวกัน ปรากฏว่าบางหน่วยงานก็ได้รับอนุมัติงบประมาณ บางหน่วยงานก็ไม่ได้รับอนุมัติงบประมาณ ทำให้การประสานการปฏิบัติมีปัญหา หรือกรณีการจัดสรรเงินประจำวงงบประมาณที่ไม่ตรงกัน ปัญหานี้จะต้องมีองค์กรส่วนกลางทำหน้าที่ประสานงานกันด้วย โดยเฉพาะสำนักงบประมาณต้องพิจารณาโครงการในภาพรวมมากกว่าการแยกพิจารณาเป็นรายหน่วยงาน

- ควรมีองค์กรที่ทำหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติงานในพื้นที่

- ควรมีการประสานแผนการดำเนินงานสาธารณูปโภคตั้งแต่องค์กรส่วนกลาง เพราะที่ผ่านมา องค์กรในระดับจังหวัดไม่สามารถทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติได้ เนื่องจากติดขัดที่การจัดสรรงบประมาณของแต่ละหน่วยงานไม่สอดคล้องกัน ทั้งในด้านห้วงเวลาการจัดทำแผน

ค่าของงบประมาณหรือแผนพัฒนาของแต่ละหน่วยงาน ด้านการอนุมัติโครงการ และงวดการ จัดสรรงบประมาณ

- ราชการส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานในจังหวัดยังไม่ได้รับมอบ อำนาจให้บริหารจัดการกิจกรรมด้านการพัฒนาในขอบเขตอำนาจของตน รวมถึงในพื้นที่ความรับผิดชอบของตนเท่าที่ควรจะเป็น ปัญหาหลายประการแม้จะเป็นปัญหาเล็กๆ น้อยๆ หน่วยงานในระดับจังหวัดก็ไม่มีอำนาจตัดสินใจ ต้องขอความเห็นชอบจากหน่วยเหนือขึ้นไป ทำให้ขาดความคล่องตัวในการดำเนินงาน

- ควรให้ท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการประสาน เนื่องจากหน่วยงานที่เข้ามาดำเนินงานในเขตเมือง (เขตเทศบาล) จะต้องขออนุญาตจากเทศบาลก่อน จึงทำให้ท้องถิ่นทราบกำหนดการดำเนินงานโครงการล่วงหน้า และสามารถทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติงานได้ดีที่สุด โดยอาจตั้งเป็นศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโคค หรือศูนย์ปฏิบัติการร่วมขึ้น เพื่อทำหน้าที่กำกับ ดูแล ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโคคของหน่วยงานต่างๆ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าในการดำเนินโครงการต่างๆ รวมถึงปัญหาที่ประชาชนร้องเรียนด้วย โดยศูนย์ดังกล่าวควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นกรรมการ

โยธาธิการจังหวัด

1. ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณสุขปโคค

จากการสัมภาษณ์โยธาธิการจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่า ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณสุขปโคค มีไม่มาก ส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องของถนนชำรุดเสียหาย หรือขาดแคลนถนนที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชนบท ส่วนพื้นที่ในเขตเมืองมีปัญหาน้อยมาก ประกอบกับในเขตเมืองกรมโยธาธิการมีถนนอยู่น้อย และเป็นการสร้างถนนตามเส้นทางที่ผังเมืองกำหนด เมื่อสร้างเสร็จก็จะโอนให้เทศบาลรับผิดชอบต่อไป

ภาพที่ 2 ถนน ฅ 3 อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
กรมโยธาธิการสร้างตามเส้นทางที่ผังเมืองกำหนด

2. การจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงาน

2.1 การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี

แผนพัฒนา 5 ปี ในส่วนของสำนักงานโยธาธิการจังหวัดเป็นแผนที่รวมอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งเป็นแผนที่กำหนดกรอบกว้าง ๆ นำมาใช้ประโยชน์ได้น้อย

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาประจำปี

การจัดทำแผนพัฒนาประจำปีของสำนักงานโยธาธิการจังหวัด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาจังหวัดประจำปี คือ มีแผนความต้องการ และแผนปฏิบัติการ การจัดทำแผนประจำปีในส่วนของสำนักงานโยธาธิการจังหวัด ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้

(1) สำนักงานโยธาธิการจังหวัด จะแจ้งให้อำเภอสำรวจความต้องการของท้องถิ่น และสภาพตำบลแล้ว แจ้งให้สำนักงานโยธาธิการจังหวัดทราบ บางจังหวัดท้องถิ่นส่งความต้องการให้โยธาธิการจังหวัดโดยตรง

(2) สำนักงานโยธาธิการจังหวัดจะสำรวจพื้นที่ดำเนินการตามที่อำเภอเสนอความต้องการ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดลำดับความสำคัญ บางจังหวัดโยธาธิการจังหวัดกำหนดให้อำเภอเป็นหน่วยจัดลำดับความสำคัญของความต้องการภายในอำเภอนั้น

(3) ประมาณการโครงการที่จัดลำดับความสำคัญแล้วเสนอไว้ในแผนความต้องการตามกรอบระยะเวลาที่กรมโยธาธิการกำหนดให้

(4) เมื่อกรมโยธาธิการแจ้งผลการพิจารณาเบื้องต้นให้จังหวัดทราบ สำนักงานโยธาธิการจังหวัดจะสำรวจรายละเอียดและออกแบบ เตรียมข้อมูลเพื่อพร้อมที่จะประกวดราคาได้ทันที เมื่อได้รับแจ้งการจัดสรรงบประมาณ

(5) นอกจากนั้น มีโครงการบางส่วนที่กรมโยธาธิการเป็นหน่วยดำเนินการเอง ซึ่งกรมโยธาธิการ จะส่งเจ้าหน้าที่มาสำรวจข้อมูลและออกแบบเอง

2.3 โครงการพิเศษ

โครงการพิเศษเป็นโครงการขนาดใหญ่ที่กรมโยธาธิการเป็นหน่วยดำเนินการเอง ซึ่งโครงการดังกล่าว กรมโยธาธิการ จะส่งเจ้าหน้าที่มาสำรวจข้อมูลและออกแบบเอง

2.4 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

(1) ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

ในส่วนของสำนักงานโยธาธิการจังหวัด ได้ส่งรายละเอียดโครงการให้สำนักงานจังหวัดตามขั้นตอน แต่ให้ความสำคัญต่อการจัดทำแผนฯ น้อยมาก โดยมักจะส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม

(2) การนำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไปปฏิบัติ

สำนักงานโยธาธิการจังหวัดส่วนใหญ่ ไม่ได้นำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไปใช้ประโยชน์ แผนดังกล่าวเป็นเพียงแต่ทำให้ทราบว่าส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีโครงการลงในพื้นที่ใดบ้าง แต่การประสานงานมักจะใช้การประสานเป็นการภายในภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว

อีกประเด็นหนึ่ง โครงการก่อสร้างที่เป็นถนนขนาดใหญ่ นั้น เป็นการดำเนินการโดยกรมโยธาธิการ ซึ่งหัวหน้าโครงการมีอำนาจเต็ม แต่หัวหน้าโครงการก็มักไม่ให้ความสำคัญกับการประสานแผน

3. การประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

3.1 วิธีการประสานงานสาธารณูปโภค

การประสานงาน มักจะใช้การประสานเป็นการภายในภายหลังจากที่ได้รับอนุมัติโครงการแล้ว โดยจะแจ้งการดำเนินโครงการให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจทราบ ส่วนในขั้นการปฏิบัติจะให้บริษัทผู้รับจ้างเป็นผู้ประสานงานแทน

3.2 ปัญหาในการประสานงานสาธารณสุขภาค

ได้แก่ การขอให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด หรือการประปาจังหวัดย้ายเสาไฟฟ้าหรือท่อประปา ซึ่งหน่วยงานดังกล่าวมักจะดำเนินการช้าโดยอ้างว่าไม่มีงบประมาณ การแก้ปัญหาในทางปฏิบัติ บริษัทผู้รับจ้างจะดำเนินการให้ก่อนเพื่อไม่ให้เสียเวลาในการดำเนินงานตามโครงการ ปัญหาการรื้อย้ายลักษณะนี้มีไม่มากเพราะโครงการของกรมโยธาธิการเป็นโครงการก่อสร้างถนนเป็นส่วนใหญ่ และเป็นการสร้างเติมพื้นที่ที่ไม่มีโครงการขยายผิวถนน

อีกลักษณะหนึ่ง กรณีที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ (ตามผังเมือง) กรมโยธาธิการจะจัดสรรงบประมาณเพื่อการรื้อย้ายสาธารณสุขภาคไว้ในโครงการด้วย ซึ่งทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างรวดเร็ว

จากการสัมภาษณ์โยธาธิการจังหวัด พบว่า การประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขภาคมีปัญหาและข้อเสนอแนะ ดังนี้

(1) โครงสร้างอำนาจ

โยธาธิการจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่า คณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขภาคจังหวัดไม่มีอำนาจในการสั่งการให้หน่วยงานปฏิบัติตามมติของคณะอนุกรรมการ โดยเฉพาะกับหน่วยงานส่วนกลาง และรัฐวิสาหกิจ ทำให้ผลการประชุมหรือมติไม่มีผลบังคับใช้

(2) ระเบียบปฏิบัติ

การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขภาคทำเมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว หรือบางโครงการเริ่มดำเนินการไปแล้ว ทำให้ไม่มีผลในทางปฏิบัติมากนัก

(3) ขั้นตอนการจัดทำแผนของหน่วยงาน

เนื่องจากขั้นตอน และวิธีการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะของสำนักงานโยธาธิการจังหวัดนั้นมีการเปลี่ยนแปลงโครงการมาก โดยต้องฟังความต้องการของ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่ด้วย ดังนั้นจะทราบโครงการที่แน่นอนก็เมื่อได้รับแจ้งการจัดสรรงบประมาณแล้วเท่านั้น ซึ่งบางโครงการล่าช้ากว่ากำหนดการทำแผนประสานงานสาธารณสุขภาค

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขภาค

4.1 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขภาค

โยธาธิการจังหวัดมีความเห็นก้ำกึ่งกันระหว่าง การที่ควรมีการจัดทำแผนเช่นเดิมต่อไป หรือยกเลิกแผนประสานงานสาธารณสุขภาค หรือเปลี่ยนเป็นการทำแผนล่วงหน้าเพื่อเป็นกรอบเบื้องต้น

4.2 โครงสร้างและอำนาจของคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปก จังหวัด

โยธาธิการจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่าคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปก
จังหวัดควรมีต่อไป โดยมีสำนักงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ แต่ต้องปรับบทบาทอำนาจหน้าที่
ของคณะกรรมการฯ ให้มีอำนาจบังคับให้หน่วยงานปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการฯ

4.3 รูปแบบและวิธีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปก

การประสานงานสาธารณสุขปก โยธาธิการจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่า ต้อง
ดำเนินการใน 2 รูปแบบ คือ

(1) การทำแผนประสานงานสาธารณสุขปก เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น สำหรับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ทราบแผนงาน / โครงการล่วงหน้า และอาจขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
จากต้นสังกัดได้ทันที ซึ่งในรูปแบบนี้เห็นว่าควรให้สำนักงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ เพราะทราบ
เรื่องต่างๆ กว้างกว่าหน่วยงานอื่น

(2) คณะกรรมการในระดับจังหวัด ทำหน้าที่ประสานแผนปฏิบัติการ และ
พิจารณาโครงการที่มีปัญหาในการประสานการปฏิบัติ และต้องมีคณะทำงานย่อยๆ ในระดับ
ท้องถิ่นเพื่อทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติงาน

กรมทางหลวง

1. ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณสุขปก

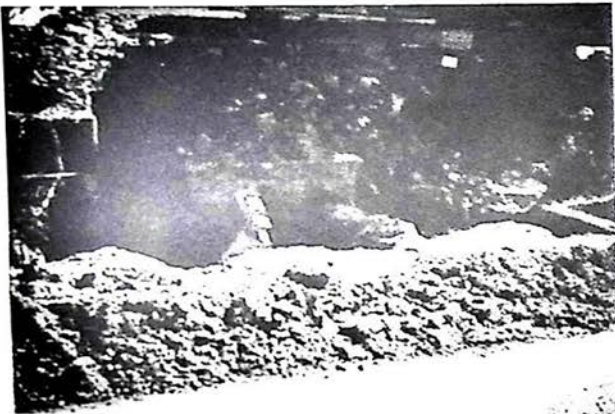
1.1 ปัญหาการร้องเรียนของประชาชน

จากการสัมภาษณ์สำนักงานแขวงทางหลวงจังหวัดตัวอย่าง ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา
การร้องเรียนจากประชาชน แต่ก็มีบางจังหวัดที่มีปัญหา ได้แก่

- (1) ปัญหาไหล่ทางไม่สะอาด มีหญ้ารก
- (2) ปัญหาถนนชำรุดเสียหาย

1.2 ปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขปก

ภาพที่ 3 การก่อสร้างถนนมhitล อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานแขวงการทางจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีปัญหาในการประสานงาน ซึ่งปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขปโค ที่สำนักงานแขวงการทางจังหวัดได้ยก ขึ้นมา ได้แก่

(1) การประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดให้ย้ายเสาไฟฟ้ามักจะ ทำได้ล่าช้า เนื่องจากไม่มีงบประมาณ หรือมีงานอื่นที่ต้องทำก่อน

(2) การประสานงานกับการประปา มักมีปัญหาในการย้ายท่อส่งน้ำประปา เนื่องจากการประปาส่วนภูมิภาคไม่มีงบประมาณย้ายท่อ และไม่มีผังของแนวท่อทำให้บางครั้งขุด ถนนแล้วไปทำให้ท่อประปาแตก หรือมีการจัดทำผังของแนวการเดินท่อไว้ แต่ในความเป็นจริงไม่ ได้วางท่อตามผังทำให้เป็นปัญหาในการขุดถนน

(3) สำหรับเทศบาลจะไม่ค่อยมีปัญหาเพราะประสานกันได้

2. การจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงาน

การจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงานในระดับจังหวัดของกรมทางหลวง ซึ่งมีสำนักงานแขวงทางหลวงจังหวัดเป็นหน่วยงานในสังกัดส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในจังหวัด แต่ไม่สังกัดจังหวัด ไม่ขึ้นกับผู้ว่าราชการจังหวัด ดังนั้น ในแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี ส่วนใหญ่จะไม่มีโครงการของกรมทางหลวงปรากฏอยู่ ประกอบกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ของสำนักงานแขวงทางหลวงจังหวัดนั้น มีขอบเขต อำนาจในการดูแล บำรุงรักษาทางและสะพานเฉพาะในเขตทางที่รับผิดชอบ การก่อสร้างทางจะเป็นความรับผิดชอบของสำนักทางหลวง หรือกรมทางหลวง แต่สำนักงานแขวงทางหลวงจังหวัดมีหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ กรณีที่มีการก่อสร้างทางทั้งในความรับผิดชอบของสำนักทางหลวง หรือ กรมทางหลวง จะมีหัวหน้าโครงการก่อสร้างทางและสะพานเฉพาะเป็นผู้รับผิดชอบลงมาปฏิบัติงานในพื้นที่

ดังนั้น การจัดทำแผนงานของสำนักงานแขวงทางหลวงจังหวัดจึงเป็นแผนการซ่อมบำรุงรักษาทาง ซึ่งเป็นแผนการซ่อมบำรุงตามปกติ สำหรับโครงการต่างๆ ที่จะมาดำเนินการในพื้นที่จังหวัดนั้นมีขั้นตอน โดยสรุป ดังนี้

- การสำรวจและออกแบบโครงการ เจ้าหน้าที่จากสำนักทางหลวงหรือกรมทางหลวง มาสำรวจวางแผนเขตทาง และออกแบบการก่อสร้างทั้งหมด
- การกำหนดแผนและขออนุมัติโครงการ เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงที่จะกำหนดแผนการดำเนินงาน หากเป็นโครงการปรับปรุงเขตทางหลวงก็จะมีแผนกำหนดไว้เป็นแผนพัฒนาทางหลวง 3 ปี หากเป็นโครงการก่อสร้าง กองแผนงานจะนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ
- การดำเนินงานตามโครงการ เมื่อได้รับอนุมัติ และทำสัญญาจ้างผู้รับจ้างดำเนินการตามโครงการแล้ว จะแจ้งให้สำนักงานแขวงทางหลวงจังหวัดทราบเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด ส่วนการควบคุมและตัดสินใจในการดำเนินงานตามโครงการจะมีเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางเป็นหัวหน้าโครงการรับผิดชอบในการดำเนินงาน

2.1 การจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี

การจัดทำแผนระยะยาวของหน่วยงานในสังกัดกรมทางหลวงจะแตกต่างกับแผนของหน่วยงานอื่น โดยกรมทางหลวงจะจัดทำเป็นแผนพัฒนาทางหลวง 3 ปี ซึ่งในปี 2542 นี้เป็นการจัดทำแผนพัฒนาทางหลวง 3 ปี พ.ศ. 2542 - 2544

แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาทางหลวง 3 ปี นั้น ได้กำหนดให้สำนักงานแขวง การทางจังหวัดต่างๆ จัดทำแผนความต้องการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ และให้ หน่วยงานในสังกัดกรมทางหลวงในระดับสำนักงานเขตการทาง และกองต่างๆ จัดทำแผนงาน /โครงการที่คาดว่าจะดำเนินการในระยะ 3 ปี ขึ้นมา และรวบรวมเป็นแผนพัฒนาทางหลวง 3 ปี ของกรมทางหลวงต่อไป

ปัญหาของแผนพัฒนาทางหลวง 3 ปี ก็เช่นเดียวกับแผนพัฒนา 5 ปี ของ หน่วยงานต่างๆ คือ เป็นแผนในภาพกว้างๆ ไม่สามารถกำหนดพื้นที่เป้าหมายได้ชัดเจน ประกอบกับ ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานแขวงการทางจังหวัดเองก็มีเพียงการซ่อมบำรุงทาง จึงไม่ทราบว่า จะมีโครงการปรับปรุงเขตทาง หรือโครงการก่อสร้างทางในพื้นที่ใดของจังหวัด ทำให้ไม่สามารถใช้ แผนพัฒนาทางหลวง 3 ปี เป็นข้อมูลในการประสานงานสาธารณูปโภคได้

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาประจำปี

การจัดทำแผนพัฒนาประจำปี มีการดำเนินงานคล้ายคลึงกับการทำแผน พัฒนาจังหวัดประจำปี โดยมีขั้นตอนโดยสรุป ดังนี้

- (1) สำนักงานแขวงการทางจังหวัดจะแจ้งแผนงาน / โครงการที่เกี่ยวข้องกับการ ซ่อมบำรุงให้สำนักงานเขตการทางที่รับผิดชอบ
- (2) สำนักงานเขตการทาง จะรวบรวมแผนงาน / โครงการของสำนักงานแขวง การทางจังหวัดที่อยู่ในความรับผิดชอบ และพิจารณาจัดสรรแผนงาน / โครงการของสำนักงาน แขวงการทางจังหวัด และปรับวงเงินงบประมาณให้อยู่ในกรอบวงเงินที่คาดว่าจะได้รับ แล้วแจ้งให้ กรมทางหลวงพิจารณา
- (3) กรมทางหลวงจัดทำคำขอของงบประมาณ เมื่อได้รับอนุมัติงบประมาณแล้ว จะแจ้งวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรให้แต่ละสำนักงานเขตการทาง
- (4) สำนักงานเขตการทางจะประชุมสำนักงานแขวงการทางจังหวัดเพื่อ พิจารณาจัดสรรวงเงินงบประมาณของแต่ละสำนักงานแขวงการทางจังหวัด

2.3 โครงการพิเศษ

เนื่องจาก การดำเนินงานก่อสร้างทางหลวงส่วนใหญ่เป็นภารกิจของกรมทางหลวง หรือสำนักงานเขตการทาง ดังนั้น โครงการที่เข้าไปดำเนินการในเขตพื้นที่ของสำนักงานแขวงการ ทางจังหวัดจึงเป็นโครงการพิเศษทั้งสิ้น ซึ่งสำนักงานแขวงการทางจังหวัดจะทราบว่า มีโครงการมา ดำเนินงานในพื้นที่ก็ต่อเมื่อ กรมทางหลวง หรือสำนักงานเขตการทางดำเนินการประกวดราคาได้ ผู้รับจ้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทำให้มีปัญหาในการประสานงานสาธารณูปโภคเพราะไม่สามารถ

ประสานไว้ล่วงหน้าได้ และบางครั้งจะทราบแผนก่อสร้างก็ต่อเมื่อผู้รับจ้างเริ่มลงมือดำเนินการก่อสร้างแล้ว

2.4 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด ในส่วนของสำนักงานแขวง การทางจังหวัดจะได้รับการแจ้งประสานให้ส่งโครงการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณนั้นๆ หรือ บางจังหวัดมีการประชุมเพื่อชี้แจงการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค สำนักงานแขวง การทางจังหวัดจะรวบรวมแผนงาน / โครงการส่งให้สำนักงานจังหวัด ในฐานะฝ่ายเลขานุการ เพื่อรวบรวมจัดทำเป็นแผนประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด และมีการประชุมคณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด 1 ครั้ง

(1) ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

สำนักงานแขวงการทางจังหวัดส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการส่งแผนงาน / โครงการของสำนักงานแขวงการทางจังหวัดให้กับสำนักงานจังหวัด และเข้าร่วมประชุมพิจารณาแผนประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด โดยที่หน่วยงานส่วนใหญ่มักมอบให้เจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุม ทำให้บางจังหวัดแขวงการทางจังหวัดไม่ได้รับทราบข้อมูลในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด

(2) การนำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไปปฏิบัติ

สำนักงานแขวงการทางจังหวัดมีการนำแผนประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัดไปใช้ประโยชน์น้อยมาก เพราะไม่ค่อยได้นำแผนไปพิจารณาในการประสานงาน

3. การประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

3.1 วิธีการประสานงานสาธารณูปโภค

สำหรับวิธีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีโครงการที่ต้องการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ มักใช้วิธีแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบโดยตรง นอกจากนั้น มักจะให้ผู้รับจ้างก่อสร้างทางเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง

ประกอบกับสำนักงานแขวงการทางจังหวัดไม่มีอำนาจเพียงพอในการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการประสานงานสาธารณูปโภค อำนาจการอนุมัติ อนุญาตให้ดำเนินการใดๆ ในเขตทางส่วนใหญ่เป็นอำนาจของสำนักงานเขตการทาง หรือของกรมทางหลวง นอกจากนั้น หน่วยงานของกรมทางหลวงมักมีความคิดว่าพื้นที่ในเขตทางเป็นพื้นที่ ในอำนาจของกรมทางหลวงโดยตรง ดังนั้น การที่หน่วยงานอื่นๆ มาใช้พื้นที่เขตทางของทางหลวงต่างๆ จะต้องดำเนินการ

ตามที่กรมทางหลวงต้องการ จึงทำให้บางครั้งการประสานงานกับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจมีปัญหา เกิดขึ้นค่อนข้างรุนแรง

3.2 ปัญหาในการประสานงานสาธารณูปโภค

ในการประสานงานสาธารณูปโภคของสำนักงานแขวงการทางจังหวัดนั้น มีปัญหาสำคัญ ดังนี้

(1) โครงสร้างอำนาจ

(1.1) งานในขอบเขตอำนาจของสำนักงานแขวงการทางจังหวัด มักจะไม่ต้องประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ เพราะมีหน้าที่ในการซ่อมบำรุงทางหลวงที่มีอยู่เดิมจึงไม่มีผลกระทบกับหน่วยงานอื่นๆ

(1.2) งานก่อสร้างทางหลวง และงานปรับปรุงทางหลวงในเขตชุมชน (ขยายเขตถนน) เป็นงานของสำนักงานเขตการทางและกรมทางหลวง ซึ่งสำนักงานแขวงการทางจังหวัดได้รับมอบหมายจากกรมทางหลวงให้เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานก่อสร้างทาง หรือปรับปรุงทางหลวงในเขตชุมชนที่มีผลกระทบกับหน่วยงานอื่นๆ แต่สำนักงานแขวงการทางจังหวัดไม่มีอำนาจในการตัดสินใจ ทำให้เมื่อเกิดปัญหาในการประสานงานจะต้องขอความเห็นจากส่วนกลาง

(1.3) สำนักงานแขวงการทางจังหวัดมักจะได้รับทราบรายละเอียดโครงการก่อสร้างทางหรือปรับปรุงทางหลวงในเขตชุมชนจากส่วนกลางเมื่อโครงการได้มีการลงนามในสัญญาแล้ว ทำให้มีระยะเวลาในการประสานงานจำกัด (1 - 3 เดือน) ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินการของบประมาณได้ทัน

(2) ระเบียบปฏิบัติ

(2.1) สำนักงานแขวงการทางจังหวัดมักจะใช้การประสานงานแบบไม่เป็นทางการมากกว่า

(2.2) การอนุญาตให้ใช้พื้นที่เขตทางหลวงของกรมทางหลวงเป็นอำนาจของส่วนกลาง หน่วยงานที่ต้องการใช้พื้นที่ในเขตทางหลวงต้องขออนุมัติผ่านสำนักงานแขวงการทางจังหวัด และเมื่อได้รับอนุมัติจากส่วนกลางแล้ว หน่วยงานที่ขอใช้พื้นที่เขตทางหลวงก็จะดำเนินการก่อสร้างได้ แต่สำนักงานแขวงการทางจังหวัดก็ไม่ได้ควบคุมให้เป็นไปตามแบบที่ขออนุมัติไว้ ทำให้เมื่อมีการปรับปรุงทางหลวงจึงมีปัญหา เช่น แนวเสาไฟฟ้าไม่เป็นไปตามที่ขออนุมัติไว้ โดยเฉพาะการวางท่อประปาก็มักไม่เป็นไปตามแบบแปลนที่ขออนุมัติไว้ (ซึ่งการไฟฟ้าและการประปาอ้างว่า จะต้องปรับแบบแปลนตามความเหมาะสมของพื้นที่)

(2.3) เมื่อมีความจำเป็นต้องย้ายเสาไฟฟ้าหรือท่อประปา สำนักงานแขวง การทางจังหวัดจะแจ้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด หรือการประปา เพื่อให้ไปดำเนินการย้าย เสาไฟฟ้า หรือท่อประปา แต่มักมีปัญหาเพราะมักจะมารื้อย้ายล่าช้าหรือไม่มาดำเนินการ ทำให้การก่อสร้างทางต้องล่าช้า ดังนั้น แนวทางปฏิบัติจึงให้ผู้รับจ้างไปประสานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องโดยตรง หากมีปัญหาก็จะให้ผู้รับจ้างดำเนินการย้ายสาธารณูปโภคนั้นๆ ก่อนแล้วแจ้งให้ หน่วยงานเจ้าของทราบต่อไป

(2.4) มีการใช้ประโยชน์จากแผนประสานงานสาธารณูปโภคน้อย เพราะ เจ้าหน้าที่มักไม่ให้ความสนใจ และเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ก็ อยู่คนละฝ่ายกับเจ้าหน้าที่ที่ทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด จึงทำให้แผนที่ทำไม่เกิด ประโยชน์

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

4.1 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

(1) ต้องทำให้แผนประสานงานสาธารณูปโภคมีผลบังคับใช้

(2) ควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลแผนงาน / โครงการสาธารณูปโภคของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องด้วยระบบคอมพิวเตอร์

4.2 โครงสร้างและอำนาจของคณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภค จังหวัด

สำนักงานแขวงการทางจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่า คณะกรรมการประสานงาน สาธารณูปโภคจังหวัดยังควรมีอยู่ โดยเห็นว่าสำนักงานจังหวัดเป็นเลขานุการเหมาะสมดีแล้ว แต่ ควรมีคณะทำงานในระดับเทศบาลเป็นผู้จัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคในระดับเทศบาล ก่อน แล้วให้คณะกรรมการฯ ระดับจังหวัดให้ความเห็นชอบ และประสานการปฏิบัติงานใน กรณีที่มีปัญหาในการประสานงานในระดับเทศบาล นอกจากนั้น คณะกรรมการฯ ควรมี อำนาจหน้าที่ที่จะสั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามที่คณะกรรมการฯ มีมติให้ ปฏิบัติ

4.3 รูปแบบและวิธีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

สำนักงานแขวงการทางจังหวัด มีความเห็นเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการประสาน การปฏิบัติงานสาธารณูปโภคในจังหวัด ดังนี้

(1) หน่วยงานหลักในการประสานงาน มีข้อเสนอเป็น 2 แนวทาง ดังนี้

(1.1) แนวทางแรก หน่วยงานหลักในการประสานงานควรเป็น หน่วยงานที่เป็นเจ้าของถนน เช่น

- ถ้าเป็นถนนของกรมทางหลวง ให้สำนักงานแขวงทางหลวงจังหวัด เป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเชิญหน่วยงานที่ต้องประสานงานมาหารือเพื่อประสานการปฏิบัติร่วมกัน
- ถ้าเป็นถนนของเทศบาล ให้เทศบาลเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน
- ถ้าเป็นถนนของกรมโยธาธิการ ให้โยธาธิการจังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน

(1.2) แนวทางที่สอง ในการประสานงานสาธารณูปโภคในเขตเมือง ควรให้เทศบาลซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่เป็นหน่วยงานหลักในการประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้คณะทำงานประสานงานสาธารณูปโภคระดับเทศบาลเป็นองค์กรประสานงานทั้งในระดับแผน และในระดับปฏิบัติการ

(2) สำหรับรูปแบบและวิธีการประสาน มีข้อเสนอ 3 แนวทาง ดังนี้

(2.1) โครงการขนาดใหญ่ ควรมีการประสานงานตั้งแต่ส่วนกลาง เนื่องจากโครงการขนาดใหญ่ของกรมทางหลวง หรือของกรมโยธาธิการนั้น เป็นโครงการที่กำหนดโดยส่วนกลาง หน่วยงานในระดับจังหวัดจะไม่ทราบในรายละเอียดโครงการ และเป็นโครงการในความรับผิดชอบของส่วนกลาง ดังนั้น ควรที่จะมีการประสานงานในระดับคณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคก่อน ซึ่งจะได้ผลมากกว่า เพราะการจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจต่างๆ ก็เป็นอำนาจของส่วนกลาง ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการดำเนินงานโครงการได้อย่างมาก

สำหรับโครงการขนาดใหญ่อาจให้มีการประสานงานกันตั้งแต่การออกแบบ หรือในชั้นการเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งจะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกัน หรืออาจให้หน่วยงานรัฐวิสาหกิจเสนอขออนุมัติงบประมาณในการย้ายหรือขยายงานเดิมไปพร้อมๆ กัน

(2.2) โครงการขนาดเล็กที่ดำเนินงานในเขตเทศบาลควรให้เทศบาลเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ จัดให้หน่วยงานเจ้าของโครงการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มาประชุมหารือกำหนด แนวทางปฏิบัติ และแก้ไขปัญหาในการดำเนินโครงการอย่างใกล้ชิด

(2.3) การประสานโดยแผนประสานงานสาธารณูปโภคยังมีความจำเป็น แต่ควรปรับรูปแบบการจัดทำ โดยแบ่งเป็น

- การประสานในขั้นการจัดทำแผนคํ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประสานในขั้นการทำแผนประจำปีก่อนได้รับงบประมาณ

- การประสานในขั้นก่อนดำเนินงาน คือ การจัดทำแผนประสานการปฏิบัติ เพื่อให้การประสานงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามแผนงานโครงการที่วางไว้

4.4 ข้อเสนออื่น ๆ

(1) ควรมีการมอบอำนาจในการบริหารงานให้หน่วยงานที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคมากขึ้น โดยเฉพาะการพิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในเขตทาง ซึ่งจะทำให้สำนักงานแขวงการทางจังหวัดมีอำนาจในการประสานแผนปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ และต้องให้ความสำคัญต่อแผนประสานงานสาธารณูปโภค และติดตามสอดส่องการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินโครงการอย่างใกล้ชิด

(2) ควรนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประสานแผนประสานงานสาธารณูปโภคระดับท้องถิ่น หรือ

(3) ควรมีการปรับปรุงระบบงบประมาณของหน่วยงานต่างๆ ให้สอดคล้องกัน โดยในแต่ละหน่วยงานควรมีการจัดสรรงบประมาณมาในงวดแรกๆ เพื่อให้สามารถดำเนินงานสาธารณูปโภคในพื้นที่เดียวกันพร้อมๆ กันได้

เทศบาล

1. ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณูปโภค

1.1 ปัญหาการร้องเรียนของประชาชน

จากการสอบถามเทศบาลตัวอย่าง พบว่า เทศบาลส่วนใหญ่ได้รับการร้องเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการสาธารณูปโภค ดังนี้

(1) ปัญหาการทำงานที่ไม่มีการประสานงาน เช่น เทศบาลซ่อมผิวถนนได้ไม่นานก็มีการขุดถนนใหม่อีก

(2) ปัญหาคุณภาพถนนไม่ดี ขุดถนนแล้วกลับไม่ดี ไม่ได้มาตรฐาน ท่อระบายน้ำตัน น้ำท่วม ไม่มีท่อระบายน้ำ และปัญหาไฟฟ้าสาธารณะ

(3) ปัญหาความไม่สวยงาม เช่น การขาดสายโทรศัพท์ สายไฟฟ้า

1.2 ปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานสาธารณสุขภาค

ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ส่วนปัญหาที่พบ ได้แก่

(1) ประปา ไฟฟ้า เมื่อขุดถนนแล้วกลับไม่ดี ซ่อมถนนที่ขุดไม่ได้มาตรฐาน เทศบาลต้องเข้าไปแก้ไข จึงมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม บางเทศบาลเรียกเก็บค่ากลับ และซ่อมจากหน่วยงานเพื่อให้สามารถซ่อมถนนให้ได้มาตรฐานเหมือนเดิม

(2) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจบางครั้งเข้ามาทำงานในผิวจราจรโดยไม่ได้ขออนุญาตจากเทศบาล เมื่อทำงานไม่เรียบร้อยประชาชนมักจะร้องเรียนมาทางเทศบาล

(3) ไฟฟ้าตัดต้นไม้ของเทศบาลโดยไม่แจ้งให้เทศบาลทราบ

2. การจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงาน

2.1 การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี

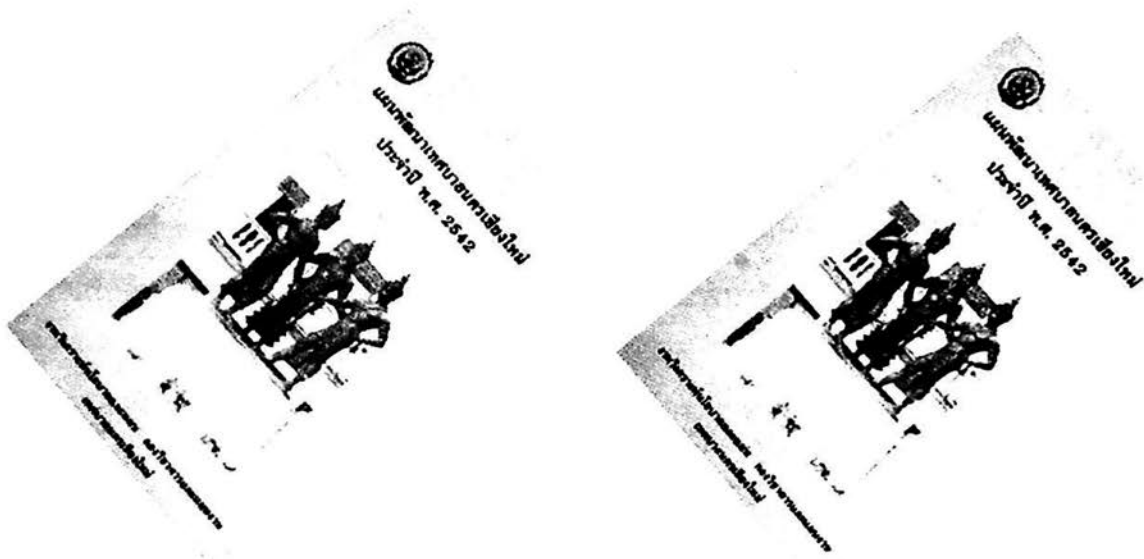
เทศบาลมีการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล 5 ปี ตามแนวทางที่กรมการปกครองกำหนดให้ แต่ไม่ได้นำแผนพัฒนาเทศบาล 5 ปี ไปเป็นเครื่องมือในการประสานงานสาธารณสุขภาค จะใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลประจำปีเท่านั้น

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาประจำปี

แผนพัฒนาเทศบาลประจำปี เป็นแผนที่จัดทำขึ้นเป็นกรอบในการจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของเทศบาล เนื่องจากในการจัดทำเทศบัญญัติของเทศบาลกำหนดให้โครงการที่จะเสนอของบประมาณ จะต้องอยู่ในแผนพัฒนาเทศบาลประจำปี ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลประจำปี จึงมักจะทำควบคู่ไปกับการจัดทำร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ขั้นตอนและวิธีการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลประจำปี มักจะใช้วิธีให้ส่วนราชการของเทศบาลจัดทำเป็นร่างแผนพัฒนาเทศบาลขึ้น โดยส่วนแผนและงบประมาณของเทศบาลจะเป็นหน่วยรวบรวม ในขณะที่เดียวกันก็จะขอข้อมูลโครงการต่างๆ จากสมาชิกสภาเทศบาล และคณะเทศมนตรี เมื่อรวบรวมโครงการต่างๆ แล้ว จะประชุมคณะเทศมนตรีเพื่อพิจารณากลับกรองโครงการให้อยู่ในกรอบของงบประมาณที่ได้ประมาณการไว้ ซึ่งถึงขั้นตอนนี้ก็จะจัดทำเป็นร่างแผนพัฒนาเทศบาลประจำปี และร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีไปพร้อมๆ กัน โดยจะนำแผนพัฒนาเทศบาลประจำปีเสนอคณะเทศมนตรีอนุมัติไม่เกินเดือนพฤษภาคม ก่อนปีงบประมาณนั้น ส่วนเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี คณะเทศมนตรีจะต้องนำเสนอต่อสภาเทศบาลภายในวันที่ 15 สิงหาคม ก่อนปีงบประมาณ และขยายได้ไม่เกิน 30 สิงหาคม

อย่างไรก็ตาม การจัดทำโครงการของเทศบาลบางครั้งก็จะมีโครงการเพิ่มเติม ทั้งที่โดยหลักการแล้วจะต้องเป็นโครงการที่อยู่ในแผนพัฒนาเทศบาลประจำปี แต่หากคณะเทศมนตรี ประสงค์จะทำโครงการที่อยู่นอกแผนพัฒนาประจำปี ก็จะทำแผนพัฒนาเพิ่มเติม แล้วจึงทำ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอต่อสภาเทศบาลต่อไป

ภาพที่ 4 แผนพัฒนาเทศบาลประจำปี

2.3 โครงการพิเศษ (เงินอุดหนุน)

สำหรับการเสนอโครงการเพื่อขอเงินอุดหนุนเฉพาะกิจนั้น มักจะเป็นโครงการขนาดใหญ่ ใช้งบประมาณจำนวนมาก ซึ่งระเบียบได้กำหนดให้เทศบาลที่จะขอรับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจจะต้องจัดส่งโครงการให้กรมการปกครองภายในวันที่ 31 ตุลาคม ของทุกปี และจะได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณถัดไป (หากส่งโครงการขอเงินอุดหนุนภายในวันที่ 31 ตุลาคม 2542 จะได้รับจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ 2544)

2.4 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค

จากการรวบรวมข้อมูลจากเทศบาลตัวอย่าง สรุปได้ดังนี้

(1) ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค พบว่า เทศบาลส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคตามที่จังหวัดแจ้งประสานมา โดยจะส่งโครงการตามกรอบที่กำหนดให้ และจะมีผู้แทนของเทศบาลเข้าร่วมประชุมคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัดทุกครั้ง การประชุมจะจัดขึ้นประมาณปีละ 1 - 2 ครั้ง

(2) การนำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไปปฏิบัติ พบว่า เทศบาลส่วนใหญ่ไม่ได้นำแผนประสานงานสาธารณูปโภคมาใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ส่วนแผนและงบประมาณของเทศบาลจะนำแผนฯ มาดูว่ามีหน่วยงานใดบ้างที่มีโครงการเข้ามาดำเนินงานในเขตพื้นที่เทศบาลแต่ก็ไม่ได้ทำอะไรต่อไป

3. การประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

3.1 วิธีการประสานงานสาธารณูปโภค เทศบาลตัวอย่างทุกเทศบาล ให้ข้อมูลว่า วิธีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการสาธารณูปโภคจะใช้ 2 วิธี คือ

(1) การประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้กันระหว่างดำเนินการตามโครงการต่างๆ และเมื่อมีปัญหาที่ต้องประสานงานกับหน่วยงานใดก็มักจะใช้การพูดคุยกันในระดับเจ้าหน้าที่ หรือกับหัวหน้าหน่วยงานนั้นๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น วิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้มากที่สุด และได้ผลมากที่สุด

(2) การประสานงานอย่างเป็นทางการ เป็นวิธีที่มักใช้ในกรณีที่ต้องมีการขออนุมัติ ขออนุญาตตามระเบียบ หรือกฎหมายที่กำหนดไว้ เช่น การขอใช้พื้นที่ การแจ้งขอให้ย้ายท่อประปา ย้ายเสาไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งวิธีนี้จะใช้ควบคู่ไปกับการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ โดยจะทำเป็นหนังสือมาภายหลังจากได้มีการพูดคุยกันในเบื้องต้นแล้ว

3.2 ปัญหาในการประสานงานสาธารณูปโภค

(1) โครงสร้างอำนาจ เทศบาลตัวอย่างเห็นว่า เทศบาลไม่มีอำนาจในการควบคุม กำกับกับการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือส่วนราชการที่เข้ามาดำเนินงานในพื้นที่ของเทศบาลให้ได้มาตรฐานตามที่เทศบาลต้องการ จะควบคุมได้เฉพาะการอนุญาตให้เข้ามาดำเนินการหรือไม่อนุญาตเท่านั้น เช่น การขอมถนนของหน่วยงานที่เข้ามาดำเนินงานในถนนของเทศบาลบางครั้งจัดซ่อมไม่เรียบร้อยหรือไม่ได้มาตรฐานทำให้ประชาชนเดือดร้อน เทศบาลจะต้องเข้าไปซ่อมแซมใหม่ ซึ่งได้แก้ปัญหาโดยหน่วยงานต้องกลบซ่อมถนนให้เหมือนเดิมและต้องจ่ายค่าธรรมเนียมจำนวนหนึ่งให้แก่เทศบาลเพื่อสำรองไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการซ่อมถนนหากชำรุดเสียหายภายหลัง อีกวิธีการหนึ่ง คือ กำหนดให้หน่วยงานมอบให้เทศบาลเป็นผู้กลบและซ่อมถนนเองโดยคำนวณค่าใช้จ่ายที่หน่วยงานต้องจ่ายให้กับเทศบาล

นอกจากนั้น เทศบาลเห็นว่าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานราชการที่เข้ามาดำเนินกิจการในพื้นที่ของเทศบาลต่างก็มีกฎหมายเฉพาะของตนรองรับ และกฎหมายก็

ให้อำนาจหน่วยงานนั้นๆ ดำเนินกิจการของตนได้ตามอำนาจและขอบเขต บางครั้งการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติงานก็ขัดแย้งกับการทำงานของเทศบาล เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคตัดต้นไม้ของเทศบาลที่อยู่ใกล้สายไฟฟ้าโดยไม่แจ้งให้เทศบาลทราบ หรือไม่ได้ประสานงานกันก่อน หรือการประปาขาดทางเดินเท้าโดยไม่แจ้งให้เทศบาลทราบ เป็นต้น

(2) ระเบียบปฏิบัติด้านงบประมาณ เป็นปัญหาในการประสานงานเนื่องจากการดำเนินโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะได้รับการจัดสรรงบประมาณมาไม่สอดคล้องกัน และแต่ละหน่วยงานจะต้องเร่งดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จตามระเบียบฯ ทำให้ แต่ละหน่วยงานไม่สามารถรอที่จะดำเนินงานพร้อมๆ กับหน่วยงานอื่น

(3) ขั้นตอนการจัดทำแผนของหน่วยงาน เทศบาลตัวอย่าง ให้ความเห็นว่าการประสานงานสาธารณูปโภคด้วยระบบแผนงานไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากความแตกต่างในวิธีการขั้นตอน และระยะเวลาของการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงาน ทำให้ไม่อาจประสานแผนงานกันได้

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

4.1 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคยังมีความจำเป็น แต่มีความเห็นว่าการควรมีการปรับปรุง โดยเสนอแนวทางไว้ 3 แนวทาง ดังนี้

(1) แผนประสานงานสาธารณูปโภคเป็นแผนระดับจังหวัดมีคณะกรรมการระดับจังหวัดรับผิดชอบ ควรจัดทำในช่วงต้นปีงบประมาณ คือ ประมาณเดือนมกราคม - มีนาคมของปีงบประมาณ ในรายละเอียดของแผนควรเน้นเฉพาะโครงการในเขตเมือง (เทศบาล) เท่านั้นไม่ควรรวมโครงการในพื้นที่ อบต. เพราะจะทำให้มีปริมาณโครงการมาก และเน้นเฉพาะโครงการที่จะต้องมีการประสานการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เท่านั้น โครงการใดที่ไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นก็ไม่ควรนำมาใส่ไว้ในแผนประสานงานสาธารณูปโภค

(2) แผนประสานงานสาธารณูปโภคเป็นแผนระดับจังหวัดมีคณะกรรมการระดับจังหวัดรับผิดชอบ และควรจัดทำในช่วงต้นปีงบประมาณ คือ ประมาณเดือนมกราคม - มีนาคมของปีงบประมาณ เป็นแผนงานที่รวมแผนประสานงานสาธารณูปโภคของเขตเมือง (เทศบาล) ที่จัดทำโดยคณะทำงานประสานงานสาธารณูปโภคเทศบาล โดยแต่ละเทศบาลจัดทำขึ้น ซึ่งแผนประสานงานสาธารณูปโภคเทศบาล อาจใช้วิธีการเช่นเดิม หรือใช้วิธีการจัดทำด้วยแผนที่ข้อมูล (Mapping Plan) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน

(2) การนำแผนประสานงานสาธารณสุขไปปฏิบัติ พบว่า เทศบาลส่วนใหญ่ไม่ได้นำแผนประสานงานสาธารณสุขไปใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ส่วนแผนและงบประมาณของเทศบาลจะนำแผนฯ มาดูว่ามีหน่วยงานใดบ้างที่มีโครงการเข้ามาดำเนินงานในเขตพื้นที่เทศบาลแต่ก็ไม่ได้ทำอะไรต่อไป

3. การประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุข

3.1 วิธีการประสานงานสาธารณสุข เทศบาลตัวอย่างทุกเทศบาล ให้ข้อมูลว่า วิธีการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการสาธารณสุขจะใช้ 2 วิธี คือ

(1) การประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้กันในช่วงดำเนินการตามโครงการต่างๆ และเมื่อมีปัญหาที่ต้องประสานงานกับหน่วยงานใดก็มักจะใช้การพูดคุยกันในระดับเจ้าหน้าที่ หรือกับหัวหน้าหน่วยงานนั้นๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น วิธีนี้เป็นวิธีที่ใช้มากที่สุด และได้ผลมากที่สุด

(2) การประสานงานอย่างเป็นทางการ เป็นวิธีที่มักใช้ในกรณีที่ต้องมีการขออนุมัติ ขออนุญาตตามระเบียบ หรือกฎหมายที่กำหนดไว้ เช่น การขอใช้พื้นที่ การแจ้งขอให้ย้ายท่อประปา ย้ายเสาไฟฟ้า เป็นต้น ซึ่งวิธีนี้จะใช้ควบคู่ไปกับการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ โดยจะทำเป็นหนังสือมาภายหลังจากได้มีการพูดคุยกันในเบื้องต้นแล้ว

3.2 ปัญหาในการประสานงานสาธารณสุข

(1) โครงสร้างอำนาจ เทศบาลตัวอย่างเห็นว่า เทศบาลไม่มีอำนาจในการควบคุม กำกับหรือดำเนินการของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือส่วนราชการที่เข้ามาดำเนินงานในพื้นที่ของเทศบาลให้ได้มาตรฐานตามที่เทศบาลต้องการ จะควบคุมได้เฉพาะการอนุญาตให้เข้ามาดำเนินการหรือไม่อนุญาตเท่านั้น เช่น การขอมถนนของหน่วยงานที่เข้ามาดำเนินงานในถนนของเทศบาลบางครั้งจัดซ่อมไม่เรียบร้อยหรือไม่ได้มาตรฐานทำให้ประชาชนเดือดร้อน เทศบาลจะต้องเข้าไปซ่อมแซมใหม่ ซึ่งได้แก้ปัญหาโดยหน่วยงานต้องกลบซ่อมถนนให้เหมือนเดิมและต้องจ่ายค่าธรรมเนียมจำนวนหนึ่งให้แก่เทศบาลเพื่อสำรองไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการซ่อมถนนหากชำรุดเสียหายภายหลัง อีกวิธีการหนึ่ง คือ กำหนดให้หน่วยงานมอบให้เทศบาลเป็นผู้กลบและซ่อมถนนเองโดยคำนวณค่าใช้จ่ายที่หน่วยงานต้องจ่ายให้กับเทศบาล

นอกจากนั้น เทศบาลเห็นว่าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานราชการที่เข้ามาดำเนินกิจการในพื้นที่ของเทศบาลต่างก็มีกฎหมายเฉพาะของตนรองรับ และกฎหมายก็

ให้อำนาจหน่วยงานนั้นๆ ดำเนินกิจการของตนได้ตามอำนาจและขอบเขต บางครั้งการใช้อำนาจหรือการปฏิบัติงานก็ขัดแย้งกับการทำงานของเทศบาล เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคตัดต้นไม้ของเทศบาลที่อยู่ใกล้สายไฟฟ้าโดยไม่แจ้งให้เทศบาลทราบ หรือไม่ได้ประสานงานกันก่อน หรือการประปาขาดทางเดินเท้าโดยไม่แจ้งให้เทศบาลทราบ เป็นต้น

(2) ระเบียบปฏิบัติด้านงบประมาณ เป็นปัญหาในการประสานงานเนื่องจากการดำเนินโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะได้รับการจัดสรรงบประมาณมาไม่สอดคล้องกัน และแต่ละหน่วยงานจะต้องเร่งดำเนินโครงการให้แล้วเสร็จตามระเบียบฯ ทำให้ แต่ละหน่วยงานไม่สามารถรอที่จะดำเนินงานพร้อมๆ กับหน่วยงานอื่น

(3) ขั้นตอนการจัดทำแผนของหน่วยงาน เทศบาลตัวอย่าง ให้ความเห็นว่าการประสานงานสาธารณูปโภคด้วยระบบแผนงานไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากความแตกต่างในวิธีการขั้นตอน และระยะเวลาของการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงาน ทำให้ไม่อาจประสานแผนงานกันได้

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

4.1 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคยังมีความจำเป็น แต่มีความเห็นว่าการควรมีการปรับปรุง โดยเสนอแนวทางไว้ 3 แนวทาง ดังนี้

(1) แผนประสานงานสาธารณูปโภคเป็นแผนระดับจังหวัดมีคณะกรรมการระดับจังหวัดรับผิดชอบ ควรจัดทำในช่วงต้นปีงบประมาณ คือ ประมาณเดือนมกราคม - มีนาคมของปีงบประมาณ ในรายละเอียดของแผนควรเน้นเฉพาะโครงการในเขตเมือง (เทศบาล) เท่านั้น ไม่ควรรวมโครงการในพื้นที่ อบต. เพราะจะทำให้มีปริมาณโครงการมาก และเน้นเฉพาะโครงการที่จะต้องมีการประสานการปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เท่านั้น โครงการใดที่ไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นก็ไม่ควรนำมาใส่ไว้ในแผนประสานงานสาธารณูปโภค

(2) แผนประสานงานสาธารณูปโภคเป็นแผนระดับจังหวัดมีคณะกรรมการระดับจังหวัดรับผิดชอบ และควรจัดทำในช่วงต้นปีงบประมาณ คือ ประมาณเดือนมกราคม - มีนาคมของปีงบประมาณ เป็นแผนงานที่รวมแผนประสานงานสาธารณูปโภคของเขตเมือง (เทศบาล) ที่จัดทำโดยคณะทำงานประสานงานสาธารณูปโภคเทศบาล โดยแต่ละเทศบาลจัดทำขึ้น ซึ่งแผนประสานงานสาธารณูปโภคเทศบาล อาจใช้วิธีการเช่นเดิม หรือใช้วิธีการจัดทำด้วยแผนที่ข้อมูล (Mapping Plan) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน

(3) แผนประสานงานสาธารณูปโภค เป็นแผนระดับเมือง (เทศบาล) มีคณะทำงานในระดับเทศบาลเป็นผู้จัดทำขึ้น โดยใช้วิธีการประสานแผนปฏิบัติการของแต่ละหน่วยงาน แล้วรวบรวมเฉพาะโครงการที่มีปัญหาในการประสานงานให้คณะอนุกรรมการฯ ระดับจังหวัด พิจารณาให้ความช่วยเหลือ หรือช่วยในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.2 โครงสร้างและอำนาจของคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด

(1) เทศบาลตัวอย่างทุกเทศบาลเห็นว่า ยังควรมีคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัดอยู่ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธาน มีส่วนราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเทศบาลเป็นกรรมการ แต่ไม่ควรรวม อบต. เพราะจะมีขนาดใหญ่ (อาจยกเว้นสำหรับ อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 2) สำหรับฝ่ายเลขานุการควรเป็นส่วนราชการในระดับจังหวัด (ส่วนใหญ่เห็นว่าสำนักงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการเหมาะสมดีแล้ว เพราะรู้เรื่องการทำแผน และรู้เรื่องกรอบการพัฒนาจังหวัดเป็นอย่างดี) แต่มีความเห็นต่ออำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการแตกต่างกัน 2 ประเด็น คือ

- แนวทางแรก คณะอนุกรรมการฯ ควรมีหน้าที่จัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค ตลอดจนทำหน้าที่ในการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ต้องดำเนินงานประสานกัน กำกับให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้นคณะอนุกรรมการฯจะต้องมีอำนาจในการผลักดันให้หน่วยงานที่ต้องประสานงานสาธารณูปโภคดำเนินการตามมติของคณะอนุกรรมการฯ

- แนวทางที่สอง คณะอนุกรรมการฯ ควรมีหน้าที่ให้ความเห็นชอบแผนประสานงานสาธารณูปโภคระดับเทศบาล และมีหน้าที่สนับสนุน ช่วยเหลือ ใกล้เคียงปัญหาที่เกิดจากการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ต้องดำเนินงานประสานกัน ดังนั้น คณะอนุกรรมการฯ ต้องมีอำนาจในการพิจารณาตัดสินหรือมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมติของคณะอนุกรรมการฯ

4.3 รูปแบบและวิธีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

เทศบาลตัวอย่างได้เสนอรูปแบบและวิธีการประสานงานในขั้นตอนการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคไว้ 4 รูปแบบ ดังนี้

(1) ให้เทศบาลเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการปฏิบัติ เพราะเทศบาลเป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบพื้นที่และดูแลประชาชน โดยให้มีคณะทำงานขึ้นมาคณะหนึ่งประกอบด้วย นายกเทศมนตรีเป็นหัวหน้า หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การประปาในพื้นที่

จังหวัด การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด โทรศัพท์จังหวัดและส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจ ความรับผิดชอบโครงการในพื้นที่เทศบาล โดยให้ปลัดเทศบาลเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่จัดประชุม ปรึกษาหารือเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคในพื้นที่ เพื่อติดตามการดำเนินงานโครงการต่างๆ และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างดำเนินโครงการ และทำหน้าที่จัดทำแผน ประสานงานสาธารณูปโภคระดับเทศบาลด้วย

(2) ให้จังหวัดโดยคณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัดเป็น องค์กรหลักในการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค กล่าวคือ คณะกรรมการฯ นอกจาก เป็นองค์กรจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัดแล้ว ควรมีอำนาจหน้าที่ และบทบาทใน การประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคในระดับจังหวัดด้วย เนื่องจากเทศบาลมีข้อจำกัดใน ด้านอำนาจหน้าที่ที่จะควบคุม กำกับให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินโครงการในพื้นที่ให้ ประสานงานกัน และประสานกับเทศบาลด้วย ดังนั้น จึงเห็นว่าควรให้จังหวัดซึ่งมีอำนาจหน้าที่ใน การกำกับดูแลหน่วยงานทั้งที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนกลางในจังหวัดและรัฐวิสาหกิจ ในจังหวัด ทำหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติงานจะมีประสิทธิภาพมากกว่า

(3) ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการ ปฏิบัติงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การประปามีโครงการปรับปรุงท่อประปา ซึ่งต้องขุดถนน ของเทศบาล หรือถนนของกรมทางหลวง ก็ให้การประปาเป็นหน่วยงานหลักในการประสานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในทำนองเดียวกัน หากกรมทางหลวงปรับปรุงถนนที่จะมีผลกระทบกับ หน่วยงานใดก็ให้กรมทางหลวงเป็นผู้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง

(4) การประสานงานโครงการขนาดใหญ่ ควรให้หน่วยงานส่วนกลางทำหน้าที่ ในการประสานงานกันตั้งแต่เริ่มโครงการ เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการสาธารณูปโภค ส่วนใหญ่จะกำหนดโครงการขนาดใหญ่มาจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคมักจะไม่ทราบรายละเอียด หรือทราบในระยะเวลาระชั้นขีด จึงเห็นว่าควรให้มีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานใน ส่วนกลางจะทำให้การปฏิบัติของโครงการมีประสิทธิภาพมากกว่า นอกจากนั้นควรมีการประสาน งานกันในระดับของสำนักงบประมาณด้วยเพื่อให้การอนุมัติงบประมาณโครงการเป็นแบบเบ็ดเสร็จ และประสานงานในระดับกรมบัญชีกลางเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณในวงงบประมาณเดียวกัน เพื่อจะสามารถดำเนินงานได้พร้อมๆ กัน

4.4 ข้อเสนออื่น ๆ

นอกจากข้อเสนอดังกล่าวแล้ว เทศบาลมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสานงาน สาธารณูปโภคในประเด็นอื่นๆ ดังนี้

(1) เทศบาลขนาดใหญ่ และเทศบาลที่มีรายได้พอสมควร เช่น เทศบาลนคร หาดใหญ่ เทศบาลนครเชียงใหม่ เทศบาลเมืองมาบตาพุด เทศบาลเมืองสตูล และเทศบาลเมืองระยอง เป็นต้น มีความเห็นว่าการสร้างระบบท่อรวมจะช่วยแก้ปัญหาการประสานงาน สาธารณูปโภคได้ ซึ่งเทศบาลพร้อมที่จะเป็นหน่วยดำเนินการก่อสร้างระบบท่อรวม หรือท่อสำหรับ ติดตั้งระบบสาธารณูปโภค โดยเทศบาลจะเป็นผู้ลงทุนก่อน หรือรัฐบาลจัดตั้งเป็นกองทุนให้ เทศบาลกู้เงินมาดำเนินการแล้วเก็บค่าบริการจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ แต่ต้องมีข้อตกลงว่า รัฐวิสาหกิจจะต้องใช้ระบบท่อรวมที่เทศบาลสร้างขึ้น ในประเด็นนี้ มีบางเทศบาลให้ความเห็นว่าการสร้างระบบท่อรวมนั้นเป็นไปได้ยากเพราะต้องใช้งบประมาณสูง เทศบาลขนาดเล็กหรือ เทศบาลที่ไม่อยู่ในเขตชุมชนหนาแน่นจะไม่คุ้มค่าการลงทุน รวมทั้งไม่มีกฎหมายที่จะบังคับให้ รัฐวิสาหกิจต้องใช้ท่อรวมที่สร้างขึ้น

(2) บางเทศบาลมีความเห็นว่า ควรมีกฎหมายหรือระเบียบที่กำหนดอำนาจหน้าที่ในการประสานงานโดยให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใด เพราะแต่ละหน่วยงาน มีกฎหมายที่ให้อำนาจในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของหน่วยงานของตน แต่ก็ไปขัดกับภารกิจของหน่วยงานอื่น เช่น การไฟฟ้าตัดต้นไม้ของเทศบาลในแนวรูกล้าได้สายไฟฟ้า การประปาขุดถนนเพื่อซ่อมท่อประปา โดยที่เทศบาลหรือกรมทางหลวงจะเข้าไปดำเนินการย้ายท่อประปาหรือเสาไฟฟ้าแทนให้ไม่ได้ รวมถึงเมื่อทางหลวงไม่ตัดหญ้าที่เกาะกลางถนน เทศบาล จะเข้าไปดำเนินการแทนให้ไม่ได้ เป็นต้น

(3) บางเทศบาลมีความเห็นว่า กิจการสาธารณูปโภคควรรวมไว้ที่หน่วยงาน เดียวกัน เพื่อให้การดำเนินงานประสานกันได้ โดยเฉพาะงานประปาซึ่งต้องใช้พื้นที่ถนน หากมอบ ให้เทศบาลเป็นหน่วยงานรับผิดชอบกิจการประปาในเขตเทศบาล ปัญหาการขุดถนนที่ไม่สอดคล้องกันจะหมดไป

การประปาส่วนภูมิภาค

1. ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณูปโภค

การประปาในพื้นที่มีปัญหา ที่ได้รับการร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการให้บริการ เช่น น้ำไหลอ่อน ท่อรั่ว ท่อแตก การขุดถนนเพื่อซ่อมท่อใช้เวลานาน เป็นต้น

2. การจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงาน

ขอบเขตภารกิจหน้าที่ของการประปาในพื้นที่นั้น มีภารกิจหลักคือทำหน้าที่ทางธุรกิจ การเก็บเงินค่าใช้น้ำ และการซ่อมบำรุงรักษาท่อประปาที่มีระยะทางไม่เกิน 30 เมตร หากระยะทางมากกว่านี้เป็นอำนาจของสำนักงานประปาเขต

ดังนั้น การดำเนินการเกี่ยวกับโครงการต่างๆ จะเป็นอำนาจของสำนักงานประปาเขต และสำนักงานใหญ่เกือบทั้งหมด

2.1 การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี

แผนวิสาหกิจของการประปาส่วนภูมิภาคเป็นแผนที่ส่วนกลางจัดทำขึ้นเอง เป็นแผนกำหนดทิศทางการลงทุนของการประปาส่วนภูมิภาคมากกว่าที่จะเป็นแผนเพื่อการประสานงาน

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาประจำปี

ในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปีการประปาในพื้นที่มีบทบาทน้อยมาก กล่าวคือ มีหน้าที่สำรวจความต้องการ ขยายเขตจำหน่าย และประมาณการค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงในแต่ละปี สำหรับการวางแผนประจำปีจะเป็นหน้าที่ของสำนักงานประปาเขตที่รับผิดชอบงานสำรวจและออกแบบการขยายเขตจำหน่าย หรือเปลี่ยนขนาดท่อส่งน้ำ หรือการขยายกำลังการผลิต ซึ่งเป็นการวางแผนล่วงหน้า 1 ปีงบประมาณ

การประปาในพื้นที่ จะทราบว่ามีการมาดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบในช่วงเดือนธันวาคม - มีนาคมของปีงบประมาณ

2.3 โครงการพิเศษ

เป็นโครงการที่สำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานประปาเขตกำหนดขึ้นจากการสำรวจข้อมูลของสำนักงานเอง สำนักงานการประปาสาขาจะไม่ทราบล่วงหน้า

2.4 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

(1) ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค พบว่า การประปาในพื้นที่ ส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคของจังหวัด โดยส่ง

โครงการให้สำนักงานจังหวัด ส่วนการประชุมมักจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุม ซึ่งจังหวัดตัวอย่างส่วนใหญ่มีการประชุมประมาณปีละหนึ่งครั้ง

(2) การนำแผนประสานงานสาธารณสุขไปปฏิบัติ

ในส่วนของการทำงานในพื้นที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแผนประสานงานสาธารณสุขมากนัก เพราะมีการประสานกันโดยตรงระหว่างหน่วยงานอยู่แล้ว

3. การประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุข

3.1 วิธีการประสานงานสาธารณสุข

กรณีที่หน่วยงานเจ้าของถนนให้การประปาในพื้นที่ย้ายท่อ น้ำ หน่วยงานดังกล่าวจะแจ้งให้การประปาในพื้นที่ทราบเป็นทางการประมาณ 2 สัปดาห์ ในการดำเนินการการประปาในพื้นที่จะสำรวจและประมาณการค่าใช้จ่าย หากระยะทางสั้นๆ (ไม่เกิน 30 เมตร) การประปาในพื้นที่จะใช้งบสำรองดำเนินการไปก่อน แต่หากระยะทางมากกว่านั้น จะต้องเสนอข้อมูลให้สำนักงานประปาเขตเพื่อมาสำรวจและประมาณการค่าใช้จ่าย ถ้าไม่เกินอำนาจของสำนักงานประปาเขต และมีเงินสำรองอยู่ก็จะอนุมัติให้ดำเนินการได้เลย หากไม่มีงบสำรอง หรือเกินอำนาจของสำนักงานประปาเขตต้องขออนุมัติสำนักงานใหญ่ ซึ่งโดยปกติแล้วจะไม่มีเงินสำรองจ่าย ดังนั้นหากมีการย้ายท่อก็ต้องของบประมาณดำเนินการจากสำนักงานใหญ่ และต้องใช้ระยะเวลาในการขอประมาณ 3 - 6 เดือน ซึ่งมักจะไม่ทันกับการก่อสร้างทางของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทางแก้ไขคือ ทำท่อเบี่ยงชั่วคราว หรือให้บริษัทผู้รับจ้างดำเนินการย้ายชั่วคราวไปก่อน

3.2 ปัญหาในการประสานงานสาธารณสุข

(1) โครงสร้างอำนาจ การประปาในพื้นที่ไม่มีอำนาจและหน้าที่ในการย้ายท่อหรือขยายเขตระยะทางยาวเกิน 30 เมตร มีหน้าที่เพียงงานซ่อมบำรุงเท่านั้น

(2) ระเบียบปฏิบัติ การแจ้งประสานการดำเนินโครงการต่างๆ มักแจ้งในระยะเวลากระชั้นชิด ทำให้ขอประมาณไม่ทัน เมื่อให้ผู้รับจ้างดำเนินการย้ายชั่วคราวไปก่อนก็มักมีปัญหาท่อแตกรั่วเกิดขึ้น

ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งคือ การถือกฎหมายคนละฉบับ ซึ่งแต่ละหน่วยงานมีอำนาจในการดูแลทรัพย์สินของตนเอง ทำให้หน่วยงานอื่นจะเข้ามาดำเนินการโยกย้ายสาธารณสุขเองทำไม่ได้

(3) ขั้นตอนการจัดทำแผนของแต่ละหน่วยงานไม่สอดคล้องกัน รวมถึงอำนาจหน้าที่ของการประปาในพื้นที่ก็มีจำกัด

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปภค

4.1 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภค

สำนักงานการประปาในพื้นที่ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภคในระดับจังหวัดแต่ต้องทำล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ปี จึงจะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถของงบประมาณมาดำเนินการได้พร้อมๆ กัน ในขณะเดียวกันต้องมีแผนประสานการปฏิบัติในระหว่างดำเนินการด้วยเพื่อให้สามารถทำงานไปควบคู่กัน

4.2 โครงสร้างและอำนาจของคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด

สำนักงานการประปาในพื้นที่และสำนักงานประปาเขตเห็นว่า หน่วยงานต่างๆ ไม่ให้ความสำคัญต่อคณะกรรมการฯ เนื่องจากคณะกรรมการที่มีอยู่ไม่มีอำนาจในทางบริหาร แต่ถ้าคงไว้ก็ต้องปรับบทบาทอำนาจหน้าที่ใหม่ให้มีอำนาจในการบริหาร และการประสานงานให้มากขึ้น ซึ่งคณะกรรมการฯ ควรประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภคเฉพาะพื้นที่ในเขตเมืองเพื่อให้มีขนาดเล็ก สำหรับประเด็นการประชุมต้องเน้นการแก้ปัญหาด้านการประสานงานมากกว่าการนำเสนอแผนงาน / โครงการของหน่วยงาน ส่วนฝ่ายเลขานุการนั้นควรเป็นสำนักงานจังหวัด

4.3 รูปแบบและวิธีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปภค

ควรแบ่งเป็น 2 ส่วน

(1) การประสานแผนงาน ควรมีการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภคล่วงหน้าเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับแผนให้สอดคล้องกัน ซึ่งแผนประสานงานสาธารณสุขปภคต้องมีทั้งในระดับพื้นที่ และระดับส่วนกลาง เพราะการจัดสรรงบประมาณของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอำนาจส่วนกลางเกือบทุกหน่วยงาน

นอกจากนั้น ควรมีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่ในการประสานโครงการสาธารณสุขปภคของหน่วยงานต่างๆ ให้สอดคล้องกัน ไม่ใช่แต่ละหน่วยงานก็วางแผนของหน่วยงานของตนไปโดยไม่คำนึงถึงหน่วยงานข้างเคียง โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่ควรมีการประสานงานกันตั้งแต่ขั้นการสำรวจออกแบบ และจัดทำเป็นโครงการร่วมกัน หรือโครงการเดียวกัน ซึ่งอาจทำได้ในขั้นตอนการขออนุมัติในหลักการจากคณะรัฐมนตรี

(2) การประสานการปฏิบัติ ควรมีหน่วยงานหลักในพื้นที่รับผิดชอบประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ปัญหาในทางปฏิบัติร่วมกัน โดยอาจให้เทศบาลเป็นหน่วยงานหลักก็ได้ โดยการตั้งเป็นคณะทำงานขึ้นมา

4.4 ข้อเสนออื่น ๆ

(1) การแก้ปัญหาในระยะยาวควรมีการทำต่อรวมสาธารณูปโภคโดยเฉพาะในเมืองขนาดใหญ่ ซึ่งอาจให้ส่วนท้องถิ่นลงทุนไปก่อน หรือรัฐบาลสนับสนุนท้องถิ่นแล้ว คิดค่าใช้จ่ายบริการต่อรวมจากรัฐวิสาหกิจต่อไป

(2) การออกแบบก่อสร้างถนน ควรมีพื้นที่สำหรับทางเท้าประมาณ 1 เมตร เพื่อใช้เป็นที่สำหรับวางท่อประปา และท่อโทรศัพท์ เพื่อจะได้ไม่ต้องขุดผิวถนนซึ่งจะเป็นปัญหาการจราจรตามมา

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

1. ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณูปโภค

ปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ส่วนใหญ่เป็นเรื่อง ไฟฟ้าดับบ่อย การจดหน่วยมิเตอร์ ค่าไฟฟ้าแพง และการติดตั้งเสาขวางทางเข้าออกบ้านเรือนประชาชน เป็นต้น

2. การจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงาน

2.1 การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี และจัดทำแผนพัฒนาประจำปี

ระบบการจัดทำแผนของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเหมือนๆ กับรัฐวิสาหกิจอื่นๆ อำนาจในการจัดทำแผนระยะยาว (5 ปี) เป็นเรื่องของสำนักงานใหญ่ที่เป็นผู้วางแผน ส่วนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเป็นหน่วยสนับสนุน ส่วนแผนประจำปีเป็นการจัดทำแผนงบประมาณตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่หลัก 3 ประการ คือ

(1) การซ่อมแซมบำรุงรักษา

(2) งานขยายเขต ปรับปรุง รื้อถอน และย้ายแนวระบบจำหน่าย และติดตั้ง

มิเตอร์ไฟฟ้า

(3) งานธุรการและการเงิน

ดังนั้นการจัดทำแผนประจำปีจึงเป็นงานในลักษณะงานประจำปกติ และเป็นงานที่ทำเฉพาะหน้า เนื่องจากโครงการขนาดใหญ่เป็นหน้าที่ของสำนักงานเขต และสำนักงานใหญ่

อนึ่ง การบริหารงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เฉพาะในส่วนภูมิกษาคานั้น มีสำนักงานการไฟฟ้าเขต รับผิดชอบในพื้นที่ประมาณเขตละ 6 จังหวัด

การไฟฟ้าจังหวัด เป็นสำนักงานไฟฟ้าชั้น 1

การไฟฟ้าอำเภอ เป็นสำนักงานการไฟฟ้าชั้น 2 ชั้น 3 และชั้น 4

2.2 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

(1) ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดจะให้ความร่วมมือกับจังหวัดที่ขอให้จัดส่งแผนการดำเนินงานให้ โดยต้องเป็นแผนงานที่ทราบงบประมาณแล้วในเบื้องต้น จึงทำให้ได้โครงการไม่ครบเพราะจะมีโครงการที่จัดส่งเพิ่มเติมมาตลอดปี ซึ่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดจะไม่ทราบรายละเอียด

(2) การนำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไปปฏิบัตินั้น ในส่วนของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดไม่ได้ใช้ประโยชน์ เพราะในแผนประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัดไม่มีรายละเอียดมากพอที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ในประเด็นของการประสานงานจะได้รับการประสานงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งหน่วยงานจะได้รับทราบล่วงหน้าประมาณ 1 เดือน

(3) การนำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไปสู่การปฏิบัติ ในส่วนของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดไม่ได้นำไปปฏิบัติ

3. การประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

3.1 วิธีการประสานงานสาธารณูปโภค ที่ปฏิบัติเป็นการประสาน 2 วิธี คือ

(1) หน่วยงานเจ้าของพื้นที่หรือเจ้าของโครงการจะแจ้งประสาน เป็นหนังสืออย่างเป็นทางการล่วงหน้าประมาณ 1 เดือน ให้ทราบว่าดำเนินโครงการก่อสร้างถนน และมีความจำเป็นต้องย้ายเสาไฟฟ้าให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดทราบ ซึ่งในทางปฏิบัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดจะจัดเจ้าหน้าที่ไปสำรวจประมาณราคาการย้ายเสาไฟฟ้าก่อน

(2) เมื่อถึงกำหนดดำเนินโครงการหน่วยงานเจ้าของโครงการจะแจ้งให้ไปรื้อย้ายเสาไฟฟ้าเป็นจุดๆ ไป เนื่องจากการรื้อย้ายจะไม่ย้ายเสาไฟฟ้าทุกต้นหรือทำไม่พร้อมกันตลอดโครงการ ซึ่งการประสานงานในขั้นตอนนี้เป็นประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ เป็นการประสานระดับเจ้าหน้าที่

3.2 ปัญหาในการประสานงานสาธารณูปโภค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด มักไม่มีปัญหาในการประสานงาน หากได้รับการแจ้งประสานงานล่วงหน้าในระยะเวลาพอสมควร คือ ประมาณ 1 เดือนก่อนเริ่มโครงการ เพราะการรื้อย้ายนั้นหากระยะทางไม่มาก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสามารถดำเนินการรื้อย้ายได้เอง

แต่หากเป็นระยะทางยาว หรือใช้งบประมาณดำเนินการรื้อย้ายจำนวนมาก จะต้องขออนุมัติงบประมาณจากสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต

(1) **โครงสร้างอำนาจ**

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด/อำเภอมีอำนาจเฉพาะงาน รื้อย้ายเสาไฟฟ้าในระยะทางประมาณ 500 - 5,000 เมตร แต่ที่สำคัญคืออำนาจการส่งจ่ายงบประมาณ คือผู้จัดการการไฟฟ้าชั้น 1 มีอำนาจส่งจ่ายงบทำการไม่เกิน 50,000 บาท ลดหลั่นกันลงมาจนถึงผู้จัดการการไฟฟ้าชั้น 4 มีอำนาจส่งจ่ายงบทำการไม่เกิน 7,000 บาท ประกอบกับอำนาจในการรื้อย้ายของสำนักงานการไฟฟ้าแต่ละชั้นสามารถทำได้ในระยะทางยาวตั้งแต่ 500 - 5,000 เมตร นอกจากนั้น หากมีความจำเป็นต้องรื้อย้ายเสาไฟฟ้าที่ใช้งบประมาณมากก็ต้องขออนุมัติจากสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต ซึ่งมีอำนาจส่งจ่ายงบทำการได้ไม่เกิน 500,000 บาท

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

4.1 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค ควรทำเป็นแผนล่วงหน้าเพื่อให้ทราบว่าจะมีโครงการที่ไหนบ้าง แต่ก็ได้ประโยชน์ไม่มากนัก

4.2 โครงสร้างและอำนาจของคณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดส่วนใหญ่ เห็นว่าคณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัดควรเป็นคณะที่มีขนาดเล็ก โดยให้เป็นหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติงานในแต่ละโครงการมากกว่าจะเป็นคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่จัดทำแผนเท่านั้น

4.3 รูปแบบและวิธีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

ควรมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติงาน โดยทำหน้าที่ให้คำปรึกษาในรายละเอียด เช่น เทศบาล หรือหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นหน่วยงานกลางเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประชุมหารือ เพื่อพิจารณาปัญหาต่างๆ ร่วมกัน ซึ่งไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าควรให้ เทศบาลทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลาง เป็นประธานคณะกรรมการ และให้มีองค์ประกอบคณะกรรมการที่มีขนาดเล็ก แต่ผู้ที่เข้าร่วมประชุมต้องมีอำนาจในการตัดสินใจได้ มากกว่าที่จะเป็นเพียงระดับเจ้าหน้าที่

4.4 ข้อเสนออื่น ๆ

(1) การทำทอรวมสาธารณูปโภคเป็นแนวทางที่ดี แต่มีค่าใช้จ่ายสูงมาก อาจจะไม่คุ้มค่าที่จะลงทุน

(2) ปัจจุบันปัญหาเรื่องแบบแปลนของระบบสาธารณูปโภคที่อยู่ใต้ดินไม่มีทำให้ไม่ทราบว่าจะเมื่อขุดลงแล้วจะไปกระทบกับท่อประปาหรือท่อโทรศัพท์หรือไม่ ดังนั้น จึงควรมีการจัดทำแบบแปลนระบบสาธารณูปโภคใต้ดินให้ชัดเจนเพื่อลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

โทรศัพท์จังหวัด

1. ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณูปโภค

1.1 ปัญหาการร้องเรียนของประชาชน

จากการสอบถามโทรศัพท์จังหวัดตัวอย่าง พบว่า งานของโทรศัพท์ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเรื่องร้องเรียนในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการสาธารณูปโภค จะมีในบางจังหวัด ดังนี้

- (1) การเดินสายโทรศัพท์ไม่เรียบร้อย ทำให้เกิดภาพที่ไม่สวยงาม
- (2) การขุดท่อร้อยสายในบางพื้นที่ดำเนินการล่าช้า สร้างปัญหาต่อระบบการ

จราจรและมีปัญหาในการขอมถนนไม่เรียบร้อย ขุดถนนแล้วกลับไม่ดี ไม่ได้มาตรฐาน

- (3) บางจังหวัดมีปัญหาการวางท่อร้อยสายโยแกว (จังหวัดสตูล)

1.2 ปัญหาการประสานงานกับหน่วยงานสาธารณูปโภค

ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ส่วนปัญหาที่พบ ได้แก่ เมื่อผู้รับจ้างขุดถนนวางท่อร้อยสายโทรศัพท์ของบริษัทที่ได้รับสัมปทาน (AT&T) แล้วกลับไม่ดี ขอมถนนที่ขุดไว้ไม่ได้มาตรฐาน เทศบาลต้องเข้าไปแก้ไข

2. การจัดทำแผนพัฒนาของหน่วยงาน

2.1 การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี

การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย เป็นการจัดทำแผนในส่วนกลาง สำหรับโทรศัพท์จังหวัดมีการเสนอความต้องการ หรือประมาณการการขยายเขตเพื่อเป็นข้อมูลให้องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยในการจัดทำแผน 5 ปีขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ดังนั้น จึงไม่สามารถนำแผน 5 ปี ขององค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยมาเป็นเครื่องมือในการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคได้

2.2 การจัดทำแผนประจำปี

ในการจัดทำแผนประจำปีขององค์การโทรศัพท์ฯ นั้น จะทำล่วงหน้าประมาณ 2 ปี โดยโทรศัพท์จังหวัดจะทำแผนเสนอความต้องการ สำนักงานเขตฯ (ดูแลประมาณ 4-5 จังหวัด)

จะรวบรวมความต้องการของแต่ละจังหวัด แล้วจัดทำเป็นแผนฯ ของสำนักงานเขตฯ เพื่อเสนอให้องค์การโทรศัพท์ฯ พิจารณาจัดทำเป็นแผนลงทุนประจำปีต่อไป ในช่วงประมาณเดือนมิถุนายน ก่อนปีงบประมาณ สำนักงานเขตฯ ก็จะทราบวงเงินที่ได้รับอนุมัติเบื้องต้น ก็จะร่วมกับโทรศัพท์จังหวัดในพื้นที่ความรับผิดชอบ ปรับปรุงแผนงาน / โครงการเพื่อให้สอดคล้องกับวงเงินที่จะได้รับ เมื่อแผนลงทุนขององค์กรโทรศัพท์ฯ ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วจะได้รับแจ้งวงเงินงบประมาณที่แน่นอน จากนั้นสำนักงานเขตฯ จะพิจารณาปรับแผนงาน / โครงการของจังหวัดอีกครั้งหนึ่ง

ดังนั้น ในแผนประจำปีของโทรศัพท์จังหวัดจะทราบโครงการเบื้องต้นล่วงหน้าได้ประมาณเดือนกรกฎาคม ก่อนปีงบประมาณ แต่อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

2.3 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค

(1) ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค พบว่าโทรศัพท์จังหวัดมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคระดับจังหวัด

(2) การนำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไปปฏิบัติ พบว่า งานของโทรศัพท์จังหวัดส่วนใหญ่จะประสานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด เพราะสายโทรศัพท์จะแขวนกับเสาไฟฟ้า เมื่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดย้ายเสาไฟฟ้าก็จะแจ้งให้โทรศัพท์จังหวัดทราบเพื่อไปดูแล และเมื่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด ย้ายเสาไฟฟ้าเสร็จแล้ว โทรศัพท์จังหวัดจึงจะนำสายโทรศัพท์กลับขึ้นไปแขวนใหม่ ด้วยเหตุนี้ จึงไม่ค่อยมีการนำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไปใช้ประโยชน์

สำหรับในเขตเมือง มีบางจังหวัดที่วางสายโทรศัพท์ใต้ดิน จะต้องมีการประสานงานกับเจ้าของถนนในระยะเริ่มต้น โดยโทรศัพท์จังหวัดจะร่วมกับบริษัทสัมปทานประสานงานกับเจ้าของถนนโดยตรง และเมื่อวางสายเสร็จแล้วมักไม่มีปัญหาที่จะต้องขุดถนนอีก เพราะสายโทรศัพท์มักจะไม่ค่อยเสียหาย

3. การประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

3.1 วิธีการประสานงานสาธารณูปโภค การประสานงานมี 2 ลักษณะ

(1) กรณีที่สายโทรศัพท์พาดอยู่กับเสาไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดจะแจ้งให้โทรศัพท์จังหวัดทราบล่วงหน้าประมาณ 1 สัปดาห์ เพื่อให้โทรศัพท์จังหวัดจัดเจ้าหน้าที่ไปประสานงานในการนำสายโทรศัพท์ลงมาวางบนพื้นก่อน เมื่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด

ย้ายเสาไฟฟ้าและดำเนินการในส่วนของการไฟฟ้าฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว โทศัพท์จังหวัดจะจัดเจ้าหน้าที่ไปนำสายโทรศัพท์กลับไปแขวนบนเสาไฟฟ้าเช่นเดิมต่อไป

(2) กรณีที่สายโทรศัพท์อยู่ใต้ดิน ส่วนมากมักไม่มีปัญหา เพราะเมื่อวางสายโทรศัพท์ใต้ดินแล้วมักจะไม่มีกรรือย้าย หากมีความจำเป็นโทรศัพท์จังหวัดจะประสานกับบริษัทสัมปทานให้ดำเนินการร่วมกับโทรศัพท์จังหวัด โดยใช้งบประมาณคนละครั้ง ซึ่งโทรศัพท์จังหวัดสามารถใช้งบประมาณฉุกเฉินซึ่งมีประมาณ 200,000 บาท ดำเนินไปก่อนได้เลย

3.2 ปัญหาในการประสานงานสาธารณสุขปโภค

เนื่องจากโทรศัพท์จังหวัดมีงบประมาณสำหรับดำเนินการในกรณีฉุกเฉินในวงเงินไม่เกิน 200,000 บาท ทำให้มีความคล่องตัวที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับการประสานงานสาธารณสุขปโภคได้ทันตามกำหนดเวลาของหน่วยงานที่ประสานมา ยกเว้นที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือย้ายเสาไฟฟ้าที่เป็นระยะทางยาวมากๆ ที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก อาจต้องขอให้สำนักงานเขตฯ มาช่วยเหลือ ซึ่งสำนักงานเขตฯ มีวงเงินฉุกเฉินไม่เกิน 1,000,000 บาท

สำหรับคณะอนุกรรมการประสานแผนสาธารณสุขปโภคจังหวัด นั้น ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรจะมีอยู่และให้ทำหน้าที่ประสานงานในทางปฏิบัติมากกว่าการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค เพราะในการจัดทำแผนแต่ละหน่วยงานจะไม่ทราบว่ามีโครงการใดบ้างที่ได้รับอนุมัติงบประมาณและจะรับทราบในระยะเวลากระชั้นชิดทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถของบประมาณได้ทัน ทำให้แผนไม่ค่อยได้นำมาใช้ประโยชน์เท่าที่ควร

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค

4.1 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หากจะทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคควรทำล่วงหน้าอย่างน้อย 2 ปี เพื่อให้แต่ละหน่วยงานประสานขอตั้งงบประมาณได้ทัน

4.2 โครงสร้างและอำนาจของคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด

(1) เห็นควรให้มีอยู่ต่อไป แต่เน้นที่การประสานการปฏิบัติมากกว่า

(2) สำหรับหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะอนุกรรมการฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรให้สำนักงานจังหวัดทำหน้าที่ต่อไป มีบางจังหวัดเห็นว่าควรให้ผังเมืองจังหวัดทำหน้าที่เป็นเลขานุการจะเหมาะสมกว่า เพราะมองทิศทางการพัฒนาเมืองได้กว้างกว่า

(3) ส่วนรูปแบบ / โครงสร้างอาจใช้แบบเดิม แต่ปรับอำนาจหน้าที่ให้เหมาะสม เพื่อให้สามารถประสานการปฏิบัติงานได้ โดยอาจมีคณะทำงานในระดับเทศบาลทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติด้วยจะทำให้การทำงานคล่องตัวขึ้น

4.3 รูปแบบและวิธีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโค

(1) หน่วยงานหลัก โทรคัพทจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่า ควรให้เทศบาลเป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่ประสานงานสาธารณสุขปโค เพราะเป็นเจ้าของพื้นที่ และรู้ทิศทาง การพัฒนาได้ดีกว่าหน่วยงานอื่นๆ

(2) รูปแบบ รูปแบบการประสานควรเน้นการประสานงานในระดับปฏิบัติ มากกว่า โดยให้มีคณะทำงานในระดับเทศบาลมาทำหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโค

(3) วิธีการ โทรคัพทจังหวัดส่วนใหญ่เห็นว่า การแก้ไขปัญหาการประสานงานสาธารณสุขปโคนั้นต้องมีการประสานงานใน 2 ส่วน คือ

การประสานแผน จะต้องมี การประสานแผนการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ การประสานแผนคำขอตั้งงบประมาณต้องทำล่วงหน้า 2 ปี และควรมีแผนประสานโครงการ ซึ่งเป็นการประสานภายหลังจากแต่ละหน่วยงานรับทราบงบประมาณเบื้องต้น ซึ่งในขั้นตอนนี้ ควรดำเนินการประสานแผนในช่วง 3 - 6 เดือนก่อนปีงบประมาณ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรับแผนงาน / โครงการให้สอดคล้องกันในรายละเอียด และอาจขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมได้ทัน

การประสานการปฏิบัติ เป็นการประสานในระดับปฏิบัติซึ่งควรมีการแจ้งการดำเนินงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบล่วงหน้าก่อนดำเนินการอย่างน้อย 2 สัปดาห์ - 1 เดือน ในขั้นตอนนี้ควรให้เทศบาลเป็นหน่วยงานหลักในการทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงาน เพราะทุกหน่วยงานที่จะเข้าไปดำเนินการใดๆ จะต้องขออนุญาตจากเทศบาลก่อน

สรุปผลการศึกษาร่วมกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขภูมิภาคของหน่วยงานต่างๆ

	สำนักงานจังหวัด	โยธาธิการจังหวัด	กรมทางหลวง	เทศบาล	การประปา	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด	โทรศัพท์จังหวัด
ปัญหาเกี่ยวกับสาธารณสุขภูมิภาค		กรมโยธาธิการมีถนนในพื้นที่เขตเมืองน้อย จึงมีปัญหาบ่อยมาก ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ชนบท	1. ไหลทางไม่สะอาด มีหญ้ารก 2. ถนนชำรุดเสียหาย 3. บางจังหวัดมีปัญหาการประสานงานกับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคและการประปาที่ร้อยละไฟฟ้าหรือท่อส่งน้ำประปาชำรุด	1. การทำงานไม่มีมีการประสานงาน 2. คุณภาพถนนไม่ดี ท่อระบายน้ำตัน ไฟฟ้าสาธารณะ 3. ปัญหาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซ่อมถนนไม่ได้มาตรฐาน 4. หน่วยงานทำงานในมือจรรยาโดยไม่มีขออนุญาตจากเทศบาล	1. นำไหลอ่อนท่อร์ว ท่อแตก การอุดตันเพื่อซ่อมท่อใช้เวลานาน	1. ไฟฟ้าดับบ่อย 2. จุดหน่วยผิดและติดตั้งเสาไฟฟ้าขวางทางเข้าออกบ้านเรือนประชาชน	1. การเดินสายโทรศัพท์ไม่เรียบร้อย 2. บางจังหวัดดำเนินการขุดท่อร้อยสายล่าช้า 3. ขุดถนนแล้วกลบถนนไม่ได้มาตรฐาน

ลักษณะการจัดทำแผนของหน่วยงาน	สำนักงงานจังหวัด	โยธาธิการจังหวัด	กรมทางหลวง	เทศบาล	การประปา	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด	โทรศัพท์จังหวัด
	<p>1. แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี</p> <p>2. แผนพัฒนาจังหวัดประจำปี แบ่งออกเป็น</p> <p>- แผนความต้อง</p> <p>ต้องการของจังหวัดประจำปี</p> <p>- แผนปฏิบัติการ</p> <p>จังหวัดประจำปี</p> <p>3. แผนประสานงานสาธารณสุขภาค โดยสำนักงานจังหวัด</p> <p>ทำหน้าที่ในการประสานการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขภาค</p>	<p>1. แผนพัฒนา 5 ปี</p> <p>รวมอยู่ในแผนพัฒนาจังหวัด</p> <p>2. แผนพัฒนาประจำปีแบ่งออกเป็น</p> <p>- แผนความต้องการ</p> <p>การ</p> <p>- แผนปฏิบัติการ</p> <p>3. โครงการพิเศษจะไม่ปรากฏในแผนพัฒนาประจำปี เป็นโครงการที่กรมโยธาธิการเป็นหน่วยดำเนินการเอง</p> <p>4. ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขภาค</p>	<p>1. แผนพัฒนาทางหลวง 3 ปี</p> <p>2. แผนพัฒนาประจำปี</p> <p>3. โครงการพิเศษเป็นภารกิจของกรมทางหลวงหรือสำนักงานเขตการทางให้มีปัญหาในการประสานงาน</p> <p>4. ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขภาค แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์</p>	<p>1. แผนพัฒนา 5 ปี</p> <p>2. แผนพัฒนาประจำปีจัดทำโดยสำนักงานประปาเขต</p> <p>3. โครงการพิเศษกำหนดโดยสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานประปาเขต</p> <p>4. ให้ความร่วมมือการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขภาค และการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขภาค และไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแผนฯ</p>	<p>1. แผนพัฒนา 5 ปี</p> <p>2. แผนประจำปี</p> <p>3. แผนปฏิบัติการ (จัดทำโดยสำนักงานการไฟฟ้าเขต)</p> <p>4. ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขภาค และไม่ได้ใช้ประโยชน์จากแผนฯ</p>	<p>1. แผนพัฒนา 5 ปี</p> <p>2. แผนประจำปี</p> <p>3. ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงาน</p>	<p>1. แผนพัฒนา 5 ปี</p> <p>2. แผนประจำปี</p> <p>3. ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนประสานงาน</p>

การประสาน การปฏิบัติงาน สาธารณูปโภค	สำนักงานจังหวัด	โยธาธิการจังหวัด	กรมทางหลวง	เทศบาล	การประปา	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด	โทรศัพท์จังหวัด
1. มีการผลักดัน แผนประสานงาน สาธารณูปโภคไปสู่ การปฏิบัติน้อยมาก	1. วิธีการประสาน การปฏิบัติงาน ใช้วิธี การประสานอย่างไม่ เป็นทางการ	1. วิธีการ ประสานการปฏิบัติ งาน ใช้วิธีการ ประสานอย่างไม่ เป็นทางการ รวมทั้ง ให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง ว่าเป็นผู้ประสาน งานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องด้วย	1. วิธีการ ประสานการ ปฏิบัติงาน ใช้วิธี การประสานอย่างไม่ เป็นทางการ รวมทั้ง ให้ผู้รับจ้างก่อสร้าง ว่าเป็นผู้ประสาน งานกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องด้วย	1. วิธีการ ประสานการ ปฏิบัติงาน ใช้วิธี การประสานงาน อย่างไม่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ	1. วิธีการ ประสานการปฏิบัติ งาน หน่วยงานต่างๆ จะแจ้งให้การไฟฟ้า ประปาจังหวัดทราบ อย่างเป็นทางการ ส่วนปริมาณ การล่วงหน้า ประมาณ 1 เดือน	1. วิธีการประสาน การปฏิบัติงาน สาธารณูปโภค หน่วยงานต่างๆ จะแจ้งให้การไฟฟ้า ส่วนภูมิภาคจังหวัด ทราบอย่างเป็นทางการ การล่วงหน้า ประมาณ 1 เดือน	1. การไฟฟ้าส่วน ภูมิภาคจังหวัดจะแจ้ง ให้โทรศัพท์จังหวัดย้าย สายโทรศัพท์ที่พาดอยู่ กับเสาไฟฟ้าลัดหน้า 1 สัปดาห์
2. การประสาน การปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการ ประสานอย่างไม่ เป็นทางการ	2. การประสาน การปฏิบัติงานมีปัญหา มากนัก	2. งานก่อสร้าง ทางหลวงและงาน ปรับปรุงทางหลวง ในเขตชุมชนเป็น ภารกิจของหน่วย งานส่วนกลางหากมี ปัญหาในการ ประสานงานจะต้อง ขอความเห็นจาก ส่วนกลาง	2. เทศบาลไม่ มีอำนาจในการ ควบคุมกำกับ การดำเนินงานของ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจหรือส่วน ราชการที่เข้ามา ดำเนินงานใน พื้นที่ ประกอบกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กฎหมายเฉพาะ ของตน ที่จะ	2. สำนักรักษา การประปาจังหวัดมี อำนาจและหน้าที่ ในการย้ายท่อหรือ ขยายเขต ระยะทาง เพียง 30 เมตร และมีหน้าที่ซ่อม บำรุง	2. ขั้นตอนการ ดำเนิน งานจะใช้วิธีการ ประสานงานอย่าง เป็นทางการและไม่ เป็นทางการ	2. โทรศัพท์จังหวัด มีอำนาจอนุมัติบ ประมาณสำหรับ ดำเนินงานในกรณี ฉุกเฉินในวงเงินไม่เกิน 200,000 บาท จึงมี ความคล่องตัวที่จะ ดำเนินงานได้	
3. มีการประสาน การปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการ ประสานอย่างไม่ เป็นทางการ	3. การประสาน การปฏิบัติงานมีปัญหา	3. ระเบียบปฏิบัติ					

๑๑

สำนักรงจังหวัด	โยธาธิการจังหวัด	กรมทางหลวง	เทศบาล	การประปา	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด	โทรศัพท์จังหวัด
- ระยะเวลาการจัดทำแผน - ขอบเขตของแผน - รูปแบบและวิธีการจัดทำแผน 2. ปรับปรุงโครงสร้างของคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขจังหวัด 3. ควรเพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการฯ 4. การประสานการปฏิบัติงาน - ควรมีการประสานงาน โครงการส่งหน้าโครงการ - ควรมีการประสานงาน โครงการส่งหน้าโครงการ - ควรมีการ	ยกเลิกการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขจังหวัดหรือเปลี่ยนเป็นการทำแผนล่วงหน้า 2. คณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขจังหวัดควรมีต่อไป แต่ควรปรับบทบาทอำนาจหน้าที่ให้มีอำนาจบังคับหน่วยงานปฏิบัติได้ 3. รูปแบบและวิธีการประสานการปฏิบัติงาน - ควรให้สำนักงานจังหวัดเป็นเลขานุการการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขจังหวัด - ควรมีการ	การประสานงานสาธารณสุขจังหวัดควรมีต่อไป 3. ควรมีคณะทำงานในระดับท้องถิ่นทำหน้าที่จัดทำแผน 4. รูปแบบและวิธีการประสานงานปฏิบัติ - หน่วยงานหลักในการประสานงานควรเป็นหน่วยงานเจ้าของถนน หรือเทศบาลซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ - โครงการขนาดใหญ่ควรมีการประสานงานตั้งแต่การออกแบบหรือดำเนินการเสนอคณะ	แนวทางคือ - แผนประสานงานสาธารณสุขจังหวัด เน้นเฉพาะโครงการที่ต้องมีการประสานงาน การปฏิบัติร่วมกับหน่วยงานอื่นเท่านั้น - แผนประสานงานสาธารณสุขจังหวัดที่รวมแผนประสานงานสาธารณสุขภาคในเขตเมือง (เทศบาล) เท่านั้น - แผนประสานงานสาธารณสุขภาคในระดับเมือง (เทศบาล)	บทบาทอำนาจหน้าที่คณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขภาคจังหวัดให้มีอำนาจมากขึ้น และจัดทำแผนประสานงาน 3. รูปแบบและวิธีการประสานงาน การปฏิบัติงาน สาธารณสุขภาคเฉพาะพื้นที่ในเขตเมืองเท่านั้น 3. รูปแบบและวิธีการประสานงาน การปฏิบัติงาน สาธารณสุขภาคควรให้เทศบาลเป็นหน่วยงานหลักในการ	การประสานงานสาธารณสุขภาคจังหวัดควรมีขนาดเล็ก 3. รูปแบบและวิธีการประสานการปฏิบัติงานควรให้เทศบาลหรือหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นหน่วยงานหลักในการ ประสานงาน	อนุกรรมการประสานงานแผนสาธารณสุขภาคจังหวัดต่อไปและทำหน้าที่ประสานงานในทางปฏิบัติมากกว่าการจัดทำแผน 3. รูปแบบและวิธีการประสานงาน การปฏิบัติควรมีคณะทำงานในระดับเทศบาลเป็นหน่วยงานหลักทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติงาน

	สำนักงงานจังหวัด	โยธาธิการจังหวัด	กรมทางหลวง	เทศบาล	การประปา	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด	โทรศัพท์จังหวัด
<p>กระจายอำนาจในการตัดสินใจให้จังหวัด</p> <p>- กระบวนการประสานงานจะต้องเน้นที่การจัดสรรงบประมาณ</p> <p>- ควรให้ท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการปฏิบัติงานในพื้นที่</p>	<p>- คณะอนุกรรมการระดับจังหวัดทำหน้าที่ประสานแผนปฏิบัติการและพิจารณาโครงการที่มีปัญหา</p> <p>- ควรมีคณะทำงานในระดับท้องถิ่นทำหน้าที่ประสานการปฏิบัติงาน</p>	<p>รัฐมนตรี กรณียุทธศาสตร์โครงการขนาดใหญ่ที่ดำเนินการในเขตเทศบาลควรให้เทศบาลเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงาน</p> <p>- การประสานงานสาธารณสุขภาคควรจะมีต่อไปแต่ควรปรับปรุงรูปแบบการประสานงานขึ้น</p> <p>การจัดทำแผนค่าของประมาณประจำปีและขึ้นก่อนดำเนินงาน</p> <p>- ควรมอบอำนาจการบริหารงานให้หน่วยงานที่ตั้งในภูมิภาคมากขึ้น</p>	<p>2. ควรมีคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขภาคต่อไป แต่ไม่ควรรวม อบต. และเพิ่มอำนาจหน้าที่</p> <p>3. รูปแบบและวิธีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขภาคมี 4 แนวทาง</p> <p>- ให้เทศบาลเป็นหน่วยงานหลักในการประสานการปฏิบัติ</p> <p>- ให้จังหวัดโดยคณะอนุกรรมการประสานงาน</p>	<p>ก่อสร้างถนนคอนกรีตพื้นที่สำหรับทางเท้าประมาณ 1 เมตร</p>			

	สำนักงานจังหวัด	โยธาธิการจังหวัด	กรมทางหลวง	เทศบาล	การประปา	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด	โทรศัพท์จังหวัด	
				เทศบาล สาธารณูปโภค จังหวัดเป็นองค์กร หลัก - ให้องค์กร เจ้าของโครงการ เป็นหน่วยงาน หลัก - โครงการ ขนาดใหญ่ให้ หน่วยงานส่วน กลางทำหน้าที่ ประสานตั้งแต่เริ่ม โครงการ				

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษารูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการจัดทำแผนและโครงการ การจัดสรรงบประมาณ การดำเนินงานตามโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุขปโภค (2) ศึกษารูปแบบ การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคในระดับจังหวัด การนำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคไปสู่การปฏิบัติ (3) ศึกษากระบวนการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด และ(4) เสนอแนะแนวทาง รูปแบบ และวิธีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคในระดับจังหวัด โดยกำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะในส่วนภูมิภาค (ระดับจังหวัด) และเฉพาะพื้นที่ในเขตเมือง (เขตเทศบาล) เน้นการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคที่ดำเนินการในพื้นที่ถนนเป็นหลัก เพื่อลดปัญหาการปฏิบัติงานซ้ำซ้อน ซุกๆ กลบๆ ซึ่งการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคบนพื้นผิวการจราจรและทางเท้าของหน่วยงานต่างๆ ได้ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่ใช้ถนนและทางเดินเท้า โดยศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานจังหวัด เทศบาล กรมโยธาธิการ กรมทางหลวง กรมการผังเมือง การประปาส่วนภูมิภาค การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ทั้งในส่วนกลาง ในระดับเขต และในระดับจังหวัด รวม 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน สงขลา สตูล เลย และระยอง ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านสาธารณสุขปโภคของจังหวัด

ในประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาในด้านสาธารณสุขปโภคของจังหวัด มีประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

1.1 ปัญหาขาดแคลนสาธารณสุขปโภค จากการศึกษา พบว่า จังหวัดตัวอย่างที่เป็นเมืองสูง เช่น จังหวัดเชียงใหม่ สงขลา ระยอง มีประชาชนร้องเรียนมาในหลายเรื่อง ส่วนจังหวัดเล็กๆ จะมีเรื่องร้องเรียนในปัญหาเกี่ยวกับสาธารณสุขปโภคไม่มากนัก ซึ่งปัญหาสาธารณสุขปโภคที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่

(1) ปริมาณสาธารณสุขปโภคไม่เพียงพอ เช่น จำนวนถนนมีน้อย การให้บริการประปายังไม่ทั่วถึง และการขยายเขตโทรศัพท์ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

(2) การบริการไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีคุณภาพ ได้แก่ การก่อสร้างถนนบางแห่งมีคุณภาพต่ำ การก่อสร้างบางโครงการที่ดำเนินการได้ล่าช้า ส่งผลกระทบต่อการจราจร ในส่วนของสาธารณูปโภคอื่นๆ ก็มีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพเช่นกัน เช่น ระบบประปามีก็มีเรื่องร้องเรียนในประเด็นว่า น้ำประปาไม่ค่อยไหล น้ำประปาคุณภาพต่ำ สำหรับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีประเด็นการร้องเรียนเรื่องไฟฟ้าดับบ่อย เป็นต้น

1.2 ปัญหาในการบริหารจัดการระบบสาธารณูปโภคในจังหวัด จากการศึกษาพบว่า

(1) การบริหารจัดการระบบสาธารณูปโภคไม่มีความเป็นเอกภาพ แต่ละหน่วยงานมักจะศึกษาปัญหาและความต้องการของประชาชนแล้วนำมากำหนดเป็นแผนงาน / โครงการ ในหน่วยของตนเอง ไม่มีการศึกษาปัญหาความต้องการร่วมกัน ทั้งนี้เพราะแต่ละจังหวัดไม่มีการรอบ การพัฒนาจังหวัดที่จะเป็นเครื่องชี้ ทิศทางของการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในจังหวัด

(2) แนวคิดในการพัฒนาของแต่ละหน่วยงานก็มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ

เทศบาล : กำหนดโครงการพัฒนาถนน จากความต้องการของประชาชน จากฐานคะแนนเสียงของผู้บริหารเทศบาล หรือสมาชิกสภาเทศบาล

แขวงกาทาง : กำหนดโครงการจากข้อมูลปริมาณความหนาแน่นของการจราจร และตามกำหนดระยะเวลาการซ่อมบำรุง

รัฐวิสาหกิจ : กำหนดการขยายเขตจำหน่ายจากการร้องขอตามปริมาณความต้องการของผู้ใช้ และความคุ้มทุนในการขยายเขต

จากแนวคิดดังกล่าวจึงทำให้การกำหนดทิศทางการขยายตัวของถนนกับระบบสาธารณูปโภคไม่ไปในทิศทางเดียวกัน

(3) การประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคไม่มีระบบที่ชัดเจน มักจะไม่มี การประสานงานกัน แต่เป็นลักษณะต่างหน่วยต่างดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่ของตนเอง หากจะมีการประสานงานกันก็มักจะใช้วิธีการประสานกันอย่างไม่เป็นทางการ และต่างก็ยึดถือข้อปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานทำให้มีปัญหาในการประสานงานเกิดขึ้นอย่างรุนแรงในบางครั้ง บางจังหวัดมีราษฎรร้องเรียนว่าการขุดหรือขอมถนนทำในช่วงเวลาไม่เหมาะสม เช่น ในฤดูฝน หรือช่วงที่โรงเรียนเปิดเทอม ทำให้การจราจรติดขัด ทั้งนี้เนื่องจากระบบ

การจัดสรรงบประมาณ และระเบียบปฏิบัติต่างๆ ที่ทำให้หน่วยงานรับผิดชอบต้องเร่งดำเนินงาน ในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม

2. การจัดทำแผนยุทธศาสตร์

2.1 การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี

การจัดทำแผนพัฒนา 5 ปี จะมีการจัดทำเป็นแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี ซึ่งเป็นแผนที่รวมแผนงาน / โครงการของหน่วยงานต่างๆ ไว้ แต่ก็เน้นเฉพาะแผนงาน / โครงการในระบบ กนภ. ซึ่งเป็นแผนงาน / โครงการของหน่วยงานในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ สำหรับหน่วยงานที่สังกัดส่วนกลาง เช่น แขวงทางหลวง และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จะไม่มีแผนงาน / โครงการปรากฏในแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี

การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี ส่วนใหญ่สำนักงานจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการจะแจ้งให้หน่วยงานในระบบ กนภ. และส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนงาน / โครงการที่ประมาณการว่าจะดำเนินการในแต่ละปี แล้วรวบรวมแผนงาน / โครงการของหน่วยงานต่างๆ ตามหมวดหมู่และแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ ไม่มีการวิเคราะห์ ประกอบกับแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี เป็นเพียงข้อกำหนดให้จังหวัดบอกทิศทางการพัฒนาในภาพกว้างๆ เท่านั้น ดังนั้น การใช้ประโยชน์จากแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี จึงยังมีน้อย โดยใช้เป็นเพียงกรอบเบื้องต้นในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดประจำปีเท่านั้น แต่ในทางปฏิบัติแล้วหน่วยงานส่วนใหญ่มักไม่ได้นำแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี หรือแผนพัฒนาเทศบาล 5 ปี มาใช้ในการกำหนดแผนงาน / โครงการในแต่ละปี โดยหน่วยงานส่วนใหญ่อ้างว่าแผนงาน / โครงการตามแผนพัฒนาประจำปีจะตรงกับแผนพัฒนา 5 ปี เพราะแผนพัฒนา 5 ปี เป็นแผนที่กำหนดแผนงาน / โครงการไว้อย่างกว้างๆ โดยสรุป แผนระยะยาวของหน่วยงานต่างๆ ส่วนใหญ่จัดทำเป็นแผนระยะ 5 ปี ยกเว้นของกรมทางหลวงที่เป็นแผนระยะ 3 ปี แผนระยะยาวของทุกหน่วยงานจะเป็นแผนในลักษณะที่เป็นกรอบโครงการเท่านั้น ไม่มีการระบุพื้นที่ดำเนินการ และมีความไม่แน่นอนสูงมาก จึงไม่สามารถนำไปใช้ในการประสานการปฏิบัติงานได้

ประเด็นสำคัญ คือ แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี หรือแผนพัฒนา 5 ปีของแต่ละหน่วยงานเป็นแผนที่รวมโครงการทุกประเภท ไม่ได้จำแนกเฉพาะโครงการยุทธศาสตร์เพียงอย่างเดียว และไม่มีการจัดทำให้เป็นแผนพัฒนาระบบยุทธศาสตร์ 5 ปี จึงทำให้การประสานแผนยุทธศาสตร์ล่วงหน้ามากกว่าหนึ่งปีไม่สามารถดำเนินการได้

2.2 การจัดทำแผนพัฒนาประจำปี

การจัดทำแผนพัฒนาประจำปีนั้น แยกได้เป็น 2 ส่วน คือ แผนความต้องการ และแผนปฏิบัติการ

(1) แผนความต้องการของจังหวัดประจำปี เป็นแผนที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในระดับจังหวัดเสนอความต้องการตามภารกิจหน้าที่ของตนให้ส่วนกลางพิจารณา โดยสำนักงานจังหวัด ในฐานะฝ่ายเลขานุการจะจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดโดยใช้วิธีรวบรวมแผนงาน / โครงการของส่วนราชการในระบบ กนภ. มาจัดเป็นหมวดหมู่ แล้วจัดทำเป็นแผนความต้องการของจังหวัดส่งให้ส่วนกลางประมาณเดือนกันยายนก่อนปีงบประมาณ 1 ปี เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดได้พิจารณาจัดสรรงบประมาณ และแจ้งผลการพิจารณาเบื้องต้นกลับไปให้หน่วยงานของตนในระดับจังหวัดทราบ ประมาณเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม ก่อนปีงบประมาณ เพื่อการเตรียมการในส่วนของการสำรวจ ออกแบบ ประกวดราคาและจัดซื้อจัดจ้างต่อไป

(2) แผนปฏิบัติการประจำปี เป็นแผนดำเนินการซึ่งแต่ละหน่วยงานจะมีแผนปฏิบัติการ แต่มักเป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้สำหรับการปฏิบัติงานภายในของหน่วยงานมากกว่าที่จะเผยแพร่ทั่วไป หรือนำไปรวมไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด นอกจากนั้น บางหน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการเป็นรายโครงการ ขึ้นอยู่กับการได้รับแจ้งผลการจัดสรรงบประมาณ ยกเว้นหน่วยงานที่มีงบประมาณเป็นของตนเอง เช่น เทศบาล หรือหน่วยงานที่ได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นวงเงิน เช่น รัฐวิสาหกิจ และแขวงทาง (เฉพาะการซ่อมบำรุงทาง) จะไม่มีแผนปฏิบัติการระดับจังหวัด

โดยทั่วไป หน่วยงานทุกหน่วยจะทราบโครงการที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ประมาณเดือนมกราคม - มีนาคมของปีงบประมาณ ยกเว้นเทศบาลที่ทราบโครงการในส่วนที่ใช้งบประมาณของเทศบาลเองในเดือนสิงหาคม-กันยายนก่อนปีงบประมาณ

2.3 โครงการพิเศษ

ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมักจะได้รับโครงการพิเศษ (โครงการที่อยู่นอกแผนประจำปี) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการที่หน่วยงานส่วนกลางเป็นผู้กำหนดโครงการเอง และเป็นหน่วยดำเนินการเอง ซึ่งโครงการในลักษณะนี้หน่วยงานในระดับจังหวัดมักจะไม่ทราบล่วงหน้า หรือทราบก็จะไม่ทราบในรายละเอียด เช่น โครงการก่อสร้างทางหลวง โครงการก่อสร้างถนนขนาดใหญ่ของกรมโยธาธิการ หรือโครงการปรับปรุงท่อเมนของการประปาส่วนภูมิภาค เป็นต้น สำหรับเทศบาลนั้น มีโครงการพิเศษที่เป็นงบอุดหนุน เป็นโครงการที่เทศบาลเสนอขอ

งบประมาณและจะดำเนินการเอง โดยจะทราบว่าได้รับบุดหนุนหรือไม่ ในช่วงประมาณเดือน มกราคม - มีนาคมของปีงบประมาณ

2.4 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค

จังหวัดตัวอย่างทั้ง 6 จังหวัดมีการทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคประจำปี แต่จังหวัดตัวอย่างส่วนใหญ่จะทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคไม่ทันตามห้วงเวลาที่ส่วนกลาง กำหนดไว้ กล่าวคือ จังหวัดต้องจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคให้เสร็จและส่งให้ส่วนกลาง ภายในเดือนเมษายนของปีงบประมาณ

การจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด ในทางปฏิบัติจังหวัด ตัวอย่างมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) แจกแนวทางการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคของจังหวัดตาม แนวทางที่คณะกรรมการประสานงานด้านสาธารณสุขปโภคได้กำหนดไว้ ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวบรวมแผนงาน / โครงการ กรอกข้อมูลลงในแบบฟอร์มที่กำหนดให้

(2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวบรวมแผนงาน / โครงการที่รับทราบการจัดสรร งบประมาณแล้วกรอกข้อมูลลงตามแบบฟอร์มที่กำหนด ในกรณีที่ยังไม่ทราบข้อมูลการอนุมัติ งบประมาณจากส่วนกลาง หน่วยงานส่วนใหญ่จะรอจนกว่าจะทราบว่ามีแผนงาน / โครงการใด บ้างที่ได้รับอนุมัติงบประมาณแล้วจึงรวบรวมแผนงาน / โครงการดังกล่าว จัดส่งให้สำนักงาน จังหวัดต่อไป

(3) วิเคราะห์และรวมแผนของหน่วยงาน ในขั้นตอนนี้ ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ของ สำนักงานจังหวัดมักจะนำแผนงาน / โครงการของหน่วยงานต่างๆ มาจัดเป็นหมวดหมู่ตาม ลักษณะของการประสานการปฏิบัติงานโครงการหรือรวมแผนงาน / โครงการไว้ด้วยกันโดยแยก ตามประเภทของโครงการ หรือแยกตามหน่วยงาน หรือแยกตามพื้นที่ดำเนินงาน

(4) การพิจารณาของคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด เป็นการพิจารณาในภาพกว้าง ไม่ได้ลงในรายละเอียดที่จะมุ่งให้เกิดการประสานการปฏิบัติ ประกอบกับมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก เพราะคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภค (กปส.) ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลร่วมเป็นอนุกรรมการในระดับจังหวัดด้วย ดังนั้น จึงต้องรวมเอาแผนงาน / โครงการของ องค์การบริหารส่วนตำบลมาผนวกไว้ในแผนประสานงาน สาธารณสุขปโภคจังหวัดด้วย

ข้อจำกัดในการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค

(1) ปัญหาการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคแล้วเสร็จไม่ทันตามกำหนดเวลา เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องรอการอนุมัติหรือเห็นชอบโครงการจากส่วนกลาง จึงทำให้ การรวบรวมแผนงาน / โครงการที่ได้รับงบประมาณของแต่ละหน่วยงานจัดส่งให้สำนักงานจังหวัดดำเนินการได้ล่าช้า

(2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เข้าใจในแนวทางการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค และไม่เข้าใจวิธีการกรอกแบบฟอร์มที่กำหนดให้ เป็นผลให้การรวบรวมแผนงาน / โครงการเกี่ยวกับสาธารณสุขปโภคไม่ถูกต้อง ขาดความสมบูรณ์ และล่าช้าไม่ทันตามกำหนด

(3) ไม่มีการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของแผนงาน / โครงการของหน่วยงานต่างๆ ทำให้แผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจึงมักเป็นเพียงการนำข้อมูลที่ได้รับจากหน่วยงานส่วนอื่นๆ มารวมเป็นเล่มเพื่อนำเสนอในการประชุมคณะอนุกรรมการฯ พิจารณา

(4) เป็นแผนที่มึพื้นที่เป้าหมายกว้าง มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมากทำให้การประชุมพิจารณาไม่สามารถพิจารณาลงในรายละเอียดของแต่ละแผนงาน / โครงการได้

การใช้ประโยชน์ของแต่ละหน่วยงาน

การใช้ประโยชน์จากแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค พบว่า จังหวัดตัวอย่างในภาพรวมมีการใช้ประโยชน์จากแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคน้อยมาก และสำนักงานจังหวัดก็ไม่ได้มีการติดตามการใช้ประโยชน์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการฯ แล้ว ก็จัดส่งให้ส่วนกลาง และแจกจ่ายให้หน่วยงานในระดับจังหวัด แต่ไม่มีระบบการติดตามผลการปฏิบัติตามแผน

3. การประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค

การแปลงแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัดไปสู่การปฏิบัติ พบว่า จังหวัดตัวอย่างมีการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติเล็กน้อย มีข้อสรุป ดังนี้

3.1 การประสานแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค สำนักงานจังหวัดเป็นเลขานุการคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด ไม่มีบทบาทในการผลักดันให้แผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัดแปลงไปสู่การปฏิบัติ โดยส่วนใหญ่มองว่า เป็นหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงซึ่งก็มีการประสานงานกันโดยตรงอยู่แล้ว สำนักงานจังหวัดควรมอง

และติดตามผลในภาพรวมมากกว่า ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คณะอนุกรรมการ ฯ มีบทบาทเพียงการพิจารณาแผนประสานงานสาธารณสุขปโคคจังหวัดในแต่ละปีเท่านั้น

ในภาพรวมของการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโคค โดยเฉพาะในเขตเมืองยังคงมีปัญหาอยู่ มีการดำเนินงานที่ไม่ประสานกัน เช่น เทศบาลปรับปรุงถนนไปยังไม่ถึงปี การประปา หรือการไฟฟ้าก็มาขุดถนนเพื่อวางท่อ หรือซ่อมท่อทำให้ถนนเสียหาย และเป็นปัญหาการจราจรด้วย

3.2 การประสานการปฏิบัติงานในพื้นที่ เทศบาลในฐานะเจ้าของพื้นที่ที่ต้องมีการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโคค มองว่า ในขณะที่ยังไม่มีระบบหรือแบบแผนที่ดีส่วนใหญ่จึงใช้การประสานอย่างไม่เป็นทางการ สำหรับหน่วยงานรัฐวิสาหกิจมีความเห็นว่าการประสานงานยังมีปัญหา ทั้งจากหน่วยงานเจ้าของถนนและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจเองที่ไม่มีอำนาจตัดสินใจ ขาดความคล่องตัวในการจัดการแก้ปัญหา ต้องขอรับความเห็นชอบจากหน่วยเหนือขึ้นไป

สรุปปัญหาและข้อจำกัดในการประสานงานสาธารณสุขปโคค

1. ไม่ทราบงบประมาณล่วงหน้าเพราะระบบงบประมาณไม่เชื่อมอำนาจ แต่ละหน่วยงานไม่มั่นใจว่าได้รับงบประมาณในการดำเนินการหรือไม่ ทำให้ไม่สามารถแจ้งโครงการให้หน่วยงานอื่นได้รับทราบล่วงหน้าได้จนกว่าจะได้งบประมาณ ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถเสนอขอของบประมาณได้ทัน
2. การจัดสรรงบประมาณมาไม่พร้อมกัน
3. แต่ละหน่วยงานถือกฎหมายคนละฉบับ และมีอำนาจของตัวเองที่จะปกป้องทรัพย์สินของตน ดังนั้นบางครั้งก็เกิดข้อขัดแย้งกันระหว่างหน่วยงานสาธารณสุขปโคค
4. ไม่ให้ความสำคัญกับแผนประสานงานสาธารณสุขปโคค
5. อำนาจของแต่ละหน่วยงานมีจำกัด เช่น แขวงทางมียอำนาจเฉพาะการซ่อมบำรุงทาง ไม่มีอำนาจอนุมัติ อนุญาต การประปาในพื้นที่จังหวัดมีอำนาจเพียงการซ่อมแซมท่อ ขยายเขตไม่เกิน 30 เมตร หรือย้ายท่อไม่เกิน 30 เมตร การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมีอำนาจในการย้ายเสาไฟฟ้าในวงเงิน 50,000 บาท อำนาจส่วนใหญ่เป็นของสำนักงานเขต หรือส่วนกลาง จึงทำให้การประสานงานในระดับจังหวัดทำได้ยากและแก้ปัญหาได้ลำบาก

6. เทศบาลใช้ระยะเวลาในการจัดทำแผนเพียง 6 เดือนก่อนปีงบประมาณ ซึ่งไม่สอดคล้องกับส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจระดับจังหวัดที่จะต้องทำแผนค่าของงบประมาณก่อนล่วงหน้า 1 ปี

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค

จากการสัมภาษณ์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค สรุปได้ ดังนี้

4.1 การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค ควรจะมีอยู่ต่อไป แต่ควรปรับปรุงในด้านระยะเวลาการจัดทำ รูปแบบ และวิธีการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภค ให้เหมาะสม และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เพราะที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน กว่าจะทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคแล้วเสร็จ หน่วยงานต่างๆ ก็ลงมือทำงานตามโครงการไปแล้ว หรือหน่วยงานที่จะต้องประสานงานกันก็ไม่สามารถของงบประมาณมาดำเนินการได้พร้อมๆ กัน ทำให้การจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ

นอกจากนั้น หน่วยงานในจังหวัดตัวอย่างมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

(1) ให้มีแผนประสานงานสาธารณูปโภค แต่อาจต้องปรับปรุงระดับที่ใช้เป็นจุดประสาน

(2) ปรับปรุงระยะเวลาการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคใหม่ เพื่อให้แผนฯ สามารถนำไปใช้ได้ทันกับการบริหารงบประมาณของหน่วยงาน

(3) ขอบเขตของแผนประสานงานสาธารณูปโภค ควรจำกัดเฉพาะในเขตเมืองเท่านั้น ไม่ควรรวมแผนงาน / โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบล หากจะรวมก็ควรเน้นเฉพาะ อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 2 เท่านั้น

(4) ให้จังหวัดจัดทำเฉพาะแผนทิศทาง และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำแผนประสานงานในลักษณะที่เป็นแผนปฏิบัติการ

(5) ไม่ต้องมีแผนประสานงานสาธารณูปโภคในระดับจังหวัด แต่ให้ทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคในระดับท้องถิ่นแทน

4.2 ปรับปรุงโครงสร้างของคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคจังหวัด หน่วยงานในจังหวัดตัวอย่างมีความคิดเห็น ดังนี้

(1) ให้คงคณะอนุกรรมการ ๔ ไว้

(2) ให้ลดขนาดของคณะอนุกรรมการ ๔ ลง

(3) ไม่ควรรวมแผนงาน / โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค (บางจังหวัดเห็นว่า อาจจะยกเว้น อบต. ชั้น 1 และ ชั้น 2 ร่วมเป็นอนุกรรมการฯ ด้วยก็ได้)

(4) ปรับบทบาทของอนุกรรมการฯ ให้ทำหน้าที่เป็นผู้เห็นชอบแผนประสานงานของท้องถิ่น และแก้ไขปัญหาการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกิดขึ้น

(5) เพิ่มศูนย์ประสานงานสาธารณสุขปโภคในระดับท้องถิ่น หรือให้หน่วยงานเจ้าของถนนเป็นแกนในการประชุมประสานการปฏิบัติงานในแต่ละพื้นที่ หรือแต่ละโครงการ

(6) เปลี่ยนฝ่ายเลขานุการ(บางจังหวัดให้สำนักงานจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ บางจังหวัดให้สำนักงานผังเมืองจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ และบางจังหวัดให้เทศบาลเป็นฝ่ายเลขานุการ)

(7) ให้คณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภค เป็นคณะอนุกรรมการหนึ่งในคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเป็นลักษณะบูรณาการ

4.3 อำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการฯ หน่วยงานในจังหวัดตัวอย่างมีความคิดเห็น ดังนี้

(1) คณะอนุกรรมการฯ เป็นองค์กรกำหนดทิศทางการพัฒนาสาธารณสุขปโภค

(2) ควรเพิ่มอำนาจในการประสานงานระหว่างหน่วยงานให้มากขึ้น

(3) ควรให้คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจสั่งให้หน่วยงานสาธารณสุขปโภคปรับเปลี่ยนแผนงาน / โครงการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานสาธารณสุขปโภค

4.4 การประสานแผนงาน / โครงการ หน่วยงานในจังหวัดตัวอย่างมีความคิดเห็น ดังนี้

(1) ควรมีการประสานแผนงาน / โครงการล่วงหน้า เพื่อให้มีระยะเวลาเพียงพอที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้ทัน

(2) ควรมีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ อำนาจในการจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคได้ในระดับจังหวัด ไม่ควรรวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลางทั้งหมด

(3) ควรมีศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคขึ้น เพื่อให้ทำหน้าที่จัดประชุมหรือการแก้ปัญหาการก่อสร้างถนน การก่อสร้างสาธารณสุขปโภคต่างๆ ในพื้นที่

(4) การประสานแผนงาน / โครงการโดยเฉพาะโครงการก่อสร้างถนนใหม่ หรือปรับปรุงถนนขนาดใหญ่ (ของกรมทางหลวง) ควรมีการประสานงานจากส่วนกลางก่อน เนื่องจากอำนาจตัดสินใจต่างๆ อยู่ที่ส่วนกลาง

4.5 การประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภค หน่วยงานในจังหวัดตัวอย่างมีความคิดเห็น ดังนี้

- (1) ควรมีองค์กรที่ทำหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติงานในพื้นที่
- (2) ควรให้หน่วยงานระดับพื้นที่มีอำนาจการตัดสินใจเปลี่ยนแปลงโครงการและการดำเนินโครงการมากขึ้น
- (3) ต้องให้แต่ละหน่วยงานหรือจังหวัดสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนตรงจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภคเพื่อดำเนินโครงการก่อน และจะจัดสรรงบประมาณชดเชยคืนให้กองทุนในภายหลัง

4.6 ข้อเสนอแนะ

- (1) มีการประสานแผนล่วงหน้า 1 ปี เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้วางแผนของงบประมาณได้ทัน หรืออย่างน้อยต้องทราบโครงการล่วงหน้า 3 - 6 เดือน
- (2) ควรมีคณะกรรมการประสานงานในส่วนกลางเพราะอำนาจส่วนใหญ่เป็นของหน่วยงานส่วนกลางโดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณ ส่วนหน่วยงาน ในระดับจังหวัดควรทำหน้าที่ในการประสานการปฏิบัติงานให้ดำเนินการได้สอดคล้องกัน
- (3) การออกแบบถนนควรมีพื้นที่สาธารณูปโภคประมาณ 1.5 เมตร ทั้งสองข้าง
- (4) ควรมีการประสานงานในระดับส่วนกลาง โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่ ควรประสานงานตั้งแต่ระดับการขออนุมัติโครงการ โดยกระทรวงมหาดไทย หรือ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะเป็นหน่วยกลั่นกรองโครงการของทุกหน่วยงาน
- (5) ควรเสนอเป็นโครงการโดยตั้งงบประมาณไว้สำหรับเป็นงบก่อสร้าง รื้อย้ายด้วย ส่วนที่มาของงบประมาณอาจจะมาจากแต่ละหน่วยงาน แต่ในการทำสัญญาจ้างควรเป็นสัญญาเดียว
- (6) มีคณะทำงานในระดับเทศบาล เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยจัดทำแผนประสานการปฏิบัติงาน และให้คณะกรรมการระดับจังหวัดให้ความเห็นชอบ
- (7) คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด เห็นว่าควรให้สำนักงานจังหวัด เป็นเลขานุการ แต่ต้องเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ใหม่

(8) การเสนอโครงการสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ ควรมีหน่วยงานกลางที่จะรวมโครงการของทุกหน่วยไว้ด้วยกันในการเสนอของบประมาณ โดยประสานงานกันตั้งแต่ขั้นการออกแบบก่อสร้าง ส่วนงบประมาณอาจใช้งบเดียวกัน หรือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตัดโอนงบประมาณมารวมกัน การดำเนินงานจะใช้คณะกรรมการร่วม หรือแยกเป็นส่วนๆ ก็ได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. กำหนดขอบเขตการประสานงานสาธารณูปโภคให้ชัดเจน โดยเฉพาะพื้นที่ที่จำเป็นต้องมีการประสานงานสาธารณูปโภคควรกำหนดเฉพาะในเขตเมือง คือ เขตเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 และ ชั้น 2 ที่มีลักษณะเป็นเมืองและติดกับเขตเทศบาล
2. กำหนดวัตถุประสงค์การประสานงานสาธารณูปโภคให้ชัดเจน โดยเน้นว่าการประสานงานสาธารณูปโภคเป็นการดำเนินงานเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการขุดถนนและลดผลกระทบที่เกิดจากการขุดถนนบ่อยครั้ง เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างสาธารณูปโภคในพื้นที่เดียวกันหรือโครงการเดียวกัน
3. ควรมีการมอบอำนาจในการบริหารงบประมาณ ให้กับหน่วยงานในระดับจังหวัดเพิ่มขึ้นเพื่อให้มีความคล่องตัวในการตัดสินใจ และดำเนินงานให้ทันกับการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ การประปาส่วนภูมิภาค เป็นต้น

ข้อเสนอแนะการบริหารการประสานงานสาธารณูปโภค

แนวทางในการบริหารงานเพื่อให้การประสานงานสาธารณูปโภคในระดับจังหวัดที่เน้นเฉพาะพื้นที่ในเขตเมืองมีประสิทธิภาพนั้น ควรมีการปรับปรุงการบริหารงานใหม่ ดังนี้

แนวทางที่ 1 ยึดการประสานแผนเป็นหลัก

1. รูปแบบและวิธีการจัดทำแผน

แนวทางที่ 1 เป็นแนวทางที่เน้นการใช้วิธีการประสานแผนเป็นหลัก โดยการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคใหม่ ด้วยการแบ่งแผนสาธารณูปโภคออกเป็น 3 ระดับ และให้มีรูปแบบและวิธีการจัดทำแผน ดังนี้

1.1 แผนพัฒนาสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัด 5 ปี เป็นแผนระยะยาว (5 ปี) เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาสาธารณสุขปโภคของจังหวัดในภาพรวม เป็นแผนแม่บทที่จะบ่งบอกทิศทางการขยายตัวของเขตเมือง บวกทิศทางของการพัฒนาเส้นทางคมนาคมของจังหวัด เพื่อเป็นแผนชี้้นำการพัฒนาสาธารณสุขปโภคสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องใช้แผนนี้เป็นกรอบในการจัดทำแผนประจำปี

ลักษณะของแผน ต้องมีความชัดเจนในพื้นที่ดำเนินการ เป้าหมาย ปีที่จะดำเนินการ และวงเงินงบประมาณ สำหรับระยะเวลาการจัดทำแผนพัฒนาสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัด 5 ปี ควรดำเนินการไปควบคู่กับแผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี

องค์กรรับผิดชอบ การจัดทำให้เป็นหน้าที่ของคณะอนุกรรมการพัฒนาสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัด โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่รับผิดชอบเป็นประธาน มีสำนักงานผังเมืองจังหวัดเป็นเลขานุการ คณะอนุกรรมการประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัด

1.2 แผนพัฒนาสาธารณสุขปโภคประจำปี เป็นแผนที่บอกเป้าหมายการดำเนินงานสาธารณสุขปโภคที่จะเกิดขึ้นในปีงบประมาณเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการได้ประสานงานกัน

ลักษณะของแผน เป็นแผนระดับเทศบาลที่ต้องมีความชัดเจนในจุดดำเนินการ เป้าหมาย ปริมาณงาน ระยะเวลาดำเนินงาน และงบประมาณที่คาดว่าจะได้รับ สำหรับระยะเวลาการจัดทำแผนพัฒนาสาธารณสุขปโภคประจำปี ควรดำเนินการในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายนก่อนถึงปีงบประมาณ

วิธีการจัดทำแผน

(1) รวบรวมแผนงาน / โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาจัดสรรงบประมาณเบื้องต้นจากหน่วยงานต้นสังกัดแล้ว โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

(1.1) ส่วนแรก เป็นการรวบรวมแผนงาน / โครงการทั้งหมด เพื่อพิจารณาถึงการพัฒนาสาธารณสุขปโภคในภาพรวมของจังหวัด ว่าสอดคล้องกับแผนพัฒนาสาธารณสุขปโภค 5 ปี หรือไม่

(1.2) ส่วนที่ 2 เป็นการประสานโครงการ เน้นเฉพาะโครงการที่ต้องมีการประสานการปฏิบัติงานระหว่าง 2 หน่วยงานขึ้นไป

- (2) ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมีโครงการจำนวนมาก หากประสานในรายละเอียดทุกโครงการจะซับซ้อนมาก ดังนั้น ในส่วนที่ 2 จึงควรมีแนวทางในการจัดทำแผนประสานงาน ดังนี้
- (2.1) การประสานแผนในส่วนที่ 2 นี้ ควรใช้พื้นที่ดำเนินการเป็นจุดประสานโครงการ โดยพิจารณาจากจุดดำเนินการของโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ และจัดกลุ่มโครงการที่ดำเนินการในจุดพื้นที่เดียวกัน ในถนนเส้นเดียวกัน เพื่อความชัดเจนในการดำเนินงาน
- (2.2) ควรใช้แผนที่มาประกอบในการพิจารณาด้วย โดยการให้สีในถนนที่จะมีโครงการปรับปรุงหรือก่อสร้าง และพิจารณาว่ามีหน่วยงานใดที่ต้องเกี่ยวข้องบ้างและควรมีการดำเนินการอย่างไร เช่น เทศบาลมีโครงการปรับปรุงขยายถนน ก. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดต้องย้ายเสาไฟฟ้าหรือไม่ การประปาจังหวัดต้องย้ายท่อประปาหรือไม่ แขวงทางจังหวัดต้องปรับปรุงถนนที่เชื่อมต่อหรือไม่
- (2.3) หน่วยงานใดที่ต้องมีส่วนเกี่ยวข้องหากไม่มีแผนงาน / โครงการ ก็ควรที่จะขอโครงการเพิ่มเติม หรือมีโครงการแต่ไม่ตรงจุดดำเนินการก็ควรปรับปรุงจุดดำเนินงานให้สอดคล้องกัน
- (3) เมื่อคณะทำงานพัฒนาสาธารณูปโภค จัดทำแผนพัฒนาสาธารณูปโภคประจำปีเสร็จแล้ว ให้เสนอคณะอนุกรรมการฯ ให้ความเห็นชอบ โดยควรพิจารณาในประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น คือ (1) โครงการพัฒนาสาธารณูปโภค สอดคล้องกับแผนพัฒนาสาธารณูปโภค 5 ปี หรือไม่อย่างไร (2) พิจารณาโครงการที่ต้องมีการประสานงานกัน โดยเฉพาะโครงการที่มีปัญหาในการประสานงานที่คณะทำงานพัฒนาสาธารณูปโภคระดับเทศบาลไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้

องค์กรรับผิดชอบ การจัดทำให้เป็นหน้าที่ของคณะทำงานพัฒนาสาธารณูปโภคระดับเทศบาล โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นประธาน มีปลัดเทศบาลเป็นเลขานุการ คณะทำงานประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เทศบาล ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 และ ชั้น 2 ที่มีลักษณะเป็นเมืองและติดกับเขตเทศบาล

1.3 แผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค เป็นแผนปฏิบัติการที่บอกระยะเวลา ขั้นตอน และวิธีการดำเนินงานในแต่ละโครงการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการได้ประสานการปฏิบัติงาน ควรเป็นแผนลักษณะ Work Plan โดยหน่วยงานเจ้าของพื้นที่เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำ Work Plan ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปของคณะทำงานประสานงานโครงการสาธารณสุขปโภค โดยมีหัวหน้าหน่วยงานเจ้าของโครงการหลักเป็นหัวหน้า มีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนผู้รับจ้างโครงการหลัก และผู้ที่หัวหน้าคณะทำงานเห็นสมควรให้เป็นคณะทำงาน โดยให้หัวหน้าคณะทำงานแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นเลขานุการ

2. โครงสร้างการบริหาร

เพื่อให้การบริหารการประสานงานสาธารณสุขปโภคตามแนวทางที่ 1 บรรลุผล ควรปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน ดังนี้

2.1 คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภค เป็นคณะกรรมการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานสาธารณสุขปโภค พ.ศ. 2540 โดยปรับอำนาจหน้าที่ใหม่ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ (1) รับทราบแผนพัฒนาสาธารณสุขปโภค 5 ปี ของจังหวัด (2) กำหนดมาตรการและแนวทางในการประสานงานสาธารณสุขปโภค (3) เป็นศูนย์กลางประสานการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง เพื่อสนับสนุนการประสานงานในระดับภูมิภาค (4) เป็นองค์รกลกลางในการประสานงานสาธารณสุขปโภคที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ และ (5) พิจารณาข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานในส่วนที่เกี่ยวกับการประสานงานสาธารณสุขปโภค และให้มีอำนาจให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามที่คณะกรรมการมีมติให้ดำเนินการ

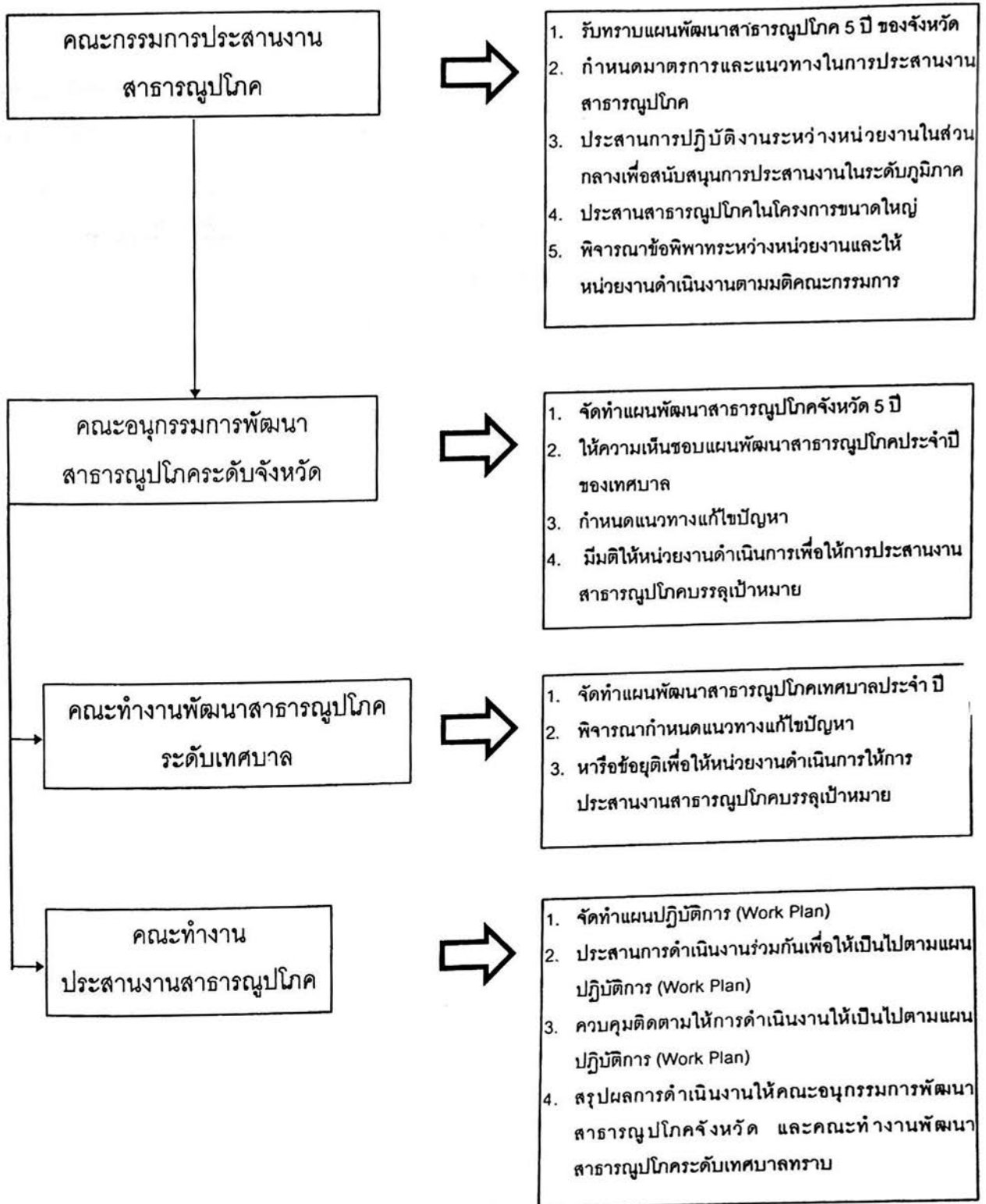
2.2 คณะอนุกรรมการพัฒนาสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการประกอบด้วย รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นรองประธาน หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นายกเทศมนตรีเทศบาล ประธานกรรมการบริหาร อบต. ชั้น 1 และชั้น 2 ที่มีลักษณะเป็นเมืองและติดกับเขตเทศบาล และมีสำนักงานผังเมืองจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ (1) จัดทำแผนพัฒนาสาธารณสุขปโภค 5 ปี (2) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาสาธารณสุขปโภคประจำปีของเทศบาล (3) พิจารณากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา และ (4) มีมติให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการ เพื่อให้การประสานงานสาธารณสุขปโภคบรรลุเป้าหมายตามแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคประจำปีของเทศบาลต่างๆ

2.3 คณะทำงานพัฒนาสาธารณสุขปโภคระดับเทศบาล โดยมีนายกเทศมนตรีเป็นประธานคณะทำงาน คณะทำงานประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 และชั้น 2 ที่มีลักษณะเป็นเมืองและติดกับเขตเทศบาล โดยมีปลัดเทศบาลทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะทำงาน และผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากองช่าง และผู้อำนวยการหรือหัวหน้าสำนักงานปลัดเทศบาลเป็นผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ (1) จัดทำแผนพัฒนาสาธารณสุขปโภคประจำปี ในพื้นที่รับผิดชอบ (2) พิจารณากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา และ (3) หรือข้อยุติเพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการให้การประสานงานสาธารณสุขปโภคบรรลุเป้าหมายตามแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคประจำปีของเทศบาล

2.4 คณะทำงานประสานงานสาธารณสุขปโภค มีหัวหน้าหน่วยงานเจ้าของโครงการหลักเป็นหัวหน้า มีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนผู้รับจ้างโครงการหลัก และผู้ที่เกี่ยวข้องที่เห็นว่าคณะทำงานเห็นสมควรให้เป็นคณะทำงาน โดยให้หัวหน้าคณะทำงานแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการเป็นเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ (1) จัดทำแผนปฏิบัติการ (Work Plan) (2) ประสานการดำเนินงานร่วมกันให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ (Work Plan) (3) ควบคุมติดตามการดำเนินงานเป็นไปตามแผนปฏิบัติการ (Work Plan) และ (4) สรุปผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการพัฒนาสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัด และคณะทำงานพัฒนาสาธารณสุขปโภคระดับเทศบาลทราบทุกระยะ

แผนภูมิที่ 10 โครงสร้าง และภารกิจการประสานงานสาธารณสุขปโภคตามแนวทางที่ 1

แนวทางที่ 2 ยึดการประสานการปฏิบัติเป็นหลัก

1. รูปแบบและวิธีการประสานงาน

ข้อมูลจากการศึกษาพบว่า แผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัดมีการใช้ประโยชน์น้อยมาก ดังนั้น จึงเห็นว่าการประสานงานสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัดควรยึดการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับปฏิบัติเป็นหลักมากกว่าการใช้แผนประสานงานสาธารณสุขปโภคเป็นเครื่องมือซึ่งเป็นการประสานงานในเบื้องต้นเท่านั้น จึงเสนอแนวทางการประสานงานสาธารณสุขปโภคในระดับจังหวัดดังนี้

1.1 แผนประสานงานสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัดประจำปี ควรเป็นแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อประสานการดำเนินงานสาธารณสุขปโภคที่จะเกิดขึ้นในปีงบประมาณเพื่อให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการได้เตรียมการประสานงานกันเบื้องต้นก่อน แผนฯ นี้ควรจัดทำในช่วงเวลาที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้รับทราบผลการพิจารณาแผนงาน / โครงการในเบื้องต้นแล้ว โดยมีแนวทางการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคระดับจังหวัดประจำปี ดังนี้

ลักษณะของแผน เป็นแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคระดับท้องถิ่นที่ต้องทราบข้อมูลการพิจารณาแผนงาน / โครงการในเบื้องต้นของหน่วยงานต่างๆ ยกเว้นในส่วนของหน่วยงานเจ้าของถนนที่ควรมีความชัดเจนในจุดดำเนินการ เป้าหมาย ปริมาณงาน ระยะเวลา ดำเนินงาน และงบประมาณที่คาดว่าจะได้รับ สำหรับระยะเวลาการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคประจำปี ควรดำเนินการในช่วงเดือนมิถุนายน - กันยายนก่อนถึงปีงบประมาณซึ่งเป็นช่วงที่ทราบผลการพิจารณาเบื้องต้นแล้ว

วิธีการจัดทำแผน

ให้รวบรวมแผนงาน / โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาเบื้องต้นจากหน่วยงานต้นสังกัดแล้ว โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

- (1) ส่วนแรก เป็นการรวบรวมแผนงาน / โครงการทั้งหมด เพื่อพิจารณาแนวทางการพัฒนาสาธารณสุขปโภคในภาพรวมของพื้นที่ ในเขตรับผิดชอบของท้องถิ่น ว่ามีโครงการใดบ้างที่จะดำเนินงานในปีงบประมาณ เพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมการประสานการปฏิบัติงานต่างๆ ไป
- (2) ส่วนที่ 2 เน้นการประสานโครงการเฉพาะโครงการที่ต้องมีการประสานการปฏิบัติงานระหว่าง 2 หน่วยงานขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละหน่วยงานมี

โครงการจำนวนมาก หากประสานในรายละเอียดทุกโครงการจะซับซ้อน
 ดังนั้น ในส่วนที่ 2 จึงควรมีแนวทางในการจัดทำแผนประสานงาน โดยใช้
 พื้นที่ดำเนินการเป็นจุดประสานโครงการ ควรใช้แผนที่มาประกอบในการ
 วางแผน โดยพิจารณาจุดดำเนินการของโครงการของหน่วยงานต่างๆ ว่า
 มีความสอดคล้องกันหรือไม่ และจัดกลุ่มโครงการที่ดำเนินการในจุดพื้นที่
 เดียวกัน ในถนนเส้นเดียวกัน เพื่อความชัดเจนในจุดดำเนินงาน และ
 ต้องวางแนวทางในการประสานงานเบื้องต้นไว้ คือ ต้องกำหนดว่ามี
 หน่วยงานใดที่ต้องเกี่ยวข้องบ้าง และควรมีแผนการดำเนินการร่วมกัน
 อย่างไร เพื่อให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เตรียมการขออนุมัติโครงการ
 และงบประมาณเพิ่มเติม หรือมีโครงการแต่ไม่ตรงจุดดำเนินการก็ควร
 ปรับปรุงจุดดำเนินงานให้สอดคล้องกัน

- (3) เมื่อจัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคประจำปีของแต่ละท้องถิ่น
 เสร็จแล้ว ให้เสนอคณะอนุกรรมการฯ ระดับจังหวัด พิจารณาให้ความ
 เห็นชอบ โดยควรพิจารณาในประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น คือ (1) โครงการ
 พัฒนาสาธารณูปโภคสอดคล้องกับแผนพัฒนาสาธารณูปโภคจังหวัด 5 ปี
 หรือไม่อย่างไร (2) พิจารณาโครงการที่ต้องมีการประสานงานกัน โดยเฉพาะโครงการที่มีปัญหาในการประสานงาน ที่คณะทำงานพัฒนา
 สาธารณูปโภคระดับท้องถิ่นไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ และรวบรวมเป็น
 แผนประสานงานสาธารณูปโภคประจำปีในระดับจังหวัดต่อไป

องค์กรรับผิดชอบ

(1) ให้มีคณะทำงานศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคระดับท้องถิ่น
 โดยมีนายกเทศมนตรีหรือประธานกรรมการบริหาร อบต. ชั้น 1 หรือ ชั้น 2 เป็นประธาน มีปลัด
 เทศบาลหรือปลัด อบต. เป็นเลขานุการ คณะทำงานประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน
 พื้นที่ท้องถิ่น ทำหน้าที่จัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคระดับท้องถิ่น

(2) ให้มีคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณูปโภคระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่า
 ราชการจังหวัดเป็นประธาน คณะอนุกรรมการประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีสำนักงาน
 จังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ ทำหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนประสานงานสาธารณูปโภค
 ระดับท้องถิ่น แก้ไขปัญหาการประสานงานที่เกินอำนาจของท้องถิ่น และจัดทำแผนประสานงาน
 สาธารณูปโภคระดับจังหวัด

1.2 ศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค

จัดตั้งศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคระดับเทศบาลขึ้นทุกเทศบาล และ อบต. ชั้น 1 และ 2 เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคต่อ เนื่องจากแผนประสานงานสาธารณสุขปโภค

การจัดองค์กรศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค

- (1) ให้เทศบาลทุกแห่ง และ อบต.ชั้น 1 และชั้น 2 จัดตั้งศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคขึ้น
- (2) ให้มีคณะทำงานศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคระดับท้องถิ่น ขึ้นทำหน้าที่บริหารศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคท้องถิ่น

วิธีการทำงาน

- (1) ให้ศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคระดับท้องถิ่น ทำหน้าที่จัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคของท้องถิ่น และทำหน้าที่เป็นองค์กรประสานการปฏิบัติงานโครงการต่างๆ ในพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาล
- (2) ศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคระดับท้องถิ่นต้องนำแผนงาน / โครงการสาธารณสุขปโภคที่มีการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมในพื้นที่ของท้องถิ่นมาพิจารณากำหนดแนวทางการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ในขั้นการจัดทำแผน การกำหนดแผนปฏิบัติการ และในระหว่างดำเนินงานตามโครงการ
- (3) ศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคระดับท้องถิ่นต้องมีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคในพื้นที่ของท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อย 2 เดือนต่อครั้ง
- (4) ศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคระดับท้องถิ่น ควรพิจารณาในรายละเอียดของการประสานงาน ปัญหาที่เป็นผลกระทบต่อประชาชน และปัญหาในการดำเนินงานโครงการ เพื่อหาทางแก้ไข หากไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อาจจะเนื่องมาจากข้อจำกัดของกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ หรืองบประมาณให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอให้คณะอนุกรรมการฯ จังหวัด พิจารณาแก้ไขต่อไป และหากคณะอนุกรรมการฯ จังหวัดไม่

สามารถแก้ไขได้ให้เสนอเรื่องให้คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขภาค
พิจารณาต่อไป

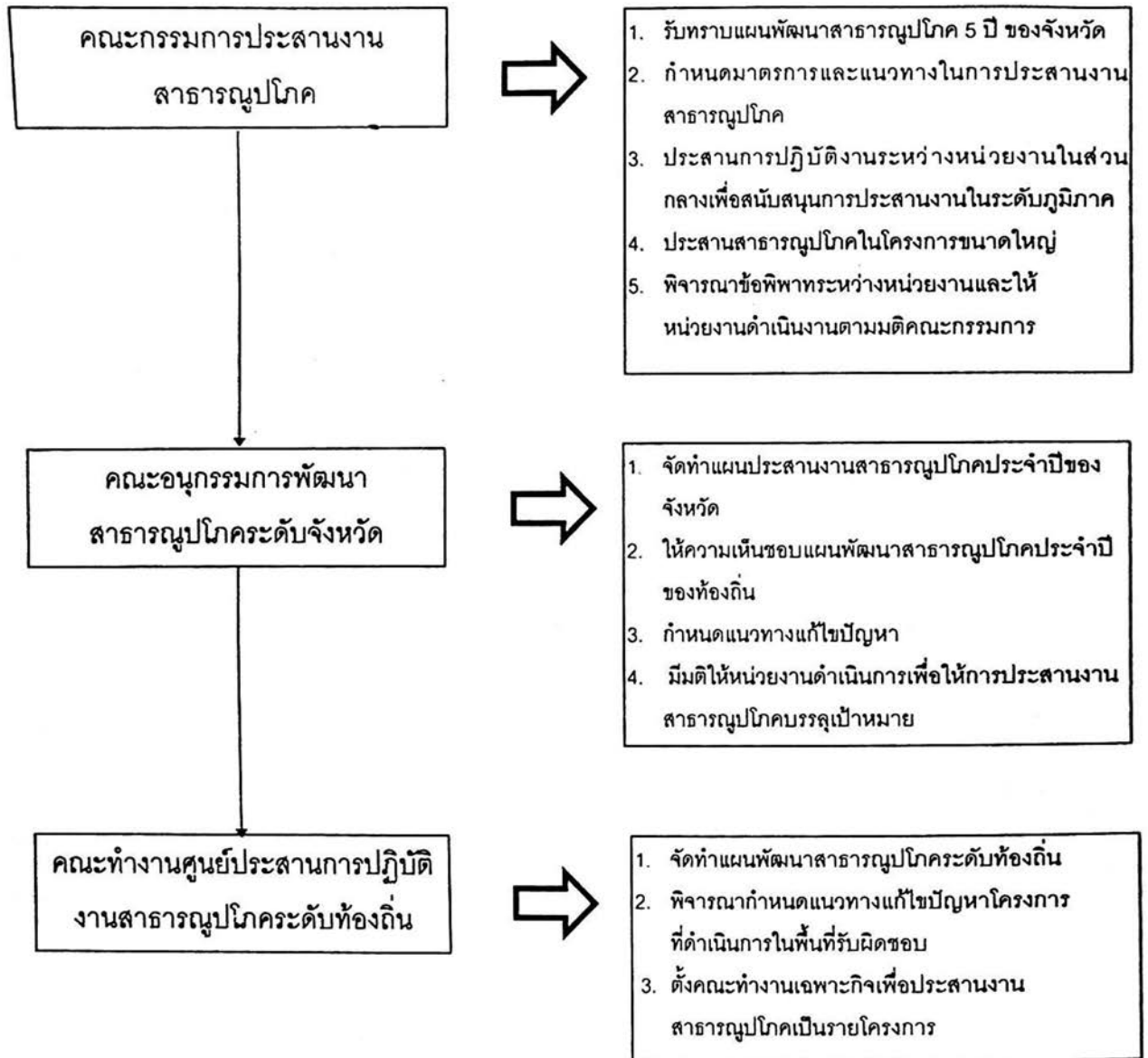
2. โครงสร้างการบริหาร

2.1 คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขภาค เป็นคณะกรรมการตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานสาธารณสุขภาค พ.ศ. 2540 โดยปรับอำนาจหน้าที่ใหม่
โดยให้มีอำนาจหน้าที่ (1) รับทราบแผนพัฒนาสาธารณสุขภาค 5 ปี ของจังหวัด (2) กำหนด
มาตรการและแนวทางในการประสานงานสาธารณสุขภาค (3) เป็นศูนย์กลางประสานการปฏิบัติ
งานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง เพื่อสนับสนุนการประสานงานในระดับภูมิภาค
(4) เป็นองค์กรกลางในการประสานงานสาธารณสุขภาคที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ และ (5)
พิจารณาข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประสานงานสาธารณสุขภาค และให้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามที่คณะกรรมการมีมติให้ดำเนินการ

2.2 คณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขภาคระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการ
จังหวัดเป็นประธาน คณะอนุกรรมการประกอบด้วย รองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย
เป็นรองประธาน หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นายกเทศมนตรีทุกเทศบาล ประธานกรรมการ
บริหาร อบต. ชั้น 1 และชั้น 2 และสำนักงานจังหวัดเป็นเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ (1) จัดทำ
แผนประสานงานสาธารณสุขภาคประจำปีของจังหวัด (2) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนพัฒนา
สาธารณสุขภาคประจำปีของเทศบาล (3) พิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา และ (4) มีมติ
ให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการเพื่อให้การประสานงานสาธารณสุขภาคบรรลุเป้าหมายตามแผน
ประสานงานสาธารณสุขภาคประจำปีของท้องถิ่นต่างๆ

2.3 ศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขภาคระดับท้องถิ่น มีคณะทำงาน
ศูนย์ประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขภาคระดับท้องถิ่นเป็นคณะผู้บริหารศูนย์ฯ มีนายกเทศมนตรี
หรือประธานกรรมการบริหาร อบต. ชั้น 1 หรือ ชั้น 2 เป็นประธาน คณะทำงานประกอบด้วย
หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เทศบาลหรือ อบต. มีปลัดเทศบาลหรือปลัด อบต. เป็น
เลขานุการ ผู้อำนวยการหรือหัวหน้ากองช่าง และ/หรือ หัวหน้าสำนักงานปลัดเทศบาล เป็นผู้ช่วย
เลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ (1) จัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขภาคระดับเทศบาล (2)
พิจารณากำหนดรายละเอียดในการประสานงานโครงการสาธารณสุขภาคในพื้นที่รับผิดชอบ และ
(3) ตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจขึ้นมารับผิดชอบในการประสานงานเป็นรายโครงการได้ตามความ
เหมาะสม

แผนภูมิที่ 11 โครงสร้าง และภารกิจการประสานงานสาธารณสุขปโภคตามแนวทางที่ 2

บรรณานุกรม

- ธวัช วิชัยดิษฐ. "การพัฒนารัฐวิสาหกิจ : การสร้างความพร้อมเพื่อรับการพัฒนาไปสู่สังคม
อุตสาหกรรมใหม่." เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร,
ปีการศึกษา 2534 - 2535.
- นโยบายและแผนมหาดไทย, สำนัก. "ประสานการวางแผนพัฒนาจังหวัด" คู่มือปฏิบัติงาน
โครงการพัฒนาจังหวัด ปี 2536. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสยามรัตนพิมพ์. ไม่
ปรากฏปีที่พิมพ์.
- นิรันดร์ชัย เพชรสิงห์. "ยุทธศาสตร์การวางแผนเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดใน อนาคต."
เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, ปีการศึกษา 2536 - 2537.
- สุสดี สัตยมานะ. รัฐวิสาหกิจไทย : องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2529.
- ไพโรจน์ ลิตปรีชา และคณะ. "การวางแผนพัฒนาชนบทระดับจังหวัด" รายงานการวิจัยเสนอต่อ
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2534.
- มนุชญ์ วัฒนโกเมร. "ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด." เอกสารวิจัยส่วนบุคคล
วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน, ปีการศึกษา 2534 - 2535
- วิบูลย์ คูทรัพย์. "การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่
8 (ปี 2544)." เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ปีการศึกษา
2537-2538 .
- วีระพล สมมาตย์. "ศักยภาพของสำนักงานจังหวัดด้านการวางแผนพัฒนา." ภาคนิพนธ์
คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2539.
- สถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการและสำนักนโยบายและแผนมหาดไทย. การ
ปรับปรุงประสิทธิภาพสำนักงานจังหวัดด้านการวางแผนพัฒนาจังหวัด. ไม่ปรากฏ
สถานที่พิมพ์, 2534.
- แสงชัย สุนทรวัฒน์. "การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ : กรณี ศึกษา
องค์การฟอกหนัง." เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
ภาครัฐร่วมเอกชน, ปีการศึกษา 2533.

สำนักนายกรัฐมนตรี. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานสาธารณูปโภค พ.ศ.

2540. เอกสารจัดสำเนา.

องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย. คู่มือปฏิบัติงาน. เอกสารจัดสำเนา. ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.

ภาคผนวก

ผนวก ก

บัญชีรายชื่อส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และเทศบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1. จังหวัดเชียงใหม่

- 1.1 สำนักงานจังหวัด
- 1.2 สำนักงานโยธาธิการจังหวัด
- 1.3 สำนักงานแขวงการทางเชียงใหม่ที่ 1 และ
- 1.4 สำนักงานแขวงการทางเชียงใหม่ที่ 2
- 1.5 ผังเมืองจังหวัด
- 1.6 สำนักงานการประปาเชียงใหม่
- 1.7 สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด
- 1.8 โทรศัพทจังหวัด
- 1.9 สำนักงานประปาเขต 9 เชียงใหม่
- 1.10สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 ภาคเหนือ เชียงใหม่
- 1.11เขตโทรศัพทภาคเหนือที่ 1
- 1.12เทศบาลนครเชียงใหม่

2. จังหวัดลำพูน

- 2.1 สำนักงานจังหวัด
- 2.2 สำนักงานโยธาธิการจังหวัด
- 2.3 สำนักงานแขวงการทาง
- 2.4 สำนักงานการประปาลำพูน
- 2.5 สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด
- 2.6 เทศบาลเมืองลำพูน
- 2.7 เทศบาลตำบลอุโมงค์

3. จังหวัดเลย

- 3.1 สำนักงานจังหวัด
- 3.2 สำนักงานโยธาธิการจังหวัด
- 3.3 สำนักงานแขวงการทาง
- 3.4 สำนักงานการประปาเลย
- 3.5 สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด
- 3.6 เทศบาลเมืองเลย

4. จังหวัดสงขลา

- 4.1 สำนักงานจังหวัด
- 4.2 สำนักงานโยธาธิการจังหวัด
- 4.3 สำนักงานแขวงการทางที่ 1
- 4.4 สำนักงานการประปาสงขลา
- 4.5 สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขนาดใหญ่
- 4.6 โทรศัพท์จังหวัด
- 4.7 สำนักงานประปาเขต 5 สงขลา
- 4.8 เทศบาลนครขนาดใหญ่
- 4.9 เทศบาลเมืองสงขลา
- 4.10 เทศบาลตำบลสะเดา
- 4.11 เทศบาลตำบลนาพรุ

5. จังหวัดสตูล

- 5.1 สำนักงานจังหวัด
- 5.2 สำนักงานโยธาธิการจังหวัด
- 5.3 ผังเมืองจังหวัด
- 5.4 สำนักงานแขวงการทาง
- 5.5 สำนักงานการประปาสตูล
- 5.6 สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด
- 5.7 เทศบาลเมืองสตูล
- 5.8 เทศบาลตำบลจลุง

6. จังหวัดระยอง

- 6.1 สำนักงานจังหวัด
- 6.2 สำนักงานโยธาธิการจังหวัด
- 6.3 สำนักงานแขวงการทาง
- 6.4 สำนักงานการประปาระยอง
- 6.5 สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด
- 6.6 โทรศัพท์จังหวัด
- 6.7 เทศบาลเมืองระยอง
- 6.8 เทศบาลตำบลมาบตาพุด
- 6.9 เทศบาลเมืองแกลง

ผนวก ข

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการประสานงานสาธารณูปโภค

พ.ศ. 2540

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานด้านสาธารณูปโภค พ.ศ.2529 ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน เพื่อให้มีการประสานงานในด้านโครงการ แผนงาน และการปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานสาธารณูปโภค อันจะทำให้การดำเนินการเป็นระบบและต่อเนื่อง และเกิดประสิทธิภาพแก่งานสาธารณูปโภคของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 (8) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานสาธารณูปโภค พ.ศ. 2540"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานด้านสาธารณูปโภค พ.ศ. 2529

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"งานสาธารณูปโภค" หมายความว่า การก่อสร้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษางานอันเกี่ยวกับการประปา การไฟฟ้า การสื่อสาร การโทรคมนาคม การระบายน้ำ ระบบการขนส่งปิโตรเลียมโดยทางท่อ ทางหลวง ทางรถไฟ และการอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งดำเนินการในระดับพื้นดิน ใต้พื้นดิน หรือเหนือพื้นดิน

"หน่วยงาน" หมายความว่า หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานเอกชน บรรดาที่มีอำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการเกี่ยวกับงานสาธารณูปโภค

"โครงการ" หมายความว่า กิจกรรมที่หน่วยงานกำหนดขึ้น เพื่อดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเกี่ยวกับงานสาธารณูปโภค

"แผนงาน" หมายความว่า กลุ่มโครงการที่หน่วยงานกำหนดขึ้นในลักษณะประสานสัมพันธ์กัน เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์หรือแก้ไขปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง

"แผนประสานงานสาธารณูปโภค" หมายความว่า โครงการหรือแผนงานของหน่วยงานที่นำมาประสานกัน

ข้อ 5 ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด 1

คณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภค

.....

ข้อ 6 ให้มีคณะกรรมการประสานงานสาธารณูปโภค เรียกโดยย่อว่า "กปส." ประกอบด้วย

(1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	เป็นประธานกรรมการ
(2) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นรองประธานกรรมการ
(3) อัยการสูงสุดหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(4) ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(5) เลขาธิการคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบกหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(6) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(7) อธิบดีกรมการขนส่งทางบกหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(8) อธิบดีกรมทางหลวงหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(9) อธิบดีกรมการปกครองหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ
(10) อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทน	เป็นกรรมการ

- (11) อธิบดีกรมที่ดินหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (12) อธิบดีกรมโยธาธิการหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (13) อธิบดีกรมการผังเมืองหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (14) เลขาธิการสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (15) ผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทราหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (16) ผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐมหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (17) ผู้ว่าราชการจังหวัดนนทบุรีหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (18) ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานีหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (19) ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรปราการ หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (20) ผู้ว่าราชการจังหวัดสมุทรสาครหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (21) ปลัดกรุงเทพมหานครหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (22) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านให้คำปรึกษากฎหมาย กระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการ
- (23) ผู้ช่วยปลัดกระทรวงมหาดไทยที่ ได้รับมอบหมาย เป็นกรรมการ
- (24) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ ป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (25) ผู้ว่าการการเคหะแห่งชาติหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (26) ผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (27) ผู้ว่าการการประปานครหลวงหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (28) ผู้ว่าการการประปาสวนภูมิภาค หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (29) ผู้ว่าการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (30) ผู้ว่าการการไฟฟ้านครหลวงหรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (31) ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหรือผู้แทน เป็นกรรมการ

- (32) ผู้ว่าการการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ
หรือผู้แทน
- (33) ผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ
หรือผู้แทน
- (34) ผู้อำนวยการองค์การขนส่งมวลชน
กรุงเทพ หรือผู้แทน เป็นกรรมการ
- (35) ผู้อำนวยการองค์การโทรศัพท์ เป็นกรรมการ
แห่งประเทศไทยหรือผู้แทน
- (36) ผู้อำนวยการองค์การรถไฟฟ้า เป็นกรรมการ
มหานครหรือผู้แทน
- (37) ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผน เป็นกรรมการและเลขานุการ
สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงมหาดไทย
- (38) ผู้อำนวยการส่วนนโยบายเมือง เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
และโครงสร้างพื้นฐาน สำนักงานนโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย
- (39) เจ้าหน้าที่ในสังกัดส่วนนโยบายเมืองและ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
โครงสร้างพื้นฐาน สำนักงานนโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย
ที่ได้รับมอบหมาย

ให้ส่วนนโยบายเมืองและโครงสร้างพื้นฐานในสำนักงานนโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการ กปส.

ข้อ 7 ให้ กปส. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ให้ความเห็นชอบแผนประสานงานสาธารณูปโภค
- (2) กำหนดมาตรการและแนวทางในการประสานงานสาธารณูปโภคให้
สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (3) เป็นศูนย์กลางประสานการปฏิบัติงาน ตามแผนประสานงาน
สาธารณูปโภครวมทั้งการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการดำเนินการตามมาตรการและแนว
ทางที่กำหนดไว้

(4) จัดทำข้อตกลงการใช้พื้นที่ได้ผิวดถนน บนถนน หรือเหนือพื้นถนน โดยจัดทำแผนที่ผังชำงานสาธารณูปโภคและกำหนดมาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวกับงานสาธารณูปโภคทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(5) แต่งตั้งคณะกรรมการประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติการตามที่ กปส. มอบหมาย

(6) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

หมวด 2

การดำเนินการประสานงานสาธารณูปโภค

.....

ข้อ 8 ให้สำนักงานเลขานุการ กปส. จัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคเสนอต่อ กปส.

ข้อ 9 ในเขตจังหวัดอื่น นอกจากเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครปฐม จังหวัดนนทบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดสมุทรสาคร กปส. จะกำหนดให้คณะกรรมการประจำจังหวัดเป็นผู้จัดทำแผนประสานงานสาธารณูปโภคสำหรับจังหวัดนั้น เสนอต่อ กปส. แทนสำนักงานเลขานุการ กปส. ก็ได้

ข้อ 10 เมื่อ กปส. ให้ความเห็นชอบแผนประสานงานสาธารณูปโภคแล้ว หน่วยงานต้องใช้แผนดังกล่าวเป็นแนวทางในการดำเนินงานสาธารณูปโภค

ข้อ 11 ในกรณีที่แผนประสานงานสาธารณูปโภคกำหนดให้หน่วยงานใดซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ ต้องจัดทำงานสาธารณูปโภคใดเป็นการเร่งด่วน แต่หน่วยงานนั้นมิได้จัดตั้งหรือได้รับจัดสรรงบประมาณสำหรับการนั้นไว้หรือได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการนั้น แต่ไม่เพียงพอและไม่สามารถจัดตั้งงบประมาณเพิ่มเติมได้ ให้หน่วยงานนั้นมีสิทธิยืมเงินจากกองทุนเงินทดรองจ่ายตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยได้ตามความจำเป็น แต่กรณีที่การจัดทำงานสาธารณูปโภคนั้น จะต้องใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน หน่วยงานดังกล่าวต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขออนุมัติให้ก่อนนี้ผูกพันก่อน และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วหน่วยงานนั้นจึงจะดำเนินการต่อไปได้

ข้อ 12 ในกรณีที่โครงการหรือแผนงานของหน่วยงานใด ไม่อาจดำเนินการได้ด้วยเหตุใดๆ ก็ตาม หรือดำเนินการไปแล้วแต่ไม่เสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ ให้หน่วยงานนั้นรายงานให้ กปส. หรือคณะกรรมการประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ 13 เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้ ให้สำนักงานเลขานุการ กปส. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) นำโครงการและแผนงานของหน่วยงานมาประสานเพื่อจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโมค ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และการประหยัด

(2) เป็นหน่วยงานประสานงานระหว่าง กปส. คณะอนุกรรมการประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการและคณะทำงานที่ กปส. แต่งตั้ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(3) ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการประสานงานสาธารณสุขปโมคของ คณะอนุกรรมการประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการและคณะทำงานที่ กปส. แต่งตั้ง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอต่อ กปส. เพื่อทราบหรือพิจารณาตามควรแก่กรณี

(4) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่ กปส. มอบหมาย

(5) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการประสานงานสาธารณสุขปโมคให้ประชาชนทั่วไปทราบ

ข้อ 14 ในกรณีที่มีปัญหาหรือมีความจำเป็นที่ไม่อาจปฏิบัติตามระเบียบนี้ได้ให้ กปส. พิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ 23 กันยายน พ.ศ.2540

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

นายกรัฐมนตรี

ผนวก ค

คำสั่งคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขภูมิภาค

ที่ 2 / 2541

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขภูมิภาคจังหวัด

.....

เพื่อให้การดำเนินงานประสานงานสาธารณสุขภูมิภาคของหน่วยงานสาธารณสุขภูมิภาคทุกหน่วย
ในเขตจังหวัด มีการประสานสอดคล้องกันอย่างมีระบบและต่อเนื่อง เกิดประสิทธิภาพแก่
งานสาธารณสุขภูมิภาคของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 7 (5) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการ
ประสานงานสาธารณสุขภูมิภาค พ.ศ. 2540 จึงแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขภูมิภาค
จังหวัด มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ

1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็นประธานคณะกรรมการ
2. รองผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ได้รับมอบหมาย	เป็นรองประธานคณะกรรมการ
3. ปลัดจังหวัด	เป็นอนุกรรมการ
4. นายช่างแขวงการทาง	เป็นอนุกรรมการ
5. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด หรือหัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด	เป็นอนุกรรมการ
6. โยธาธิการจังหวัด	เป็นอนุกรรมการ
7. ผังเมืองจังหวัด	เป็นอนุกรรมการ
8. เรงรัดพัฒนาชนบทจังหวัด	เป็นอนุกรรมการ
9. ผู้จัดการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด	เป็นอนุกรรมการ
10. ผู้จัดการการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัด	เป็นอนุกรรมการ
11. โทรศัพท์จังหวัด	เป็นอนุกรรมการ

ศูนย์โทรคมนาคม	เป็นอนุกรรมการ
หน้าที่ทำการโทรคมนาคม	
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	เป็นอนุกรรมการ
เทศมนตรี ทุกเทศบาล	เป็นอนุกรรมการ
ประธานคณะกรรมการสาขาวิชาบาลทุกแห่ง	เป็นอนุกรรมการ
ประธานคณะกรรมการบริหาร	เป็นอนุกรรมการ
องค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง	
หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ
หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักงานจังหวัด	
9. หัวหน้าส่วนแผนและงบประมาณ	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	
20. เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักงานจังหวัด	

หน้าที่

1. จัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด
2. กำหนดมาตรการและแนวทางในการประสานงานสาธารณสุขปโภคในเขตจังหวัด
3. ประสานนโยบาย แผนงาน งาน / โครงการสาธารณสุขปโภคของทุกหน่วยงานสาธารณสุขปโภคที่ดำเนินการในเขตจังหวัด
4. เป็นศูนย์กลางประสานการปฏิบัติงานตามแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคจังหวัดและการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับงานสาธารณสุขปโภคในเขตจังหวัด
5. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคในเขตจังหวัดต่อ กปส.
6. มีอำนาจขอให้หน่วยงานที่จัดทำแผนงาน งาน / โครงการสาธารณสุขปโภคในเขตจังหวัด จัดส่งข้อมูลหรือเอกสารให้คณะกรรมการได้ตามที่ร้องขอ
7. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น

8. ดำเนินการอื่นใดตามที่ กปส. มอบหมาย
9. รายงานผลการดำเนินงานตลอดจน ปัญหา และอุปสรรคให้ กปส. ทราบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 9 มกราคม พ.ศ.2541

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์
(สนั่น ขจรประศาสน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
ประธานคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขภาค

ผนวก ง

แนวทางการจัดทำแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค

ส่วนที่ 1 ลักษณะทั่วไป

1. แผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด มีลักษณะเป็นแผนประสานการปฏิบัติ คือ ประสานงานสาธารณสุขปโภคในเขตเมืองและชุมชน เน้นเฉพาะพื้นที่ที่เป็นเขตชุมชนเทศบาล และสาขาภิบาล ให้มีการประสานสัมพันธ์ทั้งภารกิจ พื้นที่ งบประมาณ และระยะเวลา รวมทั้งประสานการปฏิบัติงาน แก้ไขปัญหาให้มีการปฏิบัติตามแผน

2. ลักษณะแผนประสานฯ จะยึดพื้นที่ถนนหรือการก่อสร้างถนนเป็นหลักในการจัดทำแผน โดยจัดทำใน 3 ลักษณะ คือ

2.1 กรณีที่เป็นการก่อสร้างถนนสายใหม่ สะพานแห่งใหม่ และมีการก่อสร้างสาธารณสุขปโภคไปพร้อมกัน

2.2 กรณีที่เป็นการปรับปรุง ซ่อมแซมถนนเดิม และมีการขยาย / ปรับปรุงสาธารณสุขปโภคในถนนสายเดิม โดยดำเนินการพร้อมกัน

2.3 กรณีที่เป็นการดำเนินการเฉพาะของหน่วยงานแม่ข่าย (หน่วยงานเจ้าของถนน) ซึ่งหน่วยงานสาธารณสุขปโภคไม่ได้เข้าร่วมดำเนินการด้วย หรือเป็นโครงการเฉพาะของหน่วยงานสาธารณสุขปโภคที่ไม่มีหน่วยงานอื่นเข้าร่วม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการประสานงาน แก้ไขปัญหาในทางปฏิบัติ และติดตามตรวจสอบให้มีการปฏิบัติตามเป้าหมายและระยะเวลาที่กำหนด

2. เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการปรับระยะเวลาดำเนินงานเข้าหากัน

3. เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ดำเนินการจัดสรรเงินงวดให้เป็นไปตามที่ได้มีการประสานกันไว้แล้ว

องค์กรที่รับผิดชอบ

องค์กรรับผิดชอบจัดทำแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคจังหวัดประจำปี คือ คณะอนุกรรมการประสานงานด้านสาธารณสุขปโภคจังหวัด ซึ่งแต่งตั้งโดยคำสั่งของคณะกรรมการประสานงานด้านสาธารณสุขปโภค (กปส.)

ส่วนที่ 2 องค์ประกอบของแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด

1. สรุปงบหน้าบัญชี แผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคจังหวัด ประกอบด้วย
  - 1.1 สรุปงบหน้าโครงการที่มีการประสานสาธารณสุขปโภคระหว่างหน่วยงานแม่ข่าย (หน่วยงานเจ้าของถนน) และหน่วยงานสาธารณสุขปโภค (ใช้แบบ สภ. 1)
  - 1.2 สรุปงบหน้าโครงการที่หน่วยงานแม่ข่าย (หน่วยงานเจ้าของถนน) ดำเนินการโดยไม่มีหน่วยงานสาธารณสุขปโภคเข้าร่วม (ใช้แบบ สภ.2)
  - 1.3 สรุปงบหน้าโครงการที่หน่วยงานสาธารณสุขปโภคดำเนินการโดยไม่มีหน่วยงานแม่ข่าย (หน่วยงานเจ้าของถนน) เข้าร่วม (ใช้แบบ สภ.3)

2. รายละเอียดตามแบบบัญชีโครงการ (ใช้แบบ สภ. 4) ตามแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภคจังหวัดประจำปี มีรูปแบบการจัดทำ ดังนี้
  - 2.1 แยกบัญชีรายละเอียดโครงการ ตามข้อ 1.1 - 1.3
  - 2.2 ในแต่ละบัญชี ตามข้อ 2.1 ให้จำแนกบัญชีรายละเอียดโครงการเป็นแต่ละหน่วยงาน สำหรับโครงการที่มีการประสานระหว่างหน่วยงานสาธารณสุขปโภคกับหน่วยงานแม่ข่ายให้ถือหน่วยงานแม่ข่ายเป็นหลัก สำหรับโครงการที่มีการประสานระหว่างหน่วยงานสาธารณสุขปโภคด้วยกันเอง ให้ถือหน่วยงานที่มีมูลค่างานสูงกว่าเป็นหลัก
  - 2.3 ในบัญชีรายละเอียดโครงการของแต่ละหน่วยงานให้จำแนก ดังนี้
    - 1) หน่วยงานแม่ข่าย (หน่วยงานเจ้าของถนน) จำแนกเป็นโครงการก่อสร้างเส้นทางใหม่ โครงการซ่อมแซมเส้นทางเดิม
    - 2) หน่วยงานสาธารณสุขปโภค จำแนกตามลักษณะงานที่ทำ
  - 2.4 ประเภทของงานสาธารณสุขปโภค ที่จะนำมาบรรจุไว้ในแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณสุขปโภค มีดังนี้
    - 1) งานก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุงทางหรือสะพาน ซึ่งดำเนินการเฉพาะในเขตชุมชน

2) งานก่อสร้าง ซ่อมแซม ปรับปรุง ระบบไฟฟ้า ระบบสี่เ
โทรคมนาคม ระบบประปา ระบบการระบายน้ำ และระบบสัญญาณไฟจราจร เน้นเฉพาะงา
ดำเนินการในพื้นที่ถนน ทางเท้าหรือเกาะกลางถนน เท่านั้น

ในส่วนของงานก่อสร้างเขื่อน ฝ่าย บ่อน้ำบาดาล บ่อน้ำตื้น อ่างเก็บน้ำ
งานขุดลอกคูคลอง หนอง บึง และงานก่อสร้างอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานสาธารณูปโภค หรือ
งานซึ่งมิได้ดำเนินการในถนน ทางเท้า หรือเกาะกลางถนน ไม่ต้องบรรจุลงในแผนฯ

ส่วนที่ 3 การนำแผนประสานการปฏิบัติงานสาธารณูปโภคจังหวัดไปใช้ประโยชน์

คณะอนุกรรมการประสานงานด้านสาธารณูปโภคจังหวัด เมื่อได้อนุมัติแผนประสาน
การปฏิบัติงานสาธารณูปโภคจังหวัดแล้ว ให้ดำเนินการ ดังนี้

1. จัดส่งแผนประสานการปฏิบัติงานฯ ให้กระทรวงมหาดไทย 10 ชุด
2. จัดส่งแผนการปฏิบัติงานฯ ให้หน่วยงานสาธารณูปโภคในจังหวัดไปดำเนินการ
ดังนี้

2.1 ตรวจสอบว่า โครงการใดที่มีการประสานงานด้านสาธารณูปโภค ก็ให้
หน่วยงานติดต่อประสานกันเพื่อจะดำเนินการในพื้นที่พร้อมกัน โดยในการจัดทำสัญญาจ้าง ทั้ง
การก่อสร้างใหม่หรือการซ่อมบำรุงที่จะดำเนินการในพื้นที่เดียวกัน ให้ทำสัญญาจ้างร่วมกัน เพื่อ
ให้สามารถจัดจ้างได้พร้อมกัน โดยให้หน่วยงานสาธารณูปโภคหลัก ซึ่งจะสร้างหรือซ่อมเป็น
เจ้าของเรื่องดำเนินการจ้าง และหน่วยงานสาธารณูปโภคร่วมเป็นกรรมการจัดจ้าง และให้แบ่ง
งวดงาน งวดเงิน และระยะเวลาให้แล้วเสร็จสอดคล้องกัน เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาความล่าช้า

2.2 ตรวจสอบว่าบริเวณที่หน่วยงานอื่นจะเข้าดำเนินการนั้น มีสาธารณูปโภค
ของตนอยู่ก่อนหรือไม่ ถ้ามีให้แจ้งหน่วยงานที่จะเข้าไปดำเนินการระมัดระวังมิให้การดำเนินงาน
กระทบกับงานสาธารณูปโภคที่มีอยู่แล้วเกิดความเสียหาย

2.3 นำมติคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานการก่อสร้างสาธารณูปโภคซึ่ง
ผลกระทบต่อการจราจรมาปรับใช้

ส่วนที่ 4 การตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานสาธารณสุขปโภคตามแผนประสานการปฏิบัติ ฯ

1. ให้คณะกรรมการประสานงานด้านสาธารณสุขปโภคจังหวัด ติดตามผลการปฏิบัติงานว่าสามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนหรือไม่ โดยเฉพาะโครงการที่ได้ทำความตกลงที่จะมีการประสานงานด้านสาธารณสุขปโภคด้วยกัน

2. ให้คณะกรรมการประสานงานด้านสาธารณสุขปโภคจังหวัด รายงานผลความคืบหน้าการดำเนินงาน ปีละ 2 ครั้ง ดังนี้

1) การรายงาน ครั้งที่ 1 ให้ประมวลผลการดำเนินงานของเดือนตุลาคม – มีนาคม และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายใน 10 ของเดือนเมษายน

2) การรายงาน ครั้งที่ 2 ให้ประมวลผลการดำเนินงานของเดือนเมษายน - กันยายน และรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบภายในวันที่ 10 ของเดือนตุลาคม

.....

ผนวก จ

วิธีการและขั้นตอนการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด ขั้นตอนการจัดทำแผน

1. คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปภค (กปส.) ซึ่งตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานสาธารณสุขปภค พ.ศ.2540 ได้มีมติในคราวประชุม ครั้งที่ 1 / 2540 เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2540 ให้ความเห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนประสานงานปฏิบัติงานสาธารณสุขปภคจังหวัด และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะประธาน กปส. ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่จัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัดและกำหนดมาตรการและแนวทางในการประสานงานสาธารณสุขปภคในเขตจังหวัด
2. กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท 0214.5 / ว 0205 ลงวันที่ 21 มกราคม 2541 แจ้งจังหวัดให้ใช้แนวทางการจัดทำแผนฯ เพื่อการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด โดยให้ปฏิบัติงานอยู่ภายใต้กรอบปฏิทินที่ได้กำหนดไว้ พร้อมแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด
3. สำนักงานจังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด แจ้งแนวทางการจัดทำแผนฯ ให้หน่วยงานสาธารณสุขปภคในจังหวัดทุกหน่วยได้ใช้เป็นกรอบรายงานโครงการที่จะดำเนินการ โดยให้รายงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด คือ สภ.1-สภ.4 และจัดส่งให้สำนักงานจังหวัดภายในช่วงเดือนกุมภาพันธ์
4. สำนักงานจังหวัดจะรวบรวม ตรวจสอบโครงการสาธารณสุขปภคของหน่วยงานต่างๆ และจัดทำเป็นร่างแผนประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัดประจำปี แล้วนำเสนอคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในเบื้องต้น รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมร่างแผนฯ ตามข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการฯ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนมีนาคม
5. เมื่อสำนักงานจังหวัดดำเนินการปรับ แก้ไขร่างแผนฯ ให้เป็นไปตามข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และคณะอนุกรรมการฯ ได้ให้ความเห็นชอบแผนฯ แล้ว ให้จัดส่งแผนฯ ให้ กปส. ภายในเดือนเมษายน 2541
6. กปส. ให้ความเห็นชอบแผนประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด และให้จังหวัดใช้เป็นแนวทางในการประสานงานปฏิบัติงาน

**ปฏิทินการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด
ประจำปี 2541**

วัน / เดือน / ปี	กิจกรรม
ธันวาคม 2540	1. คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปภค (กปส.) ให้ความเห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด
มกราคม 2541	1. กระทรวงมหาดไทยแจ้งแนวทางการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด ประจำปี 2541 2. สำนักงานจังหวัดแจ้งเวียนแนวทางการจัดทำแผนประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัดให้หน่วยงานสาธารณสุขปภคในจังหวัดได้ใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนฯ
กุมภาพันธ์ 2541	1. กระทรวงมหาดไทยแจ้งเวียนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปภคจังหวัด 2. สำนักงานจังหวัดแจ้งเวียนคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ
มีนาคม 2541	1. สำนักงานจังหวัดรวบรวม วิเคราะห์แผนงาน / โครงการสาธารณสุขปภคต่างๆ จากหน่วยงาน และจัดทำเป็นร่างแผนประสานงานสาธารณสุขปภคฯ ประจำปี 2541 2. สำนักงานจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาร่างแผนประสานงานสาธารณสุขปภคฯ ประจำปี 2541 3. สำนักงานจังหวัดแก้ไขเพิ่มเติมร่างแผนฯ ตามข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ
เมษายน 2541	1. สำนักงานจังหวัดจัดทำรูปเล่มของแผนประสานงานฯ ประจำปี 2541 แล้วแจ้งเวียนแผนดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดได้รับทราบ พร้อมกับจัดส่งแผนฯ ให้คณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปภค (กปส.) จำนวน 3 เล่ม

ผนวก จ

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยกองทุนทดรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค
พ.ศ. 2540

.....

โดยที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2539 เห็นชอบให้กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งกองทุนทดรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค เพื่อให้การดำเนินงานกองทุนเป็นไปโดยความเหมาะสม กระทรวงมหาดไทยโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกองทุนทดรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค พ.ศ.2540"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2540 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินกองทุนทดรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภคในเขตนครหลวง (กสน.) พ.ศ.2525

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"กองทุนทดรองจ่าย" หมายความว่า กองทุนทดรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค

"งานสาธารณูปโภค" หมายความว่า การก่อสร้าง ซ่อมแซม และบำรุงรักษางานอันเกี่ยวกับการประปา การไฟฟ้า การสื่อสาร การโทรคมนาคม การระบายน้ำ ระบบการขนส่งปิโตรเลียมโดยทางท่อ ทางหลวง และทางรถไฟ และการอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งดำเนินการในระดับพื้นดิน ใต้พื้นดิน หรือเหนือพื้นดิน

"ท่อรวมสาธารณูปโภค" หมายความว่า ท่อที่จัดทำขึ้นได้ผิวดินเพื่อรวมท่อส่งหลัก หรือท่อจ่ายสาธารณูปโภค ที่มีหน่วยงานสาธารณูปโภคตั้งแต่ 2 หน่วยงานขึ้นไปใช้ประโยชน์

"หน่วยงานสาธารณูปโภค" หมายความว่า กรมทางหลวง กรมโยธาธิการ องค์กรการโทรศัพท์แห่งประเทศไทย องค์กรการรถไฟฟ้ามหานคร การเคหะแห่งชาติ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย การประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค

การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การรถไฟแห่งประเทศไทย การสื่อสารแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และรวมถึงหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับงานสาธารณูปโภค

"เงินยืม" หมายความว่า เงินที่ให้หน่วยงานสาธารณูปโภคยืม โดยไม่มีดอกเบี้ยและกำหนดระยะเวลาใช้คืน

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ข้อ 5 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจตีความ วินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นที่สุด

หมวด 1

การจัดตั้งกองทุน

.....

ข้อ 6 ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า "กองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค" อยู่ในการกำกับดูแลของกระทรวงมหาดไทย

ข้อ 7 กองทุนสำรองจ่ายมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานสาธารณูปโภคยืมไปดำเนินการก่อสร้าง ปรับปรุงระบบงานสาธารณูปโภคที่ไม่ได้ตั้งงบประมาณไว้ หรือตั้งงบประมาณไว้ไม่เพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินการพร้อมกับหน่วยงานอื่นได้ และเพื่อเป็นค่าก่อสร้างต่อรวมสาธารณูปโภคในถนนที่มีปัญหาจราจรในชั้นรุนแรง

ข้อ 8 กองทุนสำรองจ่ายประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (1) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (2) เงินที่หน่วยงานสาธารณูปโภคส่งเข้าสมทบ
- (3) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับจากการดำเนินการของกองทุนสำรองจ่าย
- (4) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค หรือมอบให้แก่กองทุนสำรองจ่าย
- (5) ดอกผลซึ่งเกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนสำรองจ่าย
- (6) รายรับอื่นๆ

ข้อ 9 กองทุนสำรองจ่าย ให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

- (1) ให้หน่วยงานสาธารณูปโภคยืมตามระเบียบนี้

(2) เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนตรงจ่าย และค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้องหรือเกี่ยวเนื่องกับกิจการของกองทุนตรงจ่าย

ข้อ 10 ให้สำนักงานกองทุนตรงจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภคจัดทำประมาณการรายรับ รายจ่ายประจำปีของกองทุนตรงจ่ายเสนอกระทรวงการคลังอนุมัติภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด 2

คณะกรรมการและการบริหารกองทุน

.....

ข้อ 11 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการบริหารกองทุนตรงจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค" โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกรมทางหลวง ผู้แทนกรมโยธาธิการ ผู้แทนองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ผู้แทนองค์การรถไฟฟ้ามหานคร ผู้แทนการเคหะแห่งชาติ ผู้แทนการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ผู้แทนการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ผู้แทนการประปานครหลวง ผู้แทนการประปาส่วนภูมิภาค ผู้แทนการไฟฟ้านครหลวง ผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผู้แทนการรถไฟแห่งประเทศไทย ผู้แทนการสื่อสารแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

ให้ผู้ว่าการกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้อำนวยการส่วนนโยบายเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีจำเป็นประธานกรรมการจะแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มขึ้นอีกคนหนึ่งก็ได้

ข้อ 12 การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าเป็นประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกรองประธานกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการทั้งสองไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 13 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดนโยบาย และควบคุมดูแลกิจการของกองทุนสำรองจ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

(2) ติดตาม ประเมินผลการดำเนินกิจการของกองทุนสำรองจ่ายและจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเผยแพร่

(3) พิจารณาประมาณการรายรับ รายจ่ายประจำปี สำหรับการดำเนินการ และการบริหารงานของกองทุนสำรองจ่าย

(4) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการให้หน่วยงาน สาธารณูปโภคยืมเงินและการชำระคืนเงินยืม

(5) อนุมัติการยืมเงินของหน่วยงานสาธารณูปโภค

(6) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนสำรองจ่าย

(7) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควรได้

กิจการต่างๆ ที่ระเบียบนี้กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาหรือให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติหรือรับทราบ ให้กระทำโดยมติที่ประชุมคณะกรรมการ แต่คณะกรรมการมอบหมายให้ประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการคนใดคนหนึ่งปฏิบัติกิจการอย่างใดแทนได้ ตามที่เห็นสมควร

หมวด 3

การให้ยืมเงิน และการนำเงินส่งกองทุน

.....

ข้อ 14 ให้หน่วยงานสาธารณูปโภคที่ จะยืมเงินกองทุนสำรองจ่ายและเป็นหน่วยงานที่ใช้เงินงบประมาณ แต่มิได้ตั้งหรือได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ ให้หน่วยงานดังกล่าวทำเรื่องส่งไปที่กระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ขออนุมัติให้หน่วยงานดังกล่าวก่อนนี้ ผูกพันก่อน จึงดำเนินการได้

ข้อ 15 หน่วยงานสาธารณูปโภคที่ประสงค์จะยืมเงินกองทุน และนำส่งเงินกองทุนให้
ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด 4

การเงิน การบัญชี และการพัสดุของกองทุน

.....

ข้อ 16 ให้จัดตั้งสำนักงานกองทุนท่ตรงจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค ณ กองคลัง
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้อำนวยการกองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงมหาดไทย เป็นหัวหน้าสำนักงาน และมีพนักงานเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือปฏิบัติงานเกี่ยวกับ
กองทุนท่ตรงจ่ายได้ตามสมควร

ให้กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย มีหน้าที่ควบคุม
รับผิดชอบการดำเนินงานการเงินและการบัญชีของกองทุนท่ตรงจ่ายนี้

ข้อ 17 ให้กองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย เปิดบัญชีเงินฝากไว้
ที่กระทรวงการคลัง เรียกว่า "บัญชีกองทุนท่ตรงจ่ายสำหรับงานด้านสาธารณูปโภค"

เพื่อความคล่องตัวในการบริหารงาน ให้สำนักงานมีบัญชีเงินฝากไว้ที่ธนาคาร
พาณิชย์ที่เป็นรัฐวิสาหกิจ เพื่อใช้จ่ายในกิจการภายในวงเงินและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด
โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้อ 18 บรรดาเงินทั้งปวงที่กองทุนท่ตรงจ่ายได้รับ ให้สำนักงานกองทุนท่ตรงจ่าย
สำหรับงานสาธารณูปโภคออกใบสำคัญรับเงินให้กับผู้นำเงินมาชำระทุกราย แล้วนำเงินส่งเข้า
บัญชีกองทุนท่ตรงจ่ายที่กระทรวงการคลังทันที หรืออย่างช้าในวันทำการถัดไป ในกรณีที่ไม่
สามารถนำเงินฝากคลังได้ทันภายในวันที่มีการรับเงิน ให้มีเจ้าหน้าที่อย่างน้อยสามคนร่วมกันรับ
ผิดชอบดูแลการรับเงิน และการนำฝากเงินดังกล่าว

ข้อ 19 ให้สำนักงานกองทุนท่ตรงจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค ยื่นรายงานแสดง
ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินต่อรัฐมนตรีเป็นรายไตรมาส ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วัน
สิ้นสุดแต่ละไตรมาส

ข้อ 20 การบัญชีให้สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงมหาดไทย กำหนดระบบบัญชี
ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

การปิดบัญชีให้กระทำปีละครั้งตามรอบปีงบประมาณและให้ทำงบการเงิน
พร้อมรายละเอียดประกอบส่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน

นับแต่วันสิ้นปีบัญชี เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบรับรองแล้วให้ส่งงบการเงินดังกล่าวให้สำนักงานประมาณและกรมบัญชีกลางทราบต่อไป

ให้สำนักงานกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภครายงานงบดุล งบการเงินและบัญชีทำการ ซึ่งสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินรับรองแล้ว ต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีแต่ละปี

ข้อ 21 ให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการดำเนินงาน การเงินและการบัญชีของกองทุนสำรองจ่ายแล้ว รายงานผลการตรวจสอบให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ข้อ 22 การเบิกเงิน การจ่ายเงิน การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน การฝากเงินและการนำส่งเงิน รวมทั้งการพัสดุให้ถือปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการโดยอนุโลม

หมวด 5

บทเฉพาะกาล

.....

ข้อ 23 กรณีที่กองทุนเงินทดรองจ่ายถูกยกเลิก ไม่ว่าจะโดยกรณีใดๆก็ตามให้นำเงินส่วนที่เป็นเงินงบประมาณส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดิน สำหรับเงินที่หน่วยงานสาธารณูปโภคส่งเข้าสมทบให้คืนให้กับหน่วยงานนั้นๆ ตามส่วนที่สมทบไว้

ประกาศ ณ วันที่ 23 กันยายน พ.ศ. 2540

เสนาะ เทียนทอง

(นายเสนาะ เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผนวก ช

ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงาน สาธารณูปโภค ว่าด้วยวิธีการส่งเงิน การให้ยืมเงิน และการชำระคืนเงินยืมกองทุนสำรองจ่าย สำหรับงานสาธารณูปโภค พ.ศ. 2541

.....

เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการยืมเงินและการชำระคืนเงินยืมจากกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภคเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค พ.ศ. 2540 และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2541

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 13 (4) และข้อ 15 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค พ.ศ. 2540 คณะกรรมการบริหารกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบคณะกรรมการบริหารกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภคว่าด้วยวิธีการส่งเงิน การให้ยืมเงินและการชำระคืนเงินยืมกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค พ.ศ. 2541"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้หน่วยงานสาธารณูปโภค ส่งเงินเข้ากองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภคหน่วยงานละหนึ่งร้อยล้านบาท ภายใต้เงื่อนไขและระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารกองทุนสำรองจ่ายกำหนด

ข้อ 4 หน่วยงานสาธารณูปโภคใดประสงค์จะยืมเงินจากกองทุนสำรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค ให้เสนอโครงการขอรับการสนับสนุน พร้อมกับคำขอยืมเงินตามแบบสัญญา ยืมเงินทำระเบียบนี้ต่อสำนักงานกองทุนสำรองจ่าย เพื่อนำเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนสำรองจ่ายโดยเร็ว

ข้อ 5 โครงการที่เสนอขอรับการสนับสนุนตามข้อ 4 อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญประกอบด้วย

- (1) ชื่อโครงการ
- (2) หลักการเหตุผล และความจำเป็น
- (3) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย
- (4) สถานที่ดำเนินการ
- (5) หน่วยงานรับผิดชอบ
- (6) ระยะเวลาดำเนินการ
- (7) แผนและขั้นตอนการดำเนินการ
- (8) ปริมาณงานและค่าใช้จ่าย หรือประมาณการค่าใช้จ่ายพร้อมทั้ง

รายละเอียดต่อหน่วย (Unit Cost) และจำนวนเงินที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนตรงจ่าย

- (9) แผนการใช้เงิน และระยะเวลาใช้เงินยืม
- (10) การติดตามและประเมินผลการดำเนินการ
- (11) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

ข้อ 6 โครงการที่จะได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนตรงจ่าย จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(1) เป็นโครงการที่ปรากฏอยู่ในแผนประสานงานสาธารณสุขปโภคและได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขปโภคแล้วหรือเป็นโครงการที่ให้การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี

(2) มีการดำเนินงานพร้อมกับหน่วยงานสาธารณสุขปโภคอื่นตั้งแต่หนึ่งหน่วยงานขึ้นไป

(3) มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการเพื่อลดปัญหาการขาดซ้ำซ้อนหรือเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของหน่วยงานสาธารณสุขปโภคอื่น และไม่สามารถขอตั้งงบประมาณเพิ่มเติมในปีงบประมาณนั้น หรือสรรหาเงินจากแหล่งอื่นได้

(4) มีระยะเวลาดำเนินการแน่นอนและสามารถวัดผลได้ชัดเจน

(5) มีความพร้อมที่จะเริ่มดำเนินการได้ในทันทีที่ได้รับเงินยืมจากกองทุนตรงจ่าย

(6) โครงการที่มีแผนการดำเนินงานต่อเนื่องเกินกว่า 1 ปี ให้เสนอขอเงินเพื่อดำเนินโครงการเฉพาะในปีเริ่มต้นโครงการเท่านั้น

(7) หน่วยงานเจ้าของโครงการที่ประสงค์จะยืมเงินกองทุนทดรองจ่าย ต้องเป็นหน่วยงานที่ได้จัดส่งเงินเข้าสมทบกองทุนทดรองจ่ายแล้ว ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบ ของเงินในสัดส่วนที่ต้องส่งเข้ากองทุนทดรองจ่าย

ให้มีคณะกรรมการซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่าย เป็นผู้วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ และนำผลการวิเคราะห์เสนอให้คณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่ายพิจารณา

ข้อ 7 โครงการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่าย มีมติอนุมัติให้ยืมเงินจากกองทุนทดรองจ่ายแล้ว สำนักงานกองทุนทดรองจ่ายต้องแจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการทราบภายใน 3 วันทำการ และให้ดำเนินการทำสัญญาการยืมเงินให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานกองทุนทดรองจ่าย

ข้อ 8 เมื่อหน่วยงานเจ้าของโครงการได้รับแจ้งอนุมัติเงินยืมตามข้อ 7 แล้ว ให้เปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ โดยใช้ชื่อบัญชี "กองทุนทดรองจ่าย สำหรับงานสาธารณูปโภค โครงการ....." แล้วแจ้งเลขที่บัญชีเงินฝากดังกล่าวให้สำนักงานกองทุนทดรองจ่ายทราบเพื่อโอนเงินแต่ละงวดเข้าบัญชีต่อไป

ข้อ 9 เงินยืมที่กำหนดไว้สำหรับโครงการใด ให้ใช้สำหรับโครงการนั้น จะโอนหรือนำไปใช้ในโครงการอื่นไม่ได้ กรณีที่หน่วยงานได้รับอนุมัติเงินยืมไม่ได้ดำเนินการตามโครงการที่ขอกู้ไว้ และมีเหตุให้ต้องยกเลิกโครงการดังกล่าว ให้ส่งเงินคืนกองทุนทดรองจ่ายภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่ายกำหนด

ข้อ 10 ให้หน่วยงานที่ได้รับอนุมัติเงินยืมเพื่อไปดำเนินโครงการตามข้อ 5 จัดทำรายงานการ รับ - จ่ายเงินของโครงการ พร้อมจัดส่งสำเนาหลักฐานการ รับ - จ่ายเงิน ตามระเบียบทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจกำหนด จัดส่งคณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่ายเป็นรายไตรมาส ตามปีงบประมาณจนกว่าจะเสร็จสิ้นโครงการ

ข้อ 11 เมื่อโครงการสิ้นสุดลง ให้หน่วยงานที่ได้รับอนุมัติเงินยืมปิดบัญชีเงินฝากธนาคารตามข้อ 8 และส่งใช้คืนเงินยืม ภายในระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

ในกรณีที่ไม่อาจส่งเงินคืนได้ภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำหนังสือชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่าย เพื่อขอผ่อนผันและยืดระยะเวลาการชำระหนี้เงินยืม โดยหน่วยงานผู้ยืมต้องชำระเบี้ยปรับในอัตราร้อยละแปดต่อปี นับแต่วันครบกำหนดการใช้คืนเงินยืม

ให้หน่วยงานที่ได้รับอนุมัติเงินยืม ตั้งงบประมาณประจำปีเพื่อจ่ายคืนเงินยืม พร้อมทั้งนำเรียนคณะรัฐมนตรีทราบด้วย

ข้อ 12 คณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่าย จะผ่อนผันและยืดระยะเวลาการชำระหนี้เงินยืมได้ไม่เกินกว่าสองปี หากครบกำหนดระยะเวลาการผ่อนผันแล้ว หน่วยงานผู้ยืมยังไม่ส่งใช้เงินยืมคืน คณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่ายอาจจะพิจารณานำเงินในส่วนที่หน่วยงานนั้น ๆ ได้ส่งเข้าสมทบกองทุนไว้มาหักชำระหนี้เงินยืมทันที และหากจำนวนเงินที่ได้ส่งเข้าสมทบกองทุนมีไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้เงินยืม หน่วยงานผู้ยืมต้องจัดหาเงินในส่วนที่ยังขาดอยู่มาส่งใช้คืนกองทุนทดรองจ่ายให้ครบถ้วนตามจำนวน

ข้อ 13 กรณีที่มีดอกผล หรือผลประโยชน์อื่นใดที่เกิดจากการนำเงินกองทุนทดรองจ่ายไปดำเนินการ หากมิได้มีมติคณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่ายกำหนดเป็นอย่างอื่น ให้หน่วยงานที่ได้รับอนุมัติเงินยืมส่งดอกผล หรือผลประโยชน์ดังกล่าวเข้ากองทุนทดรองจ่าย

ข้อ 14 กรณีที่มีเหตุผลสมควรยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบนี้ หรือซึ่งมิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้สำนักงานกองทุนทดรองจ่าย เสนอขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนทดรองจ่ายเป็นกรณีไป

ประกาศ ณ วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2541

พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์

(สนั่น ขจรประศาสน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ประธานกรรมการ

บริหารกองทุนทดรองจ่ายสำหรับงานสาธารณูปโภค

ผนวก ฅ

รายชื่อคณะผู้วิจัย

1. ทีปปรึกษาโครงการวิจัย

- 1.1 นายพินัย อนันตพงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลก
- 1.2 นายศิวะ ศิริเสาวลักษณ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน
- 1.3 นายชำนาญ รัตนศิลา ผู้อำนวยการส่วนนโยบายเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน

2. คณะผู้วิจัย

2.1 สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- 1) นายนเร เหล่าวิชา เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว
- 2) นางณิษฐา แสงทอง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว
- 3) นางสาวอุษา ปัญญาวดี เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 ว

2.2 สำนักนโยบายและแผน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

- 1) นายปริญญา นิจถาวร เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7
- 2) นางสุมณฑา รุ่งเรือง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6
- 3) นางกัญญรัตน์ นฤภัย เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5

3. ผู้รวบรวมข้อมูล

- 3.1 นายนเร เหล่าวิชา เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว
- 3.2 นางณิษฐา แสงทอง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว
- 3.3 นายปริญญา นิจถาวร เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7
- 3.4 นางสาวอุษา ปัญญาวดี เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6 ว
- 3.5 นางสุมณฑา รุ่งเรือง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6

- 3.6 นางกัญญรัตน์ นฤภัย   เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 5
4. ผู้วิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลและเขียนรายงานวิจัย
- 4.1 นายนเร เหล่าวิชา   เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว
- 4.2 นางณิษฐา แสงทอง   เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8 ว
- 4.3 นางสุมณฑา รุ่งเรือง   เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 6
5. พิมพ์
- นางสาวอุษารห์ รักดวง   เจ้าหน้าที่ธุรการ 3
6. ผู้ออกแบบปก
- นางสาวอัจฉนา เตชะพันธ์   นายช่างศิลป์ 5

ห้องสมุดกระทรวงมหาดไทย

025962

ประสิทธิภาพการประสานการปฏิบัติงานสาขา...